

PR3 PORADNIK RACHUNKOWOŝCI BUDŹETOWEJ

10 (238)

paŝdziernik 2026

NAJWAŹNIEJSZE TEMATY SFERY BUDŹETOWEJ

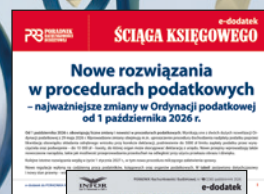
Anna Zawadzka

**NOWA
KLASYFIKACJA
BUDŹETOWA**

Nowa klasyfikacja budŹetowa

– 105 pytań i odpowiedzi

W komplecie z numerem

e-DODATKI do pobrania z www.inforlex.pl

Abonament 2027

PrzedŁuŝ abonament i odbierz prezent!

oferta2027.infor.pl

OFERTA DLA CIEBIE

Przedłuż abonament na 2027 rok
i wybierz **prezent!**

Wybierz swój prezent na:

oferta2027.infor.pl

Warunkiem otrzymania prezentu jest opłacenie zamówienia na okres 12 miesięcy w terminie wskazanym w specyfikacji. Prezent rzeczowy uzależniony jest od wartości zamówienia.

Spis treści

INFORMATOR KSIĘGOWEGO	7
Miesięczne zestawienie zmian i nowości	7
1. 1 października 2026 r. – początek spisów z natury i wezwań do potwierdzenia sald za 2026 r.	7
2. Nowe zadania i źródła dochodów JST w związku z organizacją opieki nad dziećmi do lat 3	8
3. Minimalne wynagrodzenie za pracę oraz minimalna stawka godzinowa – ile będą wynosiły w 2027 r.	10
4. Projekt rekomendacji KSR „Kaucje w systemie kaucyjnym – ujęcie w księgach rachunkowych oraz prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym”	11
5. Odpis na ZFŚS – ile będzie wynosił w 2027 r. – projekt ustawy oświatowej na 2027 r. i ustawy budżetowej na 2027 r.	11
6. Przewlekłość postępowań w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych	13
7. Nowe zasady postępowania podatkowego – najważniejsze zmiany w Ordynacji podatkowej od 1 października 2026 r.	14
8. Wytyczne dotyczące przypisywania paragrafów nowej klasyfikacji budżetowej do kont księgowych – Ministerstwo Finansów nie podaje terminu ich publikacji	17
9. Umowy aktywne i nieaktywne w CRU JSFP – status umowy, dzień zakończenia obowiązywania, zmiana statusu	18
9.1. „Aktywność” umowy w CRU JSFP to nie to samo co okres obowiązywania umowy	18
9.2. Dzień zakończenia obowiązywania umowy w CRU JSFP – data systemowa, nie data zdarzenia	19
9.3. Retencja danych – art. 34b ust. 6 uofp i jego relacja do statusu umowy w CRU JSFP	20
9.4. Kiedy należy zmienić status umowy w CRU JSFP	20
9.5. Umowa wykonana przed dokonaniem wpisu w CRU JSFP – przypadek umowy jednodniowej	21
9.6. Zmiana w CRU JSFP statusu umowy z aktywnej na nieaktywną – kolejność czynności	22
9.7. Poprawianie danych w CRU JSFP w umowie już oznaczonej jako nieaktywna	22
9.8. Najczęstsze pytania (Q&A) w zakresie statusu umów udostępnianych w CRU JSFP	23
9.8.1. Czy można skorygować wartość umowy wpisaną z VAT, gdy umowa ma już status „nieaktywna”	23
9.8.2. Korekta błędnego wpisu w CRU JSFP – jaką datę podać	23
9.8.3. Umowa na sukcesywne dostawy – kiedy uznać ją za nieaktywną w CRU JSFP	24
9.8.4. Co zrobić, gdy umowy nie zostały oznaczone jako nieaktywne w terminie	24
9.8.5. Czy status umowy albo dzień zakończenia jej obowiązywania mogą być wyłączone z jawności w CRU JSFP	24
9.8.6. Umowa została wykonana przed wpisem do CRU JSFP – jaki status wybrać	25
9.8.7. Jaki dzień wskazać jako datę zakończenia umowy w CRU JSFP	25

9.8.8. Umowa na 9 miesięcy – kiedy zmienić status na „nieaktywna”	26
9.8.9. Czy do zmiany statusu umowy na „nieaktywna” potrzebne jest potwierdzenie jej wykonania	26
9.8.10. Nieaktywna umowa bez zapłaty – jak skorygować dane w CRU JSFP	27
9.8.11. Dostawa zakończona, ale trwa gwarancja – kiedy zmienić status umowy w CRU JSFP	28
9.8.12. Umowa niezrealizowana w całości – czy zmienić status na „nieaktywna”	28
9.8.13. Kto w jednostce odpowiada za prawidłowość statusu umowy ujawnianej w CRU JSFP	29
10. Techniczne możliwości KSeF a zasady zaokrąglania ceny jednostkowej – jak prawidłowo wystawiać faktury	31
10.1. Zasady zaokrąglania wartości wykazywanych na fakturach	31
10.2. Struktura logiczna FA(3) a liczba miejsc po przecinku	32
10.3. Prawidłowość faktury a techniczne możliwości KSeF	33
Wyjaśnienia urzędowe	35
1. Klasyfikacja budżetowa refundacji kosztów zakupu okularów – paragraf 234, 236 lub 237, a nie 233	35
2. Będą zmiany w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości oraz planów kont, ale nie w związku z nową klasyfikacją budżetową – planowana nowelizacja dopiero w 2028 r.	37
3. Jakie zmiany w zakresie wydatków majątkowych wprowadzono w nowej klasyfikacji	38
Nieprawidłowości w gospodarce finansowej	41
1. Nieaktualny skład komisji inwentaryzacyjnej	41
2. Błędna interpretacja zasady „raz w ciągu 4 lat” przy przeprowadzaniu inwentaryzacji	42
3. Piętnaście nieprawidłowości w zakresie ewidencji rozrachunków	43
4. Czy nieodzyskiwanie kaucji za butelki stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych	45
NOWA KLASYFIKACJA BUDŻETOWA – 105 PYTAŃ I ODPOWIEDZI	49
1. Malowanie futryn drzwiowych – jaki paragraf nowej klasyfikacji budżetowej będzie prawidłowy od 2027 r.	51
2. Remont strzelnicy i łazienki – jaki nowy paragraf	52
3. Jak po nowemu klasyfikować przegląd i strojenie instalacji nagłośnienia w sali	52
4. Okresowe badanie techniczne samochodu – nowy paragraf 687 czy 182	53
5. Okresowe pomiary instalacji elektrycznych – nowy paragraf 687 czy inny	54
6. Czy zakup gaśnic i ich przegląd należy ująć w odrębnych paragrafach klasyfikacji budżetowej	56
7. Do którego nowego paragrafu zaliczyć dozór techniczny windy	57
8. Dozór techniczny wykonywany przez Urząd Dozoru Technicznego – jaki nowy paragraf stosować	58
9. Jak klasyfikować faktury za najem i dzierżawę składników majątkowych według nowej klasyfikacji budżetowej	59
10. Dzierżawa drukarki – czy właściwy będzie paragraf 631	61
11. Dzierżawa terminalu i prowizje za transakcje – jakie nowe paragrafy od 2027 r.	61

12. Do którego nowego paragrafu zaklasyfikować Internet i dzierżawę routera	62
13. Jak klasyfikować dzierżawę telefonów w ramach usługi telekomunikacyjnej	63
14. Przeniesienie i konfiguracja telefonów – nowy paragraf 681 czy 687	64
15. Czy usługi pocztowe należy ujmować w nowym paragrafie 687	65
16. Opłata za pełnomocnictwo pocztowe – gdzie ją ująć w 2027 r.	66
17. Zimowe utrzymanie dróg – zasady klasyfikacji wydatków według nowych paragrafów	66
18. Węgiel do ogrzewania jednostki – nowy paragraf 770 czy 778	68
19. Czy koszty dystrybucji energii należy ująć w nowym paragrafie 770	68
20. Faktura za media – czy koszt dystrybucji należy ujmować w osobnym paragrafie	69
21. Faktura za wodę i ścieki – jeden czy dwa paragrafy nowej klasyfikacji budżetowej	70
22. Woda i ścieki na jednej fakturze – czy nowa klasyfikacja wymaga podziału wydatku	71
23. Wywóz odpadów poza systemem gminnym – jakie nowe paragrafy dla wydatków i dochodów	72
24. Usługi informatyczne – co ujmować w nowym paragrafie 682, a co w 687	74
25. Abonament za program w chmurze (SaaS) – nowy paragraf 682 czy 687	76
26. Aktualizacja programów finansowo-księgowych – nowy paragraf 682 czy 687	77
27. Miesięczna usługa nadzoru nad oprogramowaniem – nowy paragraf 682 czy 687	78
28. Aktualizacja oprogramowania antywirusowego – nowy paragraf 682 czy 687	79
29. Obsługa strony internetowej jednostki – nowy paragraf 682 czy 687	79
30. Bieżące utrzymanie i obsługa techniczna BIP – jaki paragraf od 2027 r.	81
31. Nowy podpis kwalifikowany – usługa informatyczna i paragraf 682 czy usługa pozostała i paragraf 687	81
32. Odnowienie kwalifikowanego podpisu elektronicznego – jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej stosować od 2027 r.	82
33. Pendrive i obsługa certyfikatu kwalifikowanego – rozdzielać wydatek czy ująć go w jednym paragrafie	83
34. Jak po nowemu zaklasyfikować licencję na oprogramowanie antywirusowe za 1 zł	84
35. Czy zakup licencji Microsoft Office należy ująć w nowym paragrafie 711	85
36. Przedłużenie licencji na program – nowy paragraf 687 czy 682	85
37. Czy konserwację sprzętu komputerowego należy ująć w nowym paragrafie 687 czy 682	86
38. Subskrypcja prasy elektronicznej – paragraf 687 czy 682 nowej klasyfikacji budżetowej	87
39. Dostęp do wydawnictw elektronicznych – nowy paragraf 687 czy 682	89
40. Dostęp online do czasopism i komentarzy – jak klasyfikować wydatki od 2027 r.	90
41. Dostęp do INFORLEX – nowy paragraf 682 czy 687	91
42. Paragraf 421 po zmianach – kiedy stosować nowy paragraf 778, a kiedy 701	92
43. Środki trwałe – kiedy stosować nowy paragraf 701, 702, a kiedy 778	93
44. Czy próg 10 000 zł może pozostać w polityce rachunkowości, mimo braku limitu w klasyfikacji budżetowej	95
45. Niszczarki, drukarki i laptopy – w którym nowym paragrafie ująć ich zakup	96
46. Drukarka za 5000 zł amortyzowana jednorazowo – paragraf 778, 701 czy 702	97

47. Czy zakup szafy za 8000 zł można ująć w nowym paragrafie 701	98
48. Zakup lodówki za 5600 zł ze środków funduszu sołeckiego – jaki nowy paragraf zastosować	99
49. Zakup szlabanu – jak klasyfikować wydatek w 2027 r.	100
50. Wyposażenie samochodu – gdzie sklasyfikować zakup haka	101
51. Czy zakup skrzynki na kluczyk ewakuacyjny mieści się w nowym paragrafie 778	101
52. Jak po nowemu klasyfikować składki na ubezpieczenia społeczne od umów zlecenia	102
53. Składki ZUS od umowy zlecenia – czy zastosowanie będzie miał nowy paragraf 242	103
54. Jak po nowemu klasyfikować zwrot kosztów pracy zdalnej	103
55. Dodatek wiejski dla nauczycieli – jaki nowy paragraf zamiast starego paragrafu 302	105
56. Woda dla pracowników administracji i nauczycieli – jeden czy dwa paragrafy klasyfikacji budżetowej	106
57. Jak klasyfikować zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów dla pracowników zgodnie ze starą i nową klasyfikacją budżetową	107
58. Czy supervizję pracy psychologicznej można ująć w paragrafie 637	109
59. W jakim paragrafie klasyfikować szkolenie strażaka PSP według nowej klasyfikacji budżetowej	110
60. Czy szkolenie funkcjonariuszy mieści się w nowym paragrafie 637, skoro nie zawsze są pracownikami	111
61. Jak klasyfikować opłatę egzaminacyjną za uprawnienia E1/D1	112
62. Jak klasyfikować diety, podróże służbowe i szkolenia radnych według nowej klasyfikacji budżetowej	113
63. Zakup podręczników do biblioteki i materiałów ćwiczeniowych – jak je klasyfikować po nowemu	115
64. Czy kolorowy papier na zajęcia świetlicowe należy ująć w nowym paragrafie 777 czy 778	116
65. Jak po nowemu klasyfikować pomoce dydaktyczne powyżej 10 000 zł	117
66. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej zastosować w przypadku zakupu środka trwałego będącego jednocześnie środkiem dydaktycznym	118
67. Platforma szkoleniowa dla nauczycieli – w którym nowym paragrafie ująć wydatek	120
68. Zakup blankietów legitymacji nauczycieli – jaki paragraf stosować od 2027 r.	121
69. Do którego nowego paragrafu zaliczyć zakup leków do apteczki szkolnej	122
70. Koszt ubezpieczenia mienia szkoły – jaki nowy paragraf	122
71. Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej zaliczyć zasilek szkolny	123
72. W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej szkoła powinna ujmować dochody z tytułu świadczonych usług diagnostycznych	124
73. Montaż paneli fotowoltaicznych w szkole – w którym rozdziale ująć wydatek	125
74. Jak od 2027 r. klasyfikować pobyt w DPS – nowy paragraf 693 zamiast 083 i 433	125
75. Nowy paragraf 693 – klasyfikacja wydatków na pobyt mieszkańca w DPS	126
76. Pobyt w DPS opłacany przez mieszkańca lub inną gminę – różne nowe paragrafy klasyfikacji budżetowej	127
77. Jak OPS powinien klasyfikować od 2027 r. wydatki ponoszone w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	129

78. Zakup żywności do stołówki OPS od 2027 r. – nowy paragraf klasyfikacji budżetowej 776 czy 215	130
79. Żywność dla podopiecznego – co decyduje o wyborze paragrafu klasyfikacji budżetowej: forma realizacji świadczenia czy przedmiot zakupu	132
80. Przypis kosztów upomnienia w OPS – zasady ewidencji księgowej i nowy paragraf klasyfikacji budżetowej	133
81. Świadczenia w rozdziale 85502 – ile nowych paragrafów zamiast starego 311	135
82. Wynagrodzenie opiekuna prawnego – nowy paragraf 203 czy 211	137
83. Schronienie dla osób bezdomnych – wątpliwości interpretacyjne: nowy paragraf 215 czy 687	138
84. Odzież dla wychowanków i reklamówka – nowy paragraf 421 czy 215	141
85. Sprawienie pogrzebu przez gminę – jaki nowy paragraf będzie miał zastosowanie	142
86. W jakich paragrafach klasyfikacji budżetowej od 2027 r. ujmować zwrot kosztów upomnienia i kosztów postępowania sądowego	144
87. Zaliczka na wynagrodzenie biegłego – paragraf 649 czy 675 według nowej klasyfikacji budżetowej	145
88. Koszty procesu, zaliczka dla biegłego i wydatki komornicze – jakie nowe paragrafy stosować od 2027 r.	147
89. Skarga na interpretację indywidualną – jak po nowemu klasyfikować opłatę sądową	150
90. Różne opłaty od 2027 r. – kiedy stosować nowy paragraf 182, a kiedy inny paragraf klasyfikacji budżetowej	150
91. Opłata za plastikowe kubeczki – nowy paragraf 182 czy inny	152
92. Czy opłaty za usługi wodne należy ujmować w paragrafie 662	153
93. Wpływy za korzystanie z przystanków i dworców oraz opłaty dodatkowe – jaki nowy paragraf zamiast starego 069	154
94. Jak klasyfikować odsetki od łącznego zobowiązania pieniężnego po zmianach od 2027 r.	155
95. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej dla podatku od nieruchomości zamiast starego paragrafu 448	157
96. Czy przychody z usług samorządowego zakładu budżetowego należy ujmować w paragrafie 687	157
97. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej stosować do usług w samorządowym zakładzie budżetowym	158
98. Woda, ścieki i wywóz nieczystości – jakie nowe paragrafy stosować dla przychodów zakładu budżetowego zamiast 083	159
99. Dochody z usług cmentarnych – jaki nowy paragraf zastosować	161
100. Do którego nowego paragrafu zaliczyć wpływy ze sprzedaży elektroodpadów	161
101. Jak klasyfikować wpływy ze sprzedaży zdemontowanych lamp	162
102. Składka do Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” – w którym nowym paragrafie ją ująć	163
103. Jeden nowy paragraf, dwa konta kosztowe – jak księgować wydatki od 2027 r.	164
104. Plan finansowy na 2027 r. – jaka szczegółowość będzie wymagana zgodnie z układem nowej klasyfikacji budżetowej	165
105. Co trzeba dostosować w polityce rachunkowości w związku z nową klasyfikacją budżetową	166

KONGRES SAMORZĄD 360°

ROZMAWIAMY O TYM, CO DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE

Piotr Malinowski

Magdalena Grotkiewicz

Paweł Jędrzejak

Krystyna Gąsiorek

Artur Przyszło

Małgorzata Masłowska

Grzegorz Kubalski

Monika Majnert

Monika Polaczek

Waldemar Wawerski

Michał Kostrzewa

Krzysztof Drgas

Marcin Jakubowski

- ✓ Staż pracy
- ✓ Jak ułożyć KSeF w samorządzie – refleksje po wdrożeniu
- ✓ Klasyfikacja budżetowa w świetle nowelizacji ustawy o finansach publicznych
- ✓ Jak zlikwidować środki trwałe w JST i jednostkach podległych

Szczegóły i zapisy na stronie Kongresu:
samorzad360.infor.pl

Miesięczne zestawienie zmian i nowości

1 1 października 2026 r. – początek spisów z natury i wezwań do potwierdzenia sald za 2026 r.

1
października
2026

Od 1 października 2026 r. jednostki mogą rozpocząć inwentaryzację wybranych składników aktywów za 2026 r. metodami:

- spisu z natury,
- potwierdzenia sald.

Czynności inwentaryzacyjne (spisy z natury, potwierdzenia sald) mogą trwać **od 1 października 2026 r. do 15 stycznia 2027 r.** Po 15 stycznia 2027 r. należy już tylko rozliczać ich wyniki.

Od 1 października 2026 r. można:

- 1) spisywać z natury na dowolny dzień, przypadający w okresie od 1 października 2026 r. do 15 stycznia 2027 r.:
 - środki trwale użytkowane na terenach niestrzeżonych (własne i obce),
 - maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie, znajdujące się na terenach niestrzeżonych,
 - zapasy materiałów, towarów, produktów i półproduktów objęte ewidencją ilościowo-wartościową, przechowywane na niestrzeżonych składowiskach (własne i obce);
- 2) uzgadniać z kontrahentami na dowolny dzień, przypadający w okresie od 1 października 2026 r. do 15 stycznia 2027 r., salda należności jednostki oraz stan składników rzeczowych aktywów trwałych i obrotowych jednostki powierzonych kontrahentom do używania, przechowania, remontu itp.

Stan na dzień bilansowy 31 grudnia 2026 r. ustala się następująco:

stan stwierdzony w drodze spisu z natury lub potwierdzenia sald

+/-

przychody/rozchody (zwiększenia/zmniejszenia), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych.

Stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych nie można ustalać po dniu bilansowym.

PRZYKŁAD 1

Jednostka chce potwierdzić salda należności od kontrahentów na 31 października 2026 r.

Aby ustalić stan bilansowy na 31 grudnia 2026 r., musi:

- do potwierdzonego salda dodać nowe należności, powstałe od 1 listopada do 31 grudnia 2026 r.,
- od potwierdzonego salda odjąć spłaty, umorzenia, potrącenia należności dokonane od 1 listopada do 31 grudnia 2026 r.

Nowe należności zwiększają saldo, a spłaty, umorzenia i potrącenia je zmniejszają.

PRZYKŁAD 2

Jednostka chce przeprowadzić spis z natury materiałów w magazynie 11 stycznia 2027 r.

Aby ustalić stan bilansowy na 31 grudnia 2026 r., musi:

- od stanu ustalonego w spisie odjąć przychody magazynowe z okresu od 1 do 11 stycznia,
- do stanu ustalonego w spisie dodać rozchody magazynowe z okresu od 1 do 11 stycznia.

Stan na 31 grudnia = stan ze spisu z 11 stycznia – przychody + rozchody.

2 Nowe zadania i źródła dochodów JST w związku z organizacją opieki nad dziećmi do lat 3

■ ZAKRES ZMIAN

W dniu 25 sierpnia 2026 r. została opublikowana ustawa z 31 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (**Dz.U. z 2026 r. poz. 1123**).

Nowelizacja wprowadziła wiele istotnych zmian organizacyjnych w ramach kolejnego etapu reformy opieki i edukacji wczesnodziecięcej, mającej na celu zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej. Do najważniejszych z nich, z punktu widzenia gospodarki finansowej JST, należą:

- ustanowienie nowej formy opieki – punktu opieki dziennej zatrudniającego opiekunów dziennych, zamiast opieki sprawowanej przez opiekunów dziennych, co ma ułatwić organizowanie opieki w tej formie przez JST, w których nie jest zasadne otwarcie żłobka lub klubu dziecięcego,
- umożliwienie gminom dofinansowania pobytu dzieci w punktach pobytu dziennego organizowanych przez różne podmioty w formie dotacji celowej z budżetu, a także

wspólnego finansowania opieki w tych punktach przez gminy, powiaty i województwa na podstawie porozumień,

- możliwość przyjmowania przez Radę Ministrów rządowych programów dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w punktach opieki dziennej prowadzonych przez JST,
- umożliwienie gminom tworzenia wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych wspierających rozwój edukacji wczesnodziecięcej, odpowiedzialnych za prowadzenie badań, ewaluacji, analiz i projektów z zakresu edukacji dzieci, które nie rozpoczęły realizacji obowiązku szkolnego, oraz prowadzenie działań edukacyjnych i doradczych, w tym szkoleń i publikacji, skierowanych do personelu zaangażowanego w proces sprawowania opieki nad tymi dziećmi,
- ustalenie, że opłaty za pobyt (w tym dodatkowej za pobyt w godzinach ponadwymiarowych) i wyżywienie w punkcie opieki dziennej określa podmiot prowadzący (organ stanowiący JST dla punktów tworzonych przez JST) i że stanowią one dochód JST (odpowiednio gminy, powiatu lub województwa tworzącego daną jednostkę),
- nałożenie na gminy obowiązku prowadzenia jednolitego rejestru instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobków, klubów dziecięcych i punktów opieki dziennej) w systemie teleinformatycznym za **opłatą rejestrową, która stanowi dochód własny gminy, ustalaną przez radę gminy w formie uchwały (w kwocie nie wyższej niż 1000 zł), z której jest zwolniona sama gmina w przypadku prowadzenia publicznych żłobków, klubów dziecięcych i punktów opieki,**
- **ustanowienie święta branżowego – 4 kwietnia – Dnia Opiekuna i Opiekuna Małego Dziecka i przyznanie ministrowi właściwemu ds. rodziny, wojewodom oraz wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) uprawnienia do przyznawania z jego okazji nagrody pieniężnej za szczególne zasługi oraz wybitne, nowatorskie rozwiązania i zaangażowanie w obszarze sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub wybitne osiągnięcia w pracy edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczej w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (przy czym wysokość nagrody przyznawanej przez gminy ustala rada gminy w formie uchwały),**
- poszerzenie definicji działalności socjalnej finansowanej z ZFŚS o prowadzenie przez pracodawcę punktu opieki dziennej.

ZASTOSOWANIE W PRAKTYCE

1. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r., z kilkoma wyjątkami. Długie *vacatio legis* ma na celu przygotowanie jednostek sektora publicznego oraz innych podmiotów prowadzących żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej do wdrożenia opisanych w niej zmian.

2. Opisane zmiany wchodzi w życie w terminie podstawowym. Jedynie jeśli chodzi o utworzenie jednolitego rejestru podmiotów prowadzących żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej na podstawie danych pochodzących z różnych rejestrów częstokowych, gminy mają na to czas do 1 września 2028 r.

3. Tworzenie punktów opieki dziennej przez JST nie jest obligatoryjne. Mogą to robić, ale nie muszą. Decyzja o ich utworzeniu może zapaść od 1 stycznia 2028 r., ale także w każdym późniejszym czasie. Jej podjęcie powinno być poprzedzone zbadaniem faktycznych potrzeb mieszkańców oraz rozpoznaniem rynku, ponieważ żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej przede wszystkim są tworzone przez przedsiębiorców. Dopiero tam, gdzie wolny rynek nie jest w stanie zaspokoić potrzeb wspólnot lokalnych, powinny wkraczać JST.

3 Minimalne wynagrodzenie za pracę oraz minimalna stawka godzinowa – ile będą wynosiły w 2027 r.

■ ZAKRES ZMIAN

W dniu 15 września 2026 r. zostało opublikowane rozporządzenie Rady Ministrów z 14 września 2026 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2027 r. (**Dz.U. z 2026 r. poz. 1213**).

W 2027 r. płaca minimalna pracowników wzrośnie tak jak w 2026 r. tylko jeden raz.

Tabela. Minimalne wynagrodzenie za pracę oraz minimalna stawka godzinowa w 2027 r.

Kategoria wynagrodzenia	Do 31 grudnia 2026 r.	Od 1 stycznia 2027 r.	Wzrost
Minimalne wynagrodzenie za pracę	4806 zł	4950 zł	144 zł
Minimalna stawka godzinowa	31,40 zł	32,30 zł	0,90 zł

■ ZASTOSOWANIE W PRAKTYCE

1. Nowe stawki wynagrodzenia minimalnego za pracę i minimalna stawka godzinowa zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2027 r.

2. Jednostki muszą w 2026 r. ustalić, ilu pracownikom i osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych trzeba będzie podnieść wynagrodzenia od 1 stycznia 2027 r., tak aby osiągnęły one stawki minimalne. Trzeba przygotować zmiany do umów w tym zakresie.

3. Skutki podwyżek trzeba uwzględnić przy planowaniu wydatków na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe oraz pochodne od tych wynagrodzeń na 2027 r. w nowych podziałkach klasyfikacji budżetowej dotyczących wynagrodzeń i pochodnych. Zgodnie z nową klasyfikacją składki na ubezpieczenia społeczne od umów zlecenia należy zaplanować w nowym paragrafie 621 „Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem”.

4 Projekt rekomendacji KSR „Kaucje w systemie kaucyjnym – ujęcie w księgach rachunkowych oraz prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym”

Komitet Standardów Rachunkowości przedłożył do publicznej dyskusji projekt rekomendacji „Kaucje w systemie kaucyjnym – ujęcie w księgach rachunkowych oraz prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym”.

Celem rekomendacji jest wsparcie jednostek w prawidłowym ujęciu w księgach rachunkowych oraz prezentacji w sprawozdaniu finansowym kaucji pobieranych i rozliczanych w ramach systemu kaucyjnego, o którym mowa w art. 8 pkt 13a ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Redakcja PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej zawnioskowała, aby w rekomendacjach została uwzględniona także specyfika jednostek sektora finansów publicznych.

5 Odpis na ZFŚS – ile będzie wynosił w 2027 r. – projekt ustawy o budżetowej na 2027 r. i ustawy budżetowej na 2027 r.

W 2027 r. – tak jak w 2026 r. – odpisy na ZFŚS będą ustalane na ogólnych zasadach określonych w ustawie o ZFŚS i Karcie Nauczyciela. Tak wynika z projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2027 (**projekt z 27 sierpnia 2026 r.**). W projekcie tej ustawy po raz kolejny nie zawarto żadnych zmian odnośnie do ustawy o ZFŚS i Karty Nauczyciela w zakresie kwot bazowych stanowiących podstawę ustalania odpisu na ZFŚS.

Oznacza to, że w 2027 r. na pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych, tworzących fundusz obligatoryjnie, odpis na ZFŚS trzeba będzie naliczać na podstawie kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne Prezes GUS ogłosi w Monitorze Polskim **nie później niż do 20 lutego 2027 r.**

Wydatki na odpisy na ZFŚS muszą być ujęte w projektach planów finansowych jednostek na 2027 r., przygotowywanych już w listopadzie 2026 r., gdy kwoty bazowe do wyliczeń na 2027 r. nie są jeszcze ostatecznie ustalone. W związku z tym należy

kierować się wytycznymi otrzymanymi z organów nadrzędnych, a w razie ich braku – jednostki organizacyjne powinny same zwrócić się z odpowiednimi pytaniami do tych organów. W praktyce jednostki najczęściej ustalają wstępną wysokość odpisu następująco:

- 1) określenie planowanej przeciętnej liczby zatrudnionych w 2027 r. oraz – fakultatywnie – liczby emerytów i rencistów objętych opieką socjalną,
- 2) przemnożenie tych liczb przez obowiązujące w 2026 r. kwoty odpisów na osobę,
- 3) skorygowanie uzyskanej wartości o aktualny wskaźnik np. wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalony w projekcie ustawy budżetowej na 2027 r. na 2,8%, albo inflacji (prognozowany w tym projekcie na 2,5%) albo inny wskazany w materiałach planistycznych do ustawy budżetowej (jednostki państwowe) albo przez zarząd JST (jednostki samorządowe).

W przypadku kwoty bazowej odpisu na ZFŚS dla nauczycieli – również tak jak w 2026 r. – ma obowiązywać zasada ogólna. Zgodnie z nią podstawę do naliczenia odpisów będzie stanowiła kwota bazowa, określona dla nauczycieli w ustawie budżetowej na 2027 r.

Z art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej na 2027 r., przyjętego przez Radę Ministrów 27 sierpnia 2026 r., wynika, że **kwota bazowa dla nauczycieli w 2027 r. ma wynieść 5765,80 zł** (czyli będzie wyższa o 167,93 zł niż w 2026 r.). Jeżeli wartość ta zostanie ostatecznie utrzymana w uchwalonej ustawie budżetowej, wysokość odpisu na ZFŚS w 2027 r. wyniesie:

- dla nauczyciela – **6342,38 zł** (110% kwoty bazowej),
- dla nauczyciela-emeryta, rencisty oraz osoby pobierającej nauczycielskie świadczenie kompensacyjne – **2421,64 zł** (42% kwoty bazowej).

Zgodnie z nową klasyfikacją budżetową odpisy na ZFŚS trzeba zaplanować w **nowym paragrafie 626 „Odpisy na fundusz świadczeń socjalnych”** stanowiącym odpowiednik dotychczasowego paragrafu 444 „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”.

Abonament 2027

Przedłuż abonament PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej na 2027 rok

Zawsze aktualne i wiarygodne informacje
na temat zmian przepisów znajdziesz na

inforlex.pl/ewydania

INFOR
Zak. R. Plankowski w 1987 r.

6 Przewlekłość postępowań w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych

Za czyny stanowiące naruszenie dyscypliny finansów publicznych grozi odpowiedzialność określona w ustawie z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1484). Zanim jednak sprawa trafi do komisji orzekającej, rzecznik dyscypliny finansów publicznych przeprowadza czynności sprawdzające, a w razie stwierdzenia podstaw do wszczęcia postępowania o ukaranie – postępowanie wyjaśniające.

Dnia 17 sierpnia 2026 r. (sygn. BDF2.054.1.2026) Minister Finansów odpowiedział na interpelację poselską nr 18940 w sprawie przewlekłości czynności sprawdzających lub postępowania wyjaśniającego w postępowaniu o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Poseł zgłaszający interpelację zwrócił uwagę na to, że zgodnie z przepisem instrukcyjnym z art. 104 ww. ustawy, rzecznik dyscypliny finansów publicznych ma 120 dni od otrzymania zawiadomienia o naruszeniu na przeprowadzenie:

- czynności sprawdzających w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego i wydania postanowienia o jego wszczęciu lub odmowie wszczęcia,
- postępowania wyjaśniającego kończącego się skierowaniem do właściwej komisji orzekającej wniosku o ukaranie, umorzeniem albo zawieszeniem postępowania.

Ten etap wstępny powinien zostać zakończony w terminie 120 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Podany termin jest instrukcyjny. Oznacza to, że nie ma sankcji prawnej za jego naruszenie. Niemniej jednak jego nieprzestrzeganie może niekorzystnie wpływać na sprawność postępowania oraz utrudniać skuteczne wyjaśnienie okoliczności naruszenia dyscypliny finansów publicznych, co rodzi negatywne skutki z punktu widzenia ochrony interesu publicznego oraz zapewnienia zgodnego z prawem gospodarowania środkami publicznymi.

W interpelacji poruszono trzy kwestie:

1. Jak Ministerstwo Finansów ocenia obecną sytuację w zakresie rozpoznawania zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych?
2. Czy w praktyce występują opóźnienia w rozpoznawaniu zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, biorąc pod uwagę termin 120 dni określony w art. 104 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych? Jeżeli tak, jaka jest skala tych opóźnień oraz jakie są ich główne przyczyny?
3. Czy Ministerstwo Finansów planuje podjąć czynności zmierzające do zmniejszenia skali wspomnianych wcześniej opóźnień?

W odpowiedzi Minister Finansów poinformował, że w ciągu ostatnich lat (nie podano dokładnie, o jaki okres chodzi) 120-dniowy termin do przeprowadzenia czynności

sprawdzających i postępowania wyjaśniającego jest przekraczany przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych w około 20% spraw (z wyjątkiem pandemii COVID-19 – kiedy było to 30%). W odpowiedzi nie podano, ile wynosi okres opóźnienia (średni czy też najdłuższy). Wśród przyczyn opóźnień wskazano:

- dużą różnorodność spraw rozpatrywanych przez rzeczników,
- obszerność spraw, gdzie pojedyncze zawiadomienie może obejmować szereg osób i wiele nieprawidłowości, co powoduje, że materiał dowodowy jest pokaźny i wymaga dłuższego czasu na analizę i opracowanie,
- nieprecyzyjność zarzutów zgłaszanych w zawiadomieniach lub luki w materiale dowodowym składanym wraz z nimi, co skutkuje koniecznością wprowadzania korekt i uzupełniania.

W celu zapobiegania opóźnieniom Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych analizuje terminowość załatwiania spraw przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych i ich zastępców oraz kieruje zalecenia tam, gdzie stwierdza nieprawidłowości. Minister Finansów stoi na stanowisku, że:

MF *Niezależnie od tego, że w części spraw przyspieszenie ich załatwienia mogłoby nie być możliwe bez uszczerbku dla rzetelnego ich merytorycznego rozpoznania – należy dążyć do przestrzegania terminów w jak największej liczbie spraw, nawet jeżeli termin ma charakter instrukcyjny.*

©©

Izabela Motowilczuk

były wieloletni inspektor kontroli gospodarki finansowej RIO

7 Nowe zasady postępowania podatkowego – najważniejsze zmiany w Ordynacji podatkowej od 1 października 2026 r.

■ ZAKRES ZMIAN

Od 1 października 2026 r. obowiązują liczne zmiany i nowości w procedurach podatkowych. Zmiany te wynikają z ustaw:

- z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (**Dz.U. z 2026 r. poz. 825**),
- z 29 maja 2026 r. – o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (**Dz.U. z 2026 r. poz. 846**),
- z 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco (**Dz.U. z 2026 r. poz. 875**).

Nowe przepisy upraszczają niektóre obowiązki podatników, zmieniają zasady dokonywania korekt i rozliczania nadpłat, a także podnoszą niektóre limity. Nowelizacja dotyczy

również sposobu prowadzenia postępowań. Nowe regulacje pozwolą m.in. na przeprowadzanie przesłuchań na odległość z wykorzystaniem obrazu i dźwięku. Kolejne rozwiązania zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2027 r. – w tym nowa procedura milczącego załatwienia sprawy.

Najważniejsze zmiany zasad postępowania podatkowego od 1 października 2026 r. w Ordynacji podatkowej

I. Zmiany w limitach finansowych i ulgach w spłacie

1. Wyższy limit zapłaty podatku przez wyręczyciela – pięciokrotnie wzrasta maksymalna kwota podatku, jaką może zapłacić za podatnika inny podmiot (np. znajomy) – z dotychczasowych 1000 zł do 5000 zł.
2. Wyższy limit korekty deklaracji z urzędu – organ podatkowy będzie mógł skorygować deklarację podatnika z urzędu (np. w przypadku błędów rachunkowych), jeżeli zmiana wysokości zobowiązania, nadpłaty czy straty nie przekracza 10 000 zł (wcześniej limit wynosił 5000 zł).
3. Możliwość umorzenia bieżącego podatku na wniosek – organ podatkowy zyska uprawnienie do umorzenia w całości lub części nie tylko zaległości podatkowej, ale również bieżącego, jeszcze niezaległego podatku (na wniosek podatnika uzasadniony ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym).
4. Ograniczenie umorzeń z urzędu – ustawodawca doprecyzował, że umorzenie dokonywane z urzędu (bez wniosku podatnika) może dotyczyć wyłącznie zaległości podatkowych, a nie bieżących zobowiązań.
5. Nowe zasady zaliczania wpłat ratalnych – wpłaty dokonywane na poczet rat (na które rozłożono podatek lub zaległość) będą automatycznie zaliczane na poczet raty o najwcześniejszym terminie płatności.
6. Wyłączenie zaokrągleń przy wpłatach częściowych – przy zaliczeniu wpłaty, nadpłaty lub zwrotu na poczet zaległości podatkowej, które nie pokrywają jej w całości wraz z odsetkami, zasada zaokrąglania do pełnych złotych nie będzie miała zastosowania do części podatku i odsetek pokrywanych proporcjonalnie.

II. Uproszczenia procedur podatkowych i zwrotów

1. Likwidacja wniosku o stwierdzenie nadpłaty – podatnicy nie będą już musieli składać odrębnego, formalnego wniosku o stwierdzenie nadpłaty równocześnie z korektą deklaracji. Do zwrotu nadpłaty wystarczy samo złożenie korekty deklaracji. Za datę wszczęcia postępowania uznaje się dzień złożenia tej korekty – jeśli składana jest po terminie.
2. Nowy termin zwrotu nadpłaty po wyroku sądu – 30-dniowy termin zwrotu nadpłaty będzie biegł m.in. od dnia doręczenia organowi podatkowemu odpisu prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego uchylającego decyzję.
3. Mniej biurokracji przy korekcie deklaracji z urzędu – organ dokonujący korekty z urzędu nie musi już uwierzytelniać i przysyłać podatnikowi kopii skorygowanej deklaracji. Wystarczy, że doręczy mu informację o przyczynie korekty oraz zmianie kwot, zawierającą pouczenie o prawie do wniesienia sprzeciwu w terminie 14 dni.
4. Wydawanie decyzji ustalających wysokość zobowiązania bez wszczęcia postępowania podatkowego – w sprawach podatków ustalanych corocznie (np. podatek od nieruchomości od osób fizycznych), organ nie będzie musiał doręczać postanowienia o wszczęciu

postępowania z urzędu, jeśli decyzję można wydać na podstawie danych znanych organowi podatkowemu z urzędu, a podatnik nie złożył wymaganej informacji w terminie.

III. Cyfryzacja, e-doręczenia i przesłuchania online

1. Możliwość przesłuchania stron i świadków online – organ podatkowy będzie mógł przeprowadzić przesłuchanie na odległość przy użyciu urządzeń umożliwiających jednoczesny bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku. Przebieg takiej czynności będzie można dodatkowo utrwalić za pomocą sprzętu rejestrującego.
2. Zdalna publikacja interpretacji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast – gminne organy podatkowe będą zobowiązane niezwłocznie przysyłać swoje interpretacje indywidualne drogą elektroniczną do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) w celu ich publikacji w ogólnodostępnym, wyszukiwalnym systemie BIP Ministerstwa Finansów.
3. Priorytet e-doręczeń – przy doręczeniach elektronicznych adres zamieszkania osoby fizycznej oraz adres siedziby osoby prawnej nie mają już znaczenia dla skuteczności doręczenia pism.
4. Doręczenie wydruku z pieczęcią elektroniczną – dopuszczono doręczanie papierowego wydruku pisma elektronicznego, które zostało opatrzone kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu podatkowego.
5. Zniesienie klauzuli „Tajemnica skarbową” na pismach utwalonych w postaci elektronicznej – urzędy nie będą już musiały oznaczać pism utwalonych w formie elektronicznej, które zawierają chronione dane objęte tajemnicą skarbową, fizyczną klauzulą „Tajemnica skarbową”.
6. Odmowa odbioru pisma w urzędzie – jeśli adresat odmówi przyjęcia pisma bezpośredniego w siedzibie urzędu, pismo zostanie uznane za skutecznie doręczone w dniu tej odmowy (podobnie jak przy doręczeniu pocztowym).

■ ZASTOSOWANIE W PRAKTYCE

1. Przewidziane są dwa etapy wdrażania zmian. Większość nowych przepisów proceduralnych obowiązuje od 1 października 2026 r., natomiast zupełnie nowa procedura milczącego załatwienia sprawy wejdzie w życie 1 stycznia 2027 r.

2. Jednostki powinny dostosować do nowych przepisów stosowane procedury i wzory dokumentów. Dotyczy to w szczególności zasad obsługi korekt deklaracji, rozliczania nadpłat, doręczania pism oraz prowadzenia postępowań podatkowych.

Szczegółowo zmiany opisane są w Ściadze księgowego:
Nowe rozwiązania w procedurach podatkowych – najważniejsze zmiany od 1 października 2026 r. © P

dr Hanna Kmiecik

doktor nauk prawnych o specjalności prawo finansowe; ceniony przez praktyków ekspert w dziedzinie dochodów JST, procedur podatkowych i egzekucji należności na rzecz JST, właściciel Kancelarii JST konsultacje szkolenia doradztwo dla JST, wieloletni pracownik JST, konsultant Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Poznaniu, konsultant i wykładowca regionalnych izb obrachunkowych, autor licznych książek oraz publikacji z dziedziny prawa finansowego i procedur podatkowych

8 Wytyczne dotyczące przypisywania paragrafów nowej klasyfikacji budżetowej do kont księgowych – Ministerstwo Finansów nie podaje terminu ich publikacji

**NOWA
KLASYFIKACJA
BUDŻETOWA**

W związku z wdrażaniem nowej klasyfikacji budżetowej jednostki czekają na wytyczne Ministra Finansów dotyczące przypisywania paragrafów klasyfikacji budżetowej do kont księgowych. **Nadal nie jest jednak znany termin ich publikacji.** Nowy art. 40a ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.) nakłada na Ministra Finansów obowiązek opracowania takich wytycznych, ale nie określa ani terminu ich wydania, ani formy, ani zakresu. Ministerstwo Finansów wcześniej informowało, że prace nad dokumentem już trwają, lecz nie wskazało przewidywanego terminu jego udostępnienia (zob. PRB 9/2026, s. 14–15).

Redakcja „PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej” ponownie zapytała więc Ministerstwo Finansów o harmonogram prac. Zależało nam nie na wskazaniu konkretnej daty, która może ulec zmianie, lecz na określeniu choćby orientacyjnego terminu lub przedziału czasowego. Taka informacja jest istotna dla jednostek, ponieważ muszą odpowiednio zaplanować dostosowanie zasad ewidencji księgowej oraz systemów finansowo-księgowych do nowych rozwiązań.

W odpowiedzi Ministerstwo Finansów podało, że:

MF *Ministerstwo Finansów prowadzi obecnie prace nad wytycznymi dotyczącymi przypisywania paragrafów klasyfikacji budżetowej do kont księgowych. Ze względu na szeroki zakres podmiotów, do których wytyczne będą kierowane, ich przygotowanie wymaga odpowiednich analiz oraz konsultacji. **Na obecnym etapie nie jest zatem możliwe wskazanie konkretnego terminu publikacji, który zależy od przebiegu i wyników prowadzonych prac.** Po zakończeniu prac wytyczne zostaną niezwłocznie udostępnione na stronie internetowej Ministerstwa Finansów: <https://www.gov.pl/web/finanse/klasyfikacja-szczegolowa-od-planowania-na-2027-rok>.*

**Pismo Ministerstwa Finansów
z 1 września 2026 r.**

Odpowiedź Ministerstwa Finansów nie zawiera jednak informacji, na którą czekają jednostki – nadal nie wiadomo, kiedy wytyczne zostaną opublikowane. Resort potwierdził jedynie, że prace trwają i wymagają analiz oraz konsultacji. Nie wskazano nawet orientacyjnego terminu ich zakończenia. Liczymy, że dokument zostanie opublikowany z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby jednostki miały czas na jego analizę i zastosowanie w praktyce.

Redakcja „PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej” będzie monitorować postęp prac i informować o kolejnych etapach przygotowania wytycznych. © ®

Oprac. Małgorzata Majewska
red. naczelny PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej

9 Umowy aktywne i nieaktywne w CRU JSFP – status umowy, dzień zakończenia obowiązywania, zmiana statusu

Bieżące wykonywanie nowych obowiązków związanych z obsługą Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (CRU JSFP), w tym wprowadzanie informacji o zawartych umowach i ich aktualizowanie, pokazuje, że jednym z praktycznych problemów jest prawidłowe ustalanie statusu umowy. Pojawiają się pytania, kiedy umowa powinna pozostać aktywna, w jakim momencie należy zmienić jej status na nieaktywny, jaką datę wskazać przy tej zmianie oraz co zrobić, gdy trzeba poprawić dane umowy już oznaczonej jako nieaktywna.

Nie zawsze odpowiedź wynika wprost z okresu obowiązywania umowy. W CRU JSFP „aktywność” ma określone znaczenie i nie należy jej utożsamiać z czasem, na jaki umowa została zawarta. Znaczenie ma przede wszystkim to, czy dana jednostka nadal wykonuje umowę. Warto więc uporządkować zasady dotyczące statusu, dnia zakończenia obowiązywania umowy oraz zmiany jej statusu.

Status umowy należy do obligatoryjnego zakresu informacji udostępnianych w CRU JSFP. W systemie CRU JSFP występują dwa powiązane pola, z których użytkownik wypełnia tylko jedno.

- 1) „**Status umowy**” – pole o dwóch wartościach: „aktywna” albo „nieaktywna”. Wypełnia je użytkownik z rolą wprowadzającego,
- 2) „**Dzień zakończenia obowiązywania umowy**” – pole jest wypełniane automatycznie w momencie zmiany statusu. Użytkownik nie wpisuje tu daty ani nie może jej skorygować.

Dane te pełnią dwie funkcje:

- 1) techniczną – są nośnikiem informacji, na której opiera się retencja danych w systemie,
- 2) informacyjną – status stanowi kryterium wyszukiwania pozwalające odróżnić umowy w realizacji od tych, których wykonywanie się zakończyło.

9.1. „Aktywność” umowy w CRU JSFP to nie to samo co okres obowiązywania umowy

Dla ustalenia, czy umowa jest aktywna, nie wystarczy sprawdzenie dat wskazanych w jej treści. To rozróżnienie jest źródłem większości błędów. W uzasadnieniu do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 30 marca 2026 r. w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (dalej: rozporządzenie w sprawie CRU JSFP) wskazano, że pojęcie „aktywność” nie jest tożsame z pojęciami ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny i nie należy go utożsamiać z okresem obowiązywania wynikającym z treści umowy.

Należy rozdzielić trzy kwestie:

- 1) istnienie umowy jako bytu prawnego,
- 2) funkcjonowanie umowy w danej jednostce,
- 3) faktyczne wykonywanie świadczenia głównego.

Status umowy odnosi się do dwóch ostatnich, zawsze w kontekście konta konkretnej jednostki. Ta sama umowa może więc być nieaktywna na koncie jednostki A i aktywna na koncie jednostki B – tak dzieje się przy cesji.

Test „aktywności” sprowadza się do jednego pytania: czy jednostka nadal wykonuje umowę? Jeżeli nie – umowa jest nieaktywna. Stąd reguła dotycząca świadczeń akcesoryjnych, a mianowicie: o aktywności nie decyduje okres gwarancji, rękojmi czy poufności. Zobowiązania te są uboczne względem przedmiotu umowy i nie utrzymują umowy w stanie aktywnym.

PRZYKŁAD 1

Powiat zawarł umowę na modernizację budynku na okres od 1 marca do 30 listopada 2027 r. Wykonawca udzielił 36-miesięcznej gwarancji, a poufność zastrzeżono bezterminowo.

Z dniem zakończenia realizacji – 30 listopada 2027 r. – umowa staje się nieaktywna. Trwający okres gwarancji i poufność nie mają na to wpływu.

9.2. Dzień zakończenia obowiązywania umowy w CRU JSFP – data systemowa, nie data zdarzenia

Pole „dzień zakończenia obowiązywania umowy” nie służy do wskazania dnia, w którym umowa wygaśa, została wypowiedziana czy wykonana – system wypełnia to pole automatycznie w chwili zmiany statusu na nieaktywny.

Ministerstwo Finansów w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia w sprawie CRU JSFP wskazało jednoznacznie: informację tę *należy odczytywać jako datę zakończenia umowy w systemie*. Jeżeli zatem umowa została wykonana 3 września, a wpis zaktualizowano 25 września, w rejestrze jako dzień zakończenia obowiązywania pojawi się 25 września.

Rzeczywistą datę zdarzenia nosi inne pole – „data, od której zaistniała przyczyna aktualizacji” w sekcji „Podstawa aktualizacji informacji”. To jedyne miejsce w rejestrze, w którym wskazuje się prawdziwą datę zakończenia wykonywania umowy.

Dlatego też sekcji „Podstawa aktualizacji” nie wolno traktować jako formalności – bez niej rejestr traci informację o rzeczywistym przebiegu umowy. Poza tym, **im szybciej po zdarzeniu zmienia się status, tym mniejsza jest rozbieżność między datą systemową a stanem faktycznym.**

System nie przyjmie przy tym daty wcześniejszej niż dzień zawarcia umowy.

9.3. Retencja danych – art. 34b ust. 6 uofp i jego relacja do statusu umowy w CRU JSFP

Okres przechowywania danych w CRU JSFP ustawodawca uregulował jednym zdaniem. Zgodnie z art. 34b ust. 6 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: uofp):

§ *Informacje o umowie są usuwane z Centralnego Rejestru Umów JSFP po upływie pięciu lat, licząc od końca roku, w którym umowa przestała obowiązywać.*

Brzmienie przepisu może sugerować, że usunięcie danych następuje samoczynnie, wraz z upływem czasu – niezależnie od zachowania jednostki. Tak jednak nie jest.

CRU JSFP nie dysponuje żadną własną wiedzą o tym, kiedy umowa przestała obowiązywać. Jedynym źródłem tej informacji jest jednostka, a jedynym miejscem, w którym ją przekazuje, jest pole statusu. Dopóki wpis pozostaje oznaczony jako aktywny, rejestr nie ma podstaw, by przyjąć, że umowa się zakończyła.

Nie zastępuje tego informacja o okresie, na jaki umowa została zawarta. Okres wynikający z treści umowy określa jedynie, jak długo umowa miała trwać, a nie to, jak długo trwała rzeczywiście. Ministerstwo Finansów samo na tę różnicę wskazuje: **umowa może zakończyć się wcześniej – wskutek wypowiedzenia, odstąpienia, rozwiązania – a przy umowach zawartych na czas nieoznaczony żadnej daty końcowej z treści umowy w ogóle nie da się odczytać**. Data wpisana w kroku pierwszym formularza jest więc informacją o zamiarze stron, nie o przebiegu wykonania.

Wynika stąd wniosek, który warto zapamiętać: **ustawa wiąże retencję z ustaniem obowiązywania umowy, ale mechanizm retencyjny uruchamia się dopiero wtedy, gdy jednostka to ustanie zasygnalizuje poprzez zmianę statusu na nieaktywny**. Jednostka, która tego zaniecha, nie tylko narusza obowiązek aktualizacyjny z art. 34a uofp, lecz także pozostawia w CRU JSFP wpis, który nigdy nie wejdzie w okres retencyjny – a więc dane o jej umowach będą figurować w jawnym rejestrze bezterminowo, mimo że ustawa przewiduje ich usunięcie.

Dla kierownika jednostki wniosek pozostaje prosty: obowiązkiem jednostki jest rzetelne i terminowe odwzorowanie stanu faktycznego – prawidłowy status oraz prawdziwa data w polu przyczyny aktualizacji. Reszta jest domeną administratora systemu.

9.4. Kiedy należy zmienić status umowy w CRU JSFP

Status umowy należy zaktualizować w CRU JSFP po zakończeniu realizacji umowy w danej jednostce – niezależnie od przyczyny. W praktyce może to nastąpić w kilku sytuacjach (zob. **ramka**).

Najczęstsze przypadki zmiany statusu umowy w CRU JSFP

1. Wygaśnięcie umowy wskutek wykonania jej przedmiotu – przypadek typowy.
2. Upływ okresu, na jaki umowa została zawarta.
3. Wypowiedzenie, rozwiązanie albo odstąpienie od umowy.

4. Cesja praw i obowiązków na inny podmiot.
5. Przejęcie umowy przez inną jednostkę wskutek reorganizacji lub likwidacji z przekazaniem zadań.

Termin jest wspólny dla wszystkich zmian informacji o umowie: **bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia zmiany**. Do biegu terminu nie wlicza się dni awarii systemu potwierdzonej komunikatem MF w BIP.

9.5. Umowa wykonana przed dokonaniem wpisu w CRU JSFP – przypadek umowy jednodniowej

W praktyce często pojawia się pytanie: skoro umowa została zrealizowana, zanim jednostka zdążyła wprowadzić ją do rejestru, jaki status należy zaznaczyć przy wpisie do CRU JSFP?

Odpowiedź wynika z rozdziału 5.1.2 Podręcznika użytkownika systemu CRU JSFP, „Wprowadzanie informacji do formularza umowy w zakresie umowy »nieaktywnej«”, s. 81–82.

System przewiduje wprowadzenie informacji o umowie od razu jako nieaktywnej. Nie trzeba więc publikować jej najpierw jako aktywnej po to tylko, by chwilę później zmienić status.

Wypełnia się kroki od pierwszego do trzeciego jak przy każdej innej umowie, a w kroku czwartym zmienia status na „nieaktywna” i uzupełnia sekcję „Podstawa aktualizacji informacji”.

Okres, na jaki umowa została zawarta, wskazuje się odrębnie i niezależnie od statusu. Dla umów realizowanych niezwłocznie po zawarciu, np. zakupu szkolenia online, usługi hotelowej, zamówienia e-mailowego wykonanego tego samego dnia – ustawodawca wskazuje **najkrótszy możliwy okres: jeden dzień**.

Kryterium nie jest okres umowy, lecz to, czy umowa została już wykonana w chwili dokonywania wpisu w CRU JSFP. **Umowę jednodniową zawartą na przyszłość wprowadza się jako aktywną i status zmienia dopiero po jej wykonaniu.**

PRZYKŁAD 2

Instytucja kultury 4 września 2026 r. zamówiła e-mailowo materiały biurowe. Dostawa nastąpiła tego samego dnia. Wpis do CRU JSFP sporządzono 22 września 2026 r.:

- Data zawarcia – 4 września 2026 r.
- Okres – czas oznaczony, 1 dzień,
- Status – nieaktywna, ustawiony już przy pierwszym wprowadzeniu.
- Podstawa aktualizacji: przyczyna – wygaśnięcie umowy; data zaistnienia przyczyny – 4 września 2026 r.; opis – wykonanie przedmiotu umowy.

Dzień zakończenia obowiązywania system oznaczy jako 22 września 2026 r. Rzeczywistą datę wykonania odczytać można wyłącznie z pola daty zaistnienia przyczyny aktualizacji, dlatego jego staranne wypełnienie ma istotne znaczenie.

9.6. Zmiana w CRU JSFP statusu umowy z aktywnej na nieaktywną – kolejność czynności

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące CRU JSFP w pkt 11.8.4 „W jaki sposób zmienić status umowy z »Aktywna« na »Nieaktywna«”? opatrzyło opis tej operacji ostrzeżeniem, że **kolejność wykonywania czynności jest bardzo ważna**. Procedura powinna wyglądać następująco:

1. Wejść w szczegóły umowy i kliknąć „Edytuj”.
2. Przejść do kroku 4. formularza.
3. Najpierw zmienić status umowy na „Nieaktywna”.
4. Dopiero potem uzupełnić sekcję „Podstawa aktualizacji informacji”: przyczynę aktualizacji ze słownika, datę, od której przyczyna zaistniała, oraz zwięzły opis zakresu aktualizacji.
5. Przekazać formularz do weryfikacji i publikacji.
6. Użytkownik z rolą publikującego powinien wejść w umowę, kliknąć „Edytuj”, a następnie „Opublikuj”.

Krok ostatni jest obowiązkowy. Bez publikacji zmiana pozostaje wyłącznie w koncie jednostki i nie jest widoczna publicznie – obowiązek aktualizacyjny nie zostaje więc wykonany.

Słownik przyczyn obejmuje: aneks do umowy, cesję umowy, korektę danych, odstąpienie, rozwiązanie, wygaśnięcie, wypowiedzenie, zmianę danych strony, zmianę w zakresie wyłączenia jawności oraz pozycję „inna”.

Przy zmianie statusu najczęściej właściwe jest wygaśnięcie umowy, ale również odstąpienie, rozwiązanie, wypowiedzenie czy cesja.

9.7. Poprawianie danych w CRU JSFP w umowie już oznaczonej jako nieaktywna

Status „nieaktywna” blokuje formularz, co nie znaczy, że wpis jest nieodwracalny. Procedura odblokowania sprowadza się do chwilowego przywrócenia statusu aktywnego. Kolejność działań jest następująca:

1. Wejść w szczegóły umowy, kliknąć „Edytuj”, przejść do kroku 4. i zmienić status na „Aktywna” – to odblokowuje formularz do edycji.
2. Wprowadzić właściwe poprawki w odpowiednich krokach formularza.
3. Wrócić do kroku 4. i ponownie ustawić status na „Nieaktywna”.

4. Uzpełnić sekcję „Podstawa aktualizacji informacji”, przekazać formularz do publikacji, a następnie użytkownik z rolą publikującego powinien opublikować dane.

Przywrócenie statusu aktywnego jest tu wyłącznie czynnością techniczną wewnątrz edytowanego formularza. Publicznie udostępniana jest dopiero wersja opublikowana, w której status pozostaje nieaktywny – nie dochodzi więc do udostępnienia informacji niezgodnej ze stanem faktycznym.

Natomiast **sięganie po funkcję wycofania umowy z publikacji w celu poprawienia błędu nie powinno mieć miejsca**. Wycofanie jest nieodwracalne: umowy wycofanej nie można już edytować, a informację o niej trzeba wprowadzić od nowa. Funkcja ta służy sytuacjom wyjątkowym – przede wszystkim przypadkowemu ujawnieniu danych, a nie korekcie wartości czy przedmiotu umowy.

9.8. Najczęstsze pytania (Q&A) w zakresie statusu umów udostępnianych w CRU JSFP

Status umowy w CRU JSFP trzeba dostosować do jej rzeczywistego stanu, a w razie zmiany informacji odpowiednio zaktualizować wpis. W praktyce pojawia się jednak wiele pytań, kiedy i w jaki sposób należy to zrobić.

9.8.1. Czy można skorygować wartość umowy wpisaną z VAT, gdy umowa ma już status „nieaktywna”

Pomyłkowo wpisano wartość umowy z VAT, a umowa ma już status nieaktywny. Jak to należy poprawić?

Poprawka jest możliwa i konieczna. Wartość umowy wykazuje się bez podatku od towarów i usług – reguła wynika wprost z rozporządzenia w sprawie CRU JSFP i obowiązuje niezależnie od tego, czy sama umowa posługuje się kwotami brutto. Wpis kwoty brutto oznacza udostępnienie informacji niezgodnej ze stanem prawnym.

Stosuje się procedurę odblokowania umowy oznaczonej jako „nieaktywna”.

Kolejność jest następująca: edycja, zmiana statusu na aktywny, poprawienie wartości w kroku 3., powrót do kroku 4. i ponowne ustawienie statusu nieaktywnego, uzupełnienie podstawy aktualizacji, przekazanie i publikacja.

Jako przyczynę wybiera się korektę danych, a w opisie wskazuje wprost, na czym błąd polegał, np.: sprostowanie wartości umowy przez wyłączenie podatku od towarów i usług.

9.8.2. Korekta błędnego wpisu w CRU JSFP – jaką datę podać

Jaką datę wskazać w CRU JSFP przy korekcie danych, skoro nie doszło do żadnego zdarzenia prawnego?

Przy korekcie omyłki nie zachodzi żadna zmiana stanu faktycznego – prawidłowa wartość obowiązywała od początku, zmienia się wyłącznie treść wpisu.

Najlepiej uzasadnione jest wskazanie dnia zawarcia umowy: od tego dnia obowiązywała skorygowana wartość, a jest to zarazem najwcześniejsza data, jaką system przyjmie. Alternatywą jest dzień wykrycia błędu.

Przy każdym z tych rozwiązań rozstrzyga opis zakresu aktualizacji, w którym trzeba zaznaczyć, że chodzi o sprostowanie omyłki, a nie o zmianę treści umowy.

Warto przyjąć w jednostce jedną praktykę i utrwalić ją w procedurze wewnętrznej.

9.8.3. Umowa na sukcesywne dostawy – kiedy uznać ją za nieaktywną w CRU JSFP

Umowa na sukcesywne dostawy miała trwać do końca roku, ale wolumen wyczerpał się we wrześniu. Kiedy trzeba zmienić status umowy w CRU JSFP?

Status umowy w CRU JSFP należy zmienić z chwilą wyczerpania wolumenu, a nie z upływem terminu z umowy.

Świadczenie główne zostało wykonane, więc umowa przestaje być aktywna. Jako przyczynę wskazuje się wygaśnięcie umowy, a jako datę zaistnienia przyczyny – dzień ostatniej dostawy wyczerpującej wolumen.

9.8.4. Co zrobić, gdy umowy nie zostały oznaczone jako nieaktywne w terminie

Zorientowaliśmy się, że kilkanaście umów, których realizacja zakończyła się ponad miesiąc temu, wciąż figuruje w CRU JSFP jako aktywne. Jak należy postąpić w takiej sytuacji? Czy przekroczenie 30-dniowego terminu na aktualizację informacji o umowie oznacza dodatkowe obowiązki po stronie jednostki?

Status umowy aktualizuje się w CRU JSFP niezwłocznie, ale nie później niż 30 dni od dnia zaistnienia zdarzenia, czyli w tym wypadku zakończenia/zrealizowania umowy. Czynność należy wykonać dla każdej umowy odrębnie – w polu daty zaistnienia trzeba wskazać przyczynę i rzeczywisty dzień zakończenia wykonywania.

W opisanym przypadku wystąpiła sytuacja, w której okres 30 dni już upłynął. Opóźnienie nie jest zagrożone odrębną sankcją, ale narusza obowiązek aktualizacyjny i pozostaje widoczne w historii zmian umowy.

Sytuacja taka jest zwykle objawem braku sprzężenia między komórką merytoryczną a osobą obsługującą rejestr. Warto wprowadzić w procedurze wewnętrznej obowiązek sygnalizowania zakończenia realizacji, np. przy zatwierdzaniu ostatniej faktury, podpisaniu protokołu odbioru czy zrealizowaniu dostawy.

9.8.5. Czy status umowy albo dzień zakończenia jej obowiązywania mogą być wyłączone z jawności w CRU JSFP

Czy status umowy, np. informacja, że jest ona „aktywna” albo „nieaktywna”, oraz data zakończenia jej realizacji lub obowiązywania mogą zostać wyłączone

z jawności w CRU JSFP? Czy jednostka może uznać te informacje za objęte ograniczeniem dostępu do informacji publicznej, podobnie jak w przypadku niektórych innych danych dotyczących umowy?

Co do zasady nie. Status umowy oraz data zakończenia jej realizacji lub obowiązywania są informacjami o charakterze operacyjnym i pomocniczym wobec pozostałych informacji o umowie. Samodzielnie nie uzasadniają ograniczenia dostępu do informacji publicznej. Ministerstwo Finansów przyjęło, że wyłączenia jawności do nich się nie stosuje.

9.8.6. Umowa została wykonana przed wpisem do CRU JSFP – jaki status wybrać

Czy w przypadku szkolenia zamówionego 14 września, które odbyło się 18 września, a informacja o umowie jest wprowadzana do CRU JSFP dopiero 25 września, należy najpierw wprowadzić umowę ze statusem „aktywna” i przekazać ją do publikacji, a następnie ponownie wejść w edycję, zmienić status na „nieaktywna” i ponownie przekazać informację do publikacji? Czy prawidłowe jest takie postępowanie, ponieważ nie można od razu wprowadzić umowy ze statusem „nieaktywna”?

Nie, takie postępowanie nie jest konieczne. W opisanym przypadku można od razu wprowadzić umowę ze statusem „nieaktywna”.

Prawidłowe postępowanie będzie następujące:

1. Wprowadzić informacje o umowie zawartej 14 września.
2. Wskazać okres realizacji umowy odpowiednio do jej rzeczywistego charakteru.
3. Ponieważ szkolenie zostało już wykonane 18 września, przy pierwszym wprowadzaniu informacji ustawić status „nieaktywna”.
4. Uzupełnić sekcję „Podstawa aktualizacji informacji”, wskazując właściwą przyczynę oraz rzeczywistą datę zaistnienia przyczyny aktualizacji, tj. 18 września – o ile właśnie tego dnia nastąpiło wykonanie całego przedmiotu umowy.
5. Przekazać formularz do weryfikacji i publikacji, a następnie opublikować go.

Bardzo ważna jest kolejność działań. Najpierw należy zmienić status umowy na „Nieaktywna”, a dopiero potem uzupełnić sekcję „Podstawa aktualizacji informacji”: przyczynę aktualizacji ze słownika, datę, od której przyczyna zaistniała, oraz zwięzły opis zakresu aktualizacji.

9.8.7. Jaki dzień wskazać jako datę zakończenia umowy w CRU JSFP

Umowa była realizowana od 14 września do 17 września 2026 r. Chcemy zmienić jej status w CRU JSFP na „nieaktywna”. Jaką datę należy wskazać jako dzień zaistnienia przyczyny aktualizacji informacji o umowie – 17 września 2026 r., czyli dzień zakończenia jej realizacji, czy 18 września 2026 r., czyli dzień następujący po zakończeniu realizacji?

W opisanej sytuacji jako datę, od której zaistniała przyczyna aktualizacji informacji o umowie, należy wskazać 17 września 2026 r., jeżeli właśnie tego dnia nastąpiło faktyczne zakończenie realizacji umowy.

Nie należy wskazywać 18 września 2026 r. tylko dlatego, że jest to dzień następujący po ostatnim dniu realizacji. W tym polu należy podać rzeczywistą datę zdarzenia powodującego zmianę statusu, czyli datę zakończenia wykonywania umowy.

9.8.8. Umowa na 9 miesięcy – kiedy zmienić status na „nieaktywna”

Czy w przypadku umowy zawartej na 9 miesięcy, która w momencie publikacji w CRU JSFP ma status „aktywna”, należy po upływie tego okresu zaktualizować informację w rejestrze i zmienić status umowy na „nieaktywna”?

Tak, po zakończeniu realizacji takiej umowy należy zaktualizować jej status w CRU JSFP z „aktywna” na „nieaktywna”.

Sam fakt, że umowa została zawarta na 9 miesięcy, nie oznacza jednak automatycznie, że status należy zmienić wyłącznie dlatego, że upłynął wskazany w umowie okres. Decydujące znaczenie ma zakończenie realizacji umowy w danej jednostce.

Jeżeli więc umowa została zawarta i była faktycznie realizowana przez 9 miesięcy, a po upływie tego okresu świadczenie zostało w całości wykonane i jednostka nie wykonuje już umowy, należy zmienić jej status na „nieaktywna”.

9.8.9. Czy do zmiany statusu umowy na „nieaktywna” potrzebne jest potwierdzenie jej wykonania

Na jakiej podstawie należy w CRU JSFP oznaczyć umowę jako „nieaktywna”? Czy wystarczy upływ terminu jej obowiązywania, czy też konieczne jest potwierdzenie od pracowników merytorycznych, np. w formie protokołu potwierdzającego zakończenie lub zrealizowanie zamówienia?

Nie ma podstawy do przyjęcia, że każdorazowa zmiana statusu umowy w CRU JSFP z „aktywna” na „nieaktywna” musi być poprzedzona odrębnym protokołem odbioru, zaświadczeniem pracownika merytorycznego albo innym formalnym dokumentem potwierdzającym wykonanie umowy.

Podstawą zmiany statusu jest ustalenie, że realizacja umowy w danej jednostce została zakończona. Ministerstwo Finansów wprost wskazuje, że status należy aktualizować „po zakończeniu realizacji umowy, niezależnie od tego, co doprowadziło do zakończenia jej realizacji”. Jako przykłady podaje nie tylko upływ terminu obowiązywania umowy, ale również jej wypowiedzenie czy odstąpienie.

Czy zatem sam upływ terminu obowiązywania umowy wystarczy? Co do zasady tak, jeżeli z treści umowy wynika, że wraz z upływem tego terminu kończy się jej obowiązywanie i nie pozostają już do wykonania świadczenia objęte umową.

9.8.10. Nieaktywna umowa bez zapłaty – jak skorygować dane w CRU JSFP

Umowa została wprowadzona do CRU JSFP i opublikowana, a następnie jej status zmieniono na „nieaktywna” i ponownie opublikowano. Obecnie przedmiot umowy został zwrócony wykonawcy, a faktura nie została opłacona, ponieważ jednostka ostatecznie nie poniosła żadnego wydatku. Chcemy w związku z tym zaktualizować dane umowy i wskazać jej wartość jako 0 zł. Jak należy postąpić w takiej sytuacji?

W pierwszej kolejności należy odróżnić wartość umowy od faktycznie poniesionego wydatku.

Z wyjaśnień Ministerstwa Finansów wynika, że wartość umowy w CRU JSFP nie jest równoznaczna z wysokością wydatków faktycznie zrealizowanych w ramach umowy. Co więcej, Ministerstwo Finansów wskazuje wprost, że mogą wystąpić sytuacje, w których umowa została zawarta, ale nie zostanie zrealizowany żaden wydatek, np. wskutek odstąpienia od jej realizacji.

Nie należy automatycznie zmieniać wartości umowy na 0 zł tylko dlatego, że jednostka ostatecznie nie zapłaciła wykonawcy.

Punktem wyjścia jest ustalenie, co stało się z samą umową.

Jeżeli umowa została zawarta, a następnie przedmiot został zwrócony wykonawcy i strony skutecznie odstąpiły od umowy, rozwiązały ją albo w inny sposób zakończyły jej realizację bez powstania obowiązku zapłaty, wówczas należy zaktualizować informacje w CRU JSFP odpowiednio do rzeczywistego stanu prawnego.

W konsekwencji brak zapłaty faktury nie oznacza jeszcze, że wartość umowy wynosi 0 zł.

W przedstawionym przypadku, jeżeli sytuacja wygląda następująco:

- 1) umowa została zawarta,
- 2) została wprowadzona i opublikowana w CRU JSFP,
- 3) następnie jej realizacja została zakończona,
- 4) przedmiot został zwrócony wykonawcy,
- 5) jednostka nie zapłaciła wynagrodzenia – faktura nie została opłacona,
- 6) w wyniku zakończenia stosunku umownego jednostka nie jest już zobowiązana do zapłaty jakiegokolwiek wynagrodzenia,

to aktualizacja wpisu w CRU JSFP możliwa jest na **dwa sposoby**.

Sposób 1

Zaktualizować wartość umowy na 0 zł, ale podstawą tej zmiany/aktualizacji nie jest samo „nieponiesienie wydatku”. Podstawą jest skuteczne odstąpienie od umowy. Nie należy uzasadniać aktualizacji wyłącznie: „faktura nie została zapłacona”.

Lepszą podstawą jest np.: „Odstąpienie od umowy i zwrot przedmiotu umowy; w wyniku odstąpienia strony zostały zwolnione z obowiązku wykonania świadczeń, w tym obowiązku zapłaty wynagrodzenia wykonawcy.”

Sposób 2

Nie aktualizować wartości umowy na 0 zł, wpisać jedynie podstawę zmiany/aktualizacji: „Odstąpienie od umowy i zwrot przedmiotu umowy”.

Za wystarczający należy uznać sposób 2.

9.8.11. Dostawa zakończona, ale trwa gwarancja – kiedy zmienić status umowy w CRU JSFP

Mam zawartą umowę na dostawę sprzętu komputerowego, z terminem dostawy do 10 września 2026 r. Umowa przewiduje również 24-miesięczny okres gwarancji, liczony od dnia dostawy sprzętu. Jaki okres należy w takim przypadku wskazać w CRU JSFP jako okres, na jaki została zawarta umowa? Czy umowa powinna pozostać aktywna przez cały okres gwarancji, czy jej status należy zmienić na „nieaktywna” po dostarczeniu sprzętu?

W tym przypadku nie należy utrzymywać statusu „aktywna” przez cały 24-miesięczny okres gwarancji tylko dlatego, że gwarancja nadal obowiązuje. Ważne jest rozróżnienie okresu, na jaki zawarto umowę, od okresu gwarancji oraz od momentu zakończenia realizacji umowy.

W przedstawionym przypadku w CRU JSFP należy wskazać okres, na jaki została zawarta umowa, zgodnie z jej treścią. Jeżeli umowa została zawarta np. na okres od dnia zawarcia do 10 września 2026 r., a obowiązek wykonawcy polegał na dostarczeniu sprzętu do tego dnia, to zasadniczo właśnie ten okres należy wykazać jako okres, na jaki umowa została zawarta.

24-miesięczny okres gwarancji nie powinien być automatycznie doliczany do okresu, na jaki została zawarta umowa.

9.8.12. Umowa niezrealizowana w całości – czy zmienić status na „nieaktywna”

Jak należy postąpić w sytuacji, gdy umowa ujawniona w CRU JSFP nie została zrealizowana w całości, ponieważ część towaru nie została dostarczona, a jednocześnie upłynął już termin jej obowiązywania? Czy wystarczy zmienić status umowy na „nieaktywna” i w uwagach wskazać, że umowa została zrealizowana tylko częściowo, czy należy dokonać również innych zmian w informacji o umowie? Czy w takim przypadku wartość umowy pozostaje bez zmian?

Taką sytuację należy ocenić przez pryzmat zakończenia realizacji umowy, a nie tego, czy wykonawca wykonał ją prawidłowo i w całości.

Jeżeli upłynął termin obowiązywania umowy i nie jest ona już realizowana, należy co do zasady zmienić jej status na „nieaktywna”, nawet jeżeli wykonawca nie wykonał umowy w całości.

Samo niepełne wykonanie umowy nie oznacza, że należy pozostawić status „aktywna”. Status „nieaktywna” informuje bowiem o zakończeniu realizacji umowy, a nie o tym, że została ona wykonana prawidłowo, w całości i bez zastrzeżeń.

Ministerstwo Finansów wskazuje, że status należy aktualizować po zakończeniu realizacji umowy – niezależnie od tego, co doprowadziło do zakończenia jej realizacji. Może to być m.in. upływ terminu obowiązywania, wypowiedzenie czy odstąpienie od umowy.

Jeżeli umowa nie jest już realizowana, jej status powinien zostać zmieniony na „nieaktywna”. Nie należy utrzymywać statusu „aktywna” wyłącznie dlatego, że wykonawca nie wykonał wszystkich swoich zobowiązań.

Czy zatem trzeba zmienić wartość umowy? Nie można automatycznie przyjąć zasady: „Skoro dostarczono tylko 80% towaru, to wartość umowy w CRU JSFP należy zmniejszyć o 20%”.

Wartość umowy wykazywana w CRU JSFP nie jest tym samym co kwota faktycznie zapłacona wykonawcy. Sam fakt częściowego wykonania umowy nie powoduje więc automatycznej zmiany wartości pierwotnie zawartej umowy. Jeżeli jednak w związku z częściowym wykonaniem doszło do zmiany samej umowy, np. strony zawarły aneks zmniejszający zakres zamówienia i wynagrodzenie, wówczas należy odpowiednio zaktualizować informację w CRU JSFP.

Status „nieaktywna” nie oznacza, że umowa została wykonana prawidłowo i w pełnym zakresie, lecz że zakończyła się jej realizacja. Samo częściowe wykonanie umowy, podobnie jak brak zapłaty za niezrealizowaną część świadczenia, nie powoduje automatycznej zmiany wartości umowy wykazywanej w CRU JSFP. Wartość należy zaktualizować tylko wtedy, gdy doszło np. do zawarcia aneksu zmniejszającego jego wynagrodzenie.

9.8.13. Kto w jednostce odpowiada za prawidłowość statusu umowy ujawnianej w CRU JSFP

Kto w jednostce odpowiada za prawidłowe ustalenie i aktualizowanie statusu umowy w CRU JSFP? Czy odpowiedzialność ponosi pracownik, który technicznie wprowadza lub zmienia dane w systemie, czy kierownik jednostki?

Za prawidłowość informacji ujawnianych w CRU JSFP, w tym statusu umowy, odpowiada kierownik jednostki, na zasadach ogólnych z art. 34a i 34b uofp.

Czynności techniczne wykonują upoważnieni użytkownicy, ale odpowiedzialność za zgodność wpisu w rejestrze ze stanem faktycznym i prawnym pozostaje po stronie kierownika. Historia zmian odnotowuje, który użytkownik, kiedy i jakiej czynności dokonał – co czyni z rejestru narzędzie kontroli zarządczej.

PODSUMOWANIE

1. Status umowy w CRU JSFP opisuje wykonywanie umowy w danej jednostce, a nie jej byt prawny.
2. O aktywności umowy decyduje wykonanie umowy, zaś gwarancja, rękojmia i poufność nie mają znaczenia.
3. Pole: „Dzień zakończenia obowiązywania” to data operacyjna w systemie, nie data zdarzenia prawnego (faktycznego zrealizowania umowy).
4. Rzeczywistą datę zdarzenia (wykonania umowy) nosi wyłącznie pole daty zaistnienia przyczyny aktualizacji.
5. Umowę wykonaną przed wpisem wprowadza się w CRU JSFP od razu jako nieaktywną.
6. Przy zmianie statusu umowy najpierw należy ustawić status, a następnie uzupełnić podstawę aktualizacji – Ministerstwo Finansów wyraźnie ostrzega, że kolejność ma znaczenie.
7. Każda zmiana wymaga publikacji w CRU JSFP – bez tego obowiązek nie jest wykonany.
8. Funkcja wycofania z publikacji w CRU JSFP nie służy do poprawiania błędów i jest nieodwracalna.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 34a, art. 34b ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- art. 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 184)
- § 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 30 marca 2026 r. w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 440)

© P

mec. Ewa Plesnarowicz-Durska

radczyni prawna, właścicielka Kancelarii Radcy Prawnego, członkini Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie. Autorka komentarzy: „Prawo o ustroju sądów administracyjnych” oraz „Ustawa o pracownikach urzędów państwowych”. Świadczy doradztwo prawne dla podmiotów publicznych, w tym dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, a także dla spółek prawa handlowego, fundacji rodzinnych i stowarzyszeń. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie jako trener i wykładowca

Abonament 2027

INFOR
Zal. R. Pierkowski w 1967 r.

Przedłuż abonament
PORADNIKA
Rachunkowości Budżetowej
i wybierz jeden z prezentów!

Zobacz więcej:
oferta2027.infor.pl

☎ 22 761 30 30, 801 626 666 ✉ bok@infor.pl 🛒 sklep.infor.pl

10 Techniczne możliwości KSeF a zasady zaokrąglania ceny jednostkowej – jak prawidłowo wystawiać faktury

KSeF

KSeF w praktyce wciąż budzi różne wątpliwości. Dotyczą one nie tylko zasad wystawiania i odbierania faktur, lecz także sposobu prezentowania poszczególnych danych na fakturach ustrukturyzowanych. Jednym z takich problemów jest wykazywanie ceny jednostkowej towarów.

Jednostka od kilku miesięcy współpracuje z przedsiębiorcą, który regularnie dostarcza różne rodzaje artykułów. W związku z realizowanymi dostawami sprzedawca wystawia faktury za pośrednictwem KSeF. Wątpliwości budzi jednak sposób prezentowania ceny jednostkowej towarów. Na wystawianych fakturach cena jednostkowa wykazywana jest z dokładnością do pięciu miejsc po przecinku.

W ocenie jednostki taki sposób określania ceny może być nieprawidłowy. W związku z tym wielokrotnie zwracała kontrahentowi uwagę na tę kwestię, wskazując na regulacje wynikające zarówno z ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), jak i z ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej: Ordynacja podatkowa). Zdaniem jednostki przepisy przewidują określone zasady dotyczące sposobu prezentowania wartości na fakturach, dlatego też oczekuje dokonania stosownej korekty dokumentów.

W odpowiedzi jednostka otrzymała jednak informację, że kontrahent nie ma możliwości skorygowania sposobu wykazywania ceny jednostkowej ze względów technicznych, wynikających z funkcjonowania używanego przez niego systemu fakturowania. W konsekwencji nadal wystawia faktury zawierające ceny jednostkowe określone z dokładnością do pięciu miejsc po przecinku.

W związku z tym powstaje pytanie, **czy faktury wystawiane w taki sposób należy uznać za prawidłowe oraz jakie stanowisko w tej kwestii zajmują organy podatkowe. Czy wykazywanie ceny jednostkowej z dokładnością do kilku miejsc po przecinku jest dopuszczalne na gruncie obowiązujących przepisów, czy też wymaga skorygowania wystawionych dokumentów?**

10.1. Zasady zaokrąglania wartości wykazywanych na fakturach

W pierwszej kolejności należy wskazać, skąd wynika obowiązek wykazywania cen z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. Zgodnie z art. 106e ust. 11 ustawy o VAT:

Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu zasad przeliczania na złote przyjętych dla przeliczania kwot stosowanych do określenia podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.

Ponadto z treści art. 63 § 1 Ordynacji podatkowej wynika, że:

§ Podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy **podwyższa się do pełnych złotych, z zastrzeżeniem § 1a i 2.**

Dodatkowo art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług wskazuje, iż:

§ Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) *cena* – wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę;
- 2) *cena jednostkowa towaru lub usługi* – cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Z przywołanych przepisów wynika, że cena towaru powinna być wyrażana w obowiązujących jednostkach pieniężnych, tj. w złotych i groszach. Skoro grosz stanowi najmniejszą funkcjonującą jednostkę pieniężną oraz nie podlega dalszemu podziałowi, wartości wyrażone w ułamkach grosza powinny zostać zaokrąglone do pełnych groszy, a więc do dwóch miejsc po przecinku. Istotą stosowania zasad zaokrąglania jest prezentowanie cen jednostkowych w rzeczywistości istniejących jednostkach, a nie w ich częściach ułamkowych. Ułamki grosza nie występują w krajowym systemie pieniężnym jako odrębne nominały, dlatego nie powinny stanowić samodzielnej jednostki wyrażania ceny.

Mając to na uwadze, można było się spodziewać, iż KSeF będzie bazował na powyższych przepisach, a sama aplikacja zablokuje możliwość stosowania cen jednostkowych, które nie są zgodne z tymi przepisami. Nic bardziej mylnego.

10.2. Struktura logiczna FA(3) a liczba miejsc po przecinku

Zaczynając od początku – faktura w KSeF to faktura ustrukturyzowana. Na podstawie art. 106gb ust. 1 ustawy o VAT:

§ Faktura ustrukturyzowana jest wystawiana i otrzymywana przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur za pomocą oprogramowania interfejsowego, w postaci elektronicznej i zgodnie z wzorem dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

To, w jaki sposób faktura ma „wyglądać”, zostało unormowane w art. 106gb ust. 8 ustawy o VAT:

§ Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia na elektronicznej platformie usług administracji publicznej wzór faktury ustrukturyzowanej.

Taki wzór został opublikowany przez Ministerstwo Finansów w postaci struktury logicznej e-Faktury FA(3) i obowiązuje od 1 lutego 2026 r. W pkt 6 Ogólnych założeń dotyczących formatu pól (danych) pliku faktury ustrukturyzowanej umieszczonych w Broszurze informacyjnej dotyczącej struktury logicznej FA(3) (<https://www.gov.pl/web/kas/krajowy-system-e-faktur>) wskazano, że:

MF *Cenę jednostkową w polach P_9A, P_9B, P_9AZ oraz kwoty opustów lub obniżek prezentowane w polu P_10 można **podawać z dokładnością do 8 miejsc po kropce**.*

10.3. Prawdliwość faktury a techniczne możliwości KSeF

Obowiązujące przepisy prawa co do zasady odwołują się do wartości wykazywanych z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, natomiast struktura logiczna faktury ustrukturyzowanej wykorzystywanej w KSeF dopuszcza wskazanie ceny jednostkowej z dokładnością nawet do ośmiu miejsc po przecinku. W praktyce prowadzi to do sytuacji, w której ciężar dochodzenia prawidłowości wystawionej faktury zostaje w znacznym stopniu przerzucony na nabywcę towaru lub usługi.

W przypadku jednostek sektora finansów publicznych szczególnego znaczenia nabiera zarówno kontrola formalno-rachunkowa dokumentów, jak i weryfikacja ich zgodności z przepisami dotyczącymi podatku od towarów i usług. Kontrola ta powinna się opierać przede wszystkim na obowiązujących regulacjach podatkowych, a nie wyłącznie na technicznych możliwościach wynikających ze struktury logicznej faktury.

Mimo to argumentacja oparta na przepisach prawa, przedstawiana sprzedawcy, nierzadko spotyka się z odmową usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Kontrahenci często nie są zainteresowani dokonaniem korekty dokumentów, nawet w sytuacji, gdy zgłaszane zastrzeżenia znajdują oparcie w obowiązujących regulacjach. Najczęściej podnoszonym argumentem są ograniczenia techniczne lub sposób działania oprogramowania wykorzystywanego do wystawiania faktur w przedsiębiorstwie. Sprzedawcy wskazują, że stosowany przez nich system automatycznie generuje ceny jednostkowe z większą liczbą miejsc po przecinku i nie pozwala na ich modyfikację.

W dalszej kolejności kwestionowane jest również samo stanowisko nabywcy. W odpowiedzi często podnosi się, że skoro obowiązująca struktura faktury ustrukturyzowanej przewiduje możliwość wykazywania cen z dokładnością do wielu miejsc po przecinku, to wystawiona faktura spełnia wymogi techniczne KSeF i tym samym nie istnieją podstawy do żądania jej skorygowania.

Faktury powinny być wystawiane zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy o VAT oraz Ordynacji podatkowej, które co do zasady przewidują wykazywanie wartości z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. Jednocześnie zasady te

powinny znajdować odzwierciedlenie w strukturze faktury ustrukturyzowanej funkcjonującej w KSeF. Oznacza to, że **system powinien automatycznie ograniczać możliwość wprowadzania cen jednostkowych z większą liczbą miejsc po przecinku, jeżeli taki sposób prezentowania danych nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach.**

Powyższe stanowisko znajduje również swoje uzasadnienie w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 13 sierpnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-3.4012.307.2026.1.JZ), w której stwierdzono, że sprzedawca nie będzie uprawniony do wystawiania faktur, w których cena jednostkowa netto towaru wskazywana będzie z dokładnością do ośmiu miejsc po przecinku, mimo technicznych możliwości KSeF.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106e ust. 11, art. 106gb ust. 1 i 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 63 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1154)
- art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 168)

© P

Marek Kojda

zastępca dyrektora w Departamencie Księgowości Urzędu Obsługującego JST,
specjalista i praktyk w zakresie rozliczeń VAT w JST

Czy wiesz, że...

Obowiązkowi CRU JSFP nie podlegają umowy nieodpłatne takie jak umowy darowizny albo umowy użyczenia. W tego typu umowach jedna strona zobowiązuje się do świadczenia korzyści lub usługi na rzecz drugiej strony bez oczekiwania na jakąkolwiek odpłatność. Są to zatem przykłady umów jednostronnie zobowiązujących.

Od 1 października 2026 r. inna osoba lub podmiot może zapłacić za podatnika jego podatek, jeżeli kwota podatku nie przekracza 5000 zł. Dotychczas taki limit wynosił 1000 zł. Zmiana oznacza pięciokrotne zwiększenie kwoty podatku, którą można uregulować za podatnika.

Zgodnie z nowymi zasadami korzystania ze zwolnień lekarskich nie każda aktywność podczas L4 oznacza naruszenie zasad. Krótki spacer, zakupy w sklepie, odprowadzenie dziecka do szkoły, a nawet wykonywanie pracy innego rodzaju niż ta, do której pracownik jest niezdolny – to tylko niektóre z czynności, które zdaniem MRPiPS można wykonywać na zwolnieniu lekarskim i które same w sobie nie powinny prowadzić do utraty prawa do zasiłku. Wcześniej przyjmowano, że każda czynność, która nie polega na leżeniu w łóżku, braniu leków, chodzeniu do lekarza albo przebywaniu w szpitalu, jest aktywnością niezgodną z celem zwolnienia. Nowe przepisy, wynikające z nowelizacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, odchodzą od takiego podejścia.

Wyjaśnienia urzędowe

1 Klasyfikacja budżetowa refundacji kosztów zakupu okularów – paragraf 234, 236 lub 237, a nie 233

■ PYTANIE REDAKCJI PORADNIKA RACHUNKOWOŚCI BUDŻETOWEJ

W dniu 30 lipca 2026 r. na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, w zakładce „Pytania i odpowiedzi (Q&A)” dotyczącej praktycznego stosowania nowych podziałek klasyfikacji budżetowej określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582), opublikowano odpowiedź na pytanie: **W jakim paragrafie zakwalifikować refundację za zakup okularów dla pracownika?**

W odpowiedzi wskazano, że *refundacje za zakup okularów należy klasyfikować w paragrafie dotyczącym wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń, właściwym dla danej grupy pracowników, tj. np. w paragrafach 234 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, 236 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące członkom korpusu służby cywilnej”, 237 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące nauczycielom”.*

Z uwagi na pojawiające się w praktyce rozbieżności interpretacyjne w zakresie klasyfikacji tego rodzaju wydatków redakcja „PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej” zwraca się z uprzejmą prośbą o wskazanie uzasadnienia przedstawionego stanowiska, w szczególności o wyjaśnienie, **z jakich względów do refundacji zakupu okularów nie znajduje zastosowania nowy paragraf 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń”.**

Zgodnie z objaśnieniami do paragrafu 233 obejmuje on wydatki związane m.in. z zapewnieniem pracownikom świadczeń wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Refundacja zakupu okularów korygujących wzrok do pracy przy monitorze ekranowym wynika z obowiązków pracodawcy określonych w przepisach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Mając na uwadze powyższe, prosimy o wskazanie przesłanek, które przesądziły o zakwalifikowaniu tego rodzaju wydatków odpowiednio do paragrafów 234, 236 lub 237, a nie do paragrafu 233. Przedstawienie uzasadnienia przyjętego stanowiska pozwoli jednostkom na jednolite stosowanie zasad klasyfikacji budżetowej oraz ograniczy rozbieżności w praktycznym kwalifikowaniu tego rodzaju wydatków.

ODPOWIEDŹ MINISTERSTWA FINANSÓW

Ministerstwo Finansów podtrzymuje stanowisko dotyczące refundacji zakupu okularów dla pracownika opublikowane 30 lipca br. na stronie <https://www.gov.pl/web/finanse/pytania-i-odpowiedzi-qa>

Refundacja zakupu okularów stanowi wypłatę pieniężną całości lub części kosztu zakupu okularów przez pracownika, zatem zasadne jest klasyfikowanie tego wydatku odpowiednio w paragrafach:

- 234 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”,
- 236 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące członkom korpusu służby cywilnej”,
- 237 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące nauczycielom”.

Pismo Ministerstwa Finansów
z 31 sierpnia 2026 r.

Od redakcji PRB: Ministerstwo Finansów podtrzymało wcześniejsze stanowisko, ale przedstawione uzasadnienie nie rozwiewa wszystkich wątpliwości.

Ministerstwo wskazało, że o zastosowaniu paragrafów 234, 236 lub 237 decyduje pieniężna forma refundacji. Nie odniosło się jednak bezpośrednio do argumentu, że obowiązek zapewnienia pracownikowi okularów korygujących wzrok wynika z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, a właśnie tego rodzaju świadczenia zostały wymienione w objaśnieniach do nowego paragrafu 233:

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
233	Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń w naturze, niezaliczonych do wynagrodzeń, w szczególności:</i> – świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktyczne posiłki i napoje), ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników oraz ekwiwalenty za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego, – środki wydawane do spożycia pracownikom wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu.	W	2	020

W praktyce oznacza to, że Ministerstwo przyjęło formę realizacji świadczenia jako kryterium rozstrzygające o jego klasyfikacji. Jeżeli pracodawca zapewni świadczenie bezpośrednio, może ono mieć charakter rzeczowy, natomiast jeżeli pracownik najpierw ponosi wydatek i otrzymuje jego zwrot, wypłata jest traktowana jako świadczenie pieniężne i ujmowana w paragrafie właściwym dla wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń.

Pozostaje jednak pytanie, czy sama forma wypłaty powinna przesądzać o wyłączeniu paragrafu 233, skoro objaśnienia do tego paragrafu wskazują na rodzaj świadczenia i jego związek z obowiązkami pracodawcy wynikającymi z przepisów bhp. Odpowiedź Ministerstwa Finansów nie wyjaśnia tej kwestii wprost.

Dla jednostek najważniejszy jest jednak praktyczny wniosek: zgodnie z aktualnym stanowiskiem Ministerstwa Finansów refundację kosztów zakupu okularów należy klasyfikować w paragrafie 234, 236 albo 237 – zależnie od grupy pracowników, a nie w paragrafie 233.

2 Będą zmiany w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości oraz planów kont, ale nie w związku z nową klasyfikacją budżetową – planowana nowelizacja dopiero w 2028 r.

■ PYTANIE REDAKCJI PORADNIKA RACHUNKOWOŚCI BUDŻETOWEJ

Na podstawie nowego art. 40a ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.) Minister Finansów ma obowiązek publikowania wytycznych dotyczących powiązania paragrafów klasyfikacji budżetowej z kontami księgowymi.

Obecnie szczególne zasady rachunkowości oraz plany kont są określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909). Natomiast nowe zasady klasyfikacji budżetowej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. poz. 582), które weszło w życie z dniem 29 kwietnia 2026 r.

W związku z reformą systemu budżetowego oraz wprowadzeniem nowych zasad klasyfikacji budżetowej zwracamy się z pytaniem, **czy Ministerstwo Finansów planuje również wydanie nowego rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont lub nowelizację obecnie obowiązującego aktu. Czy też w ocenie Ministerstwa Finansów wystarczającym rozwiązaniem będzie wydanie wyłącznie wytycznych na podstawie art. 40a ustawy o finansach publicznych, bez zmian w obowiązujących przepisach dotyczących rachunkowości oraz planów kont?**

Informacja w tym zakresie jest niezbędna dla jednostek sektora finansów publicznych, które w związku z wprowadzonymi zmianami będą zobowiązane dostosować własną

dokumentację wewnętrzną, w szczególności politykę rachunkowości wraz z zakładowym planem kont. Uzyskanie odpowiedniej informacji z wyprzedzeniem pozwoli jednostkom właściwie zaplanować i przeprowadzić działania organizacyjne oraz techniczne związane z wdrożeniem nowych zasad, w tym dostosować wykorzystywane systemy finansowo-księgowe.

■ ODPOWIEDŹ MINISTERSTWA FINANSÓW

Ministerstwo Finansów prowadzi prace nad zmianą rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909). Zmiany te wynikają z różnego rodzaju wniosków, postulatów i propozycji zgłaszanych w ostatnich latach przez jednostki stosujące przepisy ww. rozporządzenia oraz NIK. **Prace te nie są jednak następstwem nowej klasyfikacji budżetowej**, bowiem resort finansów nie zidentyfikował potrzeby zmiany ww. rozporządzenia spowodowanej zmianami w klasyfikacji budżetowej.

Planujemy, że zakończenie uzgodnień projektu nowelizacji ww. rozporządzenia nastąpi **nie wcześniej niż w 2027 r., a zmiany wprowadzane tym rozporządzeniem będą mieć zastosowanie nie wcześniej niż w 2028 r.**

Obecnie trwają prace nad wytycznymi w zakresie przypisywania paragrafów klasyfikacji do kont księgowych. Biorąc jednak pod uwagę, że będą one kierowane do różnych jednostek sektora finansów publicznych, wymaga to analiz oraz konsultacji, a termin opublikowania wytycznych uzależniony będzie od przebiegu tych prac. Wytyczne, po ich opracowaniu, zostaną opublikowane na stronie Ministerstwa Finansów w zakładce: <https://www.gov.pl/web/finanse/klasyfikacja-szczegolowa-od-planowania-na-2027-rok>

Pismo Ministerstwa Finansów
z 31 sierpnia 2026 r.

3 Jakie zmiany w zakresie wydatków majątkowych wprowadzono w nowej klasyfikacji

Od 2027 r. będą obowiązywały istotne zmiany w zakresie wydatków bieżących i majątkowych, m.in. w sposobie klasyfikowania zakupów inwestycyjnych i środków trwałych. W rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582) zrezygnowano z dotychczasowego progu 10 000 zł jako kryterium wartości środka trwałego.

Ministerstwo Finansów w wyjaśnieniach opublikowanych 7 sierpnia 2026 r. przedstawiło najważniejsze założenia nowych regulacji dotyczących wydatków majątkowych. Wskazano, jak w praktyce stosować nowe paragrafy i jak rozumieć zmiany w stosunku do starej klasyfikacji budżetowej.

1. Rozdzielenie dotychczasowej grupy „wydatki majątkowe” na dwie grupy

Pierwsza grupa „wydatki majątkowe” obejmuje w szczególności nakłady na niefinansowe aktywa trwałe (wydatki inwestycyjne), do których zalicza się wydatki na:

- nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych,
- ulepszenie istniejących środków trwałych,
- pierwsze wyposażenie obiektów budowlanych.

Natomiast transfery środków na wydatki majątkowe, np. dotacje, ujęte zostały w odrębnej grupie wydatkowej „transfery majątkowe”.

Analogiczne zmiany dotyczą wydatków jednostek samorządu terytorialnego (art. 236 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).

2. Zakupy inwestycyjne i inwestycje

Nowa klasyfikacja pozostawia dotychczasowy podział na:

- wydatki objęte inwestycją – ujmowane w nowym paragrafie 720 „Inwestycje” oraz
- pozostałe wydatki związane z zakupem i ulepszeniem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zakupy inwestycyjne).

Zakres kosztów realizacji inwestycji, które mogą być finansowane lub dofinansowane ze środków budżetu państwa – tak jak dotychczas – określony jest w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa.

3. Zmiany w zakresie zakupów inwestycyjnych

W nowej klasyfikacji zastosowano zmiany w obrębie zakupów inwestycyjnych, dla których:

- wyodrębniono wartości niematerialne i prawne,
- zrezygnowano z kryterium wartości środka trwałego (obecny próg 10 000 zł wynikający z art. 16f ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych), które dotychczas było warunkiem zaklasyfikowania wydatku do wydatków majątkowych.

Jednocześnie wydzielono paragrafy dla środków trwałych/wartości niematerialnych i prawnych amortyzowanych jednorazowo. Zrezygnowano natomiast z dotychczasowego podziału wydatków ze względu na rodzaj jednostki realizującej wydatek (jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, państwowe fundusze celowe i pozostałe jednostki).

Zatem w nowym ujęciu wszystkie wydatki związane z zakupem, sprzedażą i ulepszeniem środków trwałych (niezależnie od ich wartości) należy ujmować odpowiednio w paragrafach:

- 702 „Środki trwałe” lub
- 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”.

Z kolei wydatki na wartości niematerialne i prawne objęte są odpowiednio paragrafami:

- 712 „Wartości niematerialne i prawne”,
- 711 „Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo”.

W paragrafach 701 i 711 powinny być ujmowane wydatki na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, zaliczane zgodnie z przepisami o rachunkowości i przyjętą przez jednostkę polityką rachunkowości do ww. tytułów, a dotychczas z uwagi na wartość poniżej 10 000 zł ujmowane w paragrafach wydatków bieżących.

W nowej klasyfikacji przyjęto założenie ujmowania w ramach wydatków majątkowych nakładów na środki trwałe. Podział na amortyzowane jednorazowo i liniowo powinien być zgodny z przepisami i przyjętą polityką rachunkowości w jednostce. Klasyfikacja budżetowa nie przesądza o możliwości jednorazowego amortyzowania środków trwałych i nie określa progu, poniżej którego środki trwałe mogą być amortyzowane jednorazowo. Regulacja taka wynika z ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych i jeżeli jest stosowana w jednostce, to powinna być stosowana w sposób jednolity w rachunkowości i ewidencji budżetowej.

4. Zakup niskocennych składników majątku

Zakup składników majątku spełniających warunki do zakwalifikowania ich do środków trwałych, które na mocy odrębnych przepisów i zgodnie z przyjętą w jednostce polityką rachunkowości nie podlegają ewidencjonowaniu na kontach środków trwałych, należy klasyfikować w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”.

5. Zakres paragrafów zaliczanych do wydatków majątkowych

Zakres paragrafów objętych grupami „wydatki majątkowe”, „transfery majątkowe” oraz grupami wydatków majątkowych JST został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia określającego nową klasyfikację budżetową (rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych).

Natomiast sposób ujęcia poszczególnych rodzajów wydatków majątkowych w nowych paragrafach i różnice w stosunku do obecnej klasyfikacji (określonej rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych) są widoczne w kluczach przejścia udostępnionych na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

Źródło: www.gov.pl

Nieprawidłowości w gospodarce finansowej

1 Nieaktualny skład komisji inwentaryzacyjnej

■ NIEPRAWIDŁOWOŚĆ

W jednostce zarządzeniem kierownika powołano stałą komisję inwentaryzacyjną. Z czasem zmienił się jej skład osobowy – część pracowników odeszła z pracy lub przeszła na emeryturę. Mimo tych zmian zarządzenie nie zostało zaktualizowane. W praktyce obowiązki osób, które odeszły, zaczęli wykonywać pracownicy zatrudnieni na ich miejsce, bez formalnego wprowadzenia zmian w składzie komisji. Przykładowo, funkcję przewodniczącego pełnił sekretarz urzędu gminy – Jan Kowalski. Po jego przejściu na emeryturę stanowisko sekretarza objęła Anna Nowak i to ona przejęła również funkcję przewodniczącej komisji inwentaryzacyjnej. Jej nazwisko nie zostało jednak formalnie wpisane do składu komisji w drodze zmiany zarządzenia. Kontrola zakwestionowała takie postępowanie – uznała, że zmiany osobowe w komisji powinny zostać formalnie uregulowane.

■ PRAWIDŁOWE POSTĘPOWANIE

Jeżeli zarządzenie kierownika jednostki powołuje komisję inwentaryzacyjną imieniem, każda zmiana jej składu osobowego wymaga odpowiedniej zmiany zarządzenia. Dlatego po odejściu z pracy pracowników powołanych do jej składu trzeba zmienić zarządzenie kierownika jednostki. Należy w nim wskazać nowy skład komisji.

Nie można automatycznie przyjąć, że pracownik obejmujący stanowisko zajmowane wcześniej przez członka komisji przejmuje również jego funkcję w komisji. Ma to znaczenie zwłaszcza wtedy, gdy zarządzenie nie wiąże składu komisji z konkretnym stanowiskiem, lecz wskazuje poszczególne osoby z imienia i nazwiska.

W opisanej sytuacji, po odejściu sekretarza urzędu gminy – Jana Kowalskiego, kierownik jednostki powinien zaktualizować zarządzenie i odwołać go ze składu komisji. Jednocześnie pani Annie Nowak należy powierzyć funkcję przewodniczącej komisji. Takie same działania trzeba podjąć w odniesieniu do każdego członka komisji, który przestał pracować w jednostce.

Zmiana składu powinna nastąpić przed powierzeniem nowym osobom zadań związanych z przeprowadzaniem inwentaryzacji. Dokumentację dotyczącą inwentaryzacji powinny sporządzać osoby, które zostały prawidłowo powołane do składu komisji. Pozwala to jednoznacznie ustalić, kto był uprawniony do wykonywania poszczególnych czynności inwentaryzacyjnych i kto za nie odpowiadał.

Kierownik jednostki powinien również na bieżąco monitorować aktualność zarządzeń dotyczących organizacji inwentaryzacji. Zmiany kadrowe, które wpływają na skład komisji, powinny być podstawą do niezwłocznej aktualizacji tych dokumentów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26, art. 27 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

2 Błędna interpretacja zasady „raz w ciągu 4 lat” przy przeprowadzaniu inwentaryzacji

■ NIEPRAWIDŁOWOŚĆ

Kontrolujący zarzucili kierownikowi jednostki, że nie dochował czteroletniego okresu przeprowadzania spisów z natury środków trwałych na terenie strzeżonym, ponieważ spis w 2026 r. przeprowadził we wrześniu 2026 r., podczas gdy poprzedni spis został przeprowadzony w kwietniu 2022 r. Kontrolujący stwierdzili, że spis powinien być przeprowadzony najpóźniej w kwietniu 2026 r.

■ PRAWIDŁOWE POSTĘPOWANIE

Czteroletni termin przeprowadzania spisu z natury środków trwałych na terenie strzeżonym jest dochowany, **jeśli spis jest przeprowadzony raz w ciągu 4 lat, a nie równo co 4 lata.**

Podstawowy termin i częstotliwość inwentaryzacji środków trwałych z art. 26 ust. 1 pkt 1 uor są wyznaczane na ostatni dzień każdego roku obrotowego. Jednak jednostki mogą stosować uproszczenie przewidziane w art. 26 ust. 3 pkt 3 uor, który pozwala na przeprowadzenie spisu z natury nieruchomości zaliczonych do środków trwałych oraz innych środków trwałych użytkowanych na terenie strzeżonym raz w ciągu 4 lat. Dodatkowo termin ten jest uściślony przez KSR 11 – „Środki trwałe” (pkt 10.11 lit. b), według którego inwentaryzację nieruchomości oraz znajdujących się na terenie strzeżonym innych środków trwałych przeprowadza się drogą spisu z natury raz na cztery lata w dowolnym dniu roku.

Dla prawidłowego ustalenia dnia w roku, na jaki należy przeprowadzić spisy z natury w okresach czteroletnich, **ważne jest właściwe zrozumienie sformułowania z art. 26 ust. 3 pkt 3 uor „raz w ciągu 4 lat”.** Ponieważ ani uor, ani KSR 11 nie definiują osobno tego pojęcia, interpretuje się je zgodnie z normalnym znaczeniem tego wyrażenia, będącego synonimem słowa „podczas” (Internetowy słownik języka polskiego PWN). Różni się to od sformułowania „co 4 lata”, gdzie trzeba by obliczać upływ 4 lat od czasu ostatniego spisu z natury.

Tak więc, aby jednostka dochowała warunku przeprowadzenia spisu z natury środków trwałych raz w ciągu 4 lat (czyli raz podczas 4 lat) w opisanej sytuacji, tzn. gdy

poprzedni spis przeprowadziła w kwietniu 2022 r., kolejny spis musi przeprowadzić w 2026 r. Może to zrobić w dowolnym dniu, przypadającym wcześniej niż w kwietniu, w kwietniu, jak i później niż w kwietniu (np. w listopadzie). Nieprzekraczalny jest jednak termin 31 grudnia 2026 r., ponieważ inwentaryzacja przeprowadzona na początku 2027 r. będzie już uznana za przekroczenie terminu „raz w ciągu 4 lat”.

Przy ustalaniu terminu kolejnego spisu trzeba kierować się zasadą, że w każdym czteroletnim okresie powinien zostać przeprowadzony jeden spis, a nie zasadą, że kolejny spis musi przypadać dokładnie cztery lata po poprzednim.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- pkt 10.11 lit. b KSR 11 – „Środki trwałe” (Dz.Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105)

3 Piętnaście nieprawidłowości w zakresie ewidencji rozrachunków

Rozrachunki to jedna z kategorii aktywów i pasywów, z której ujmowaniem jednostki sektora finansów publicznych mają najwięcej problemów. Wynika to z tego, że w wielu z nich nadal uważa się, iż ewidencja należności i zobowiązań w ciągu roku jest zbędna, a jej zasady (zwłaszcza dwusaldowości kont rozrachunkowych) są zawile.

Oto 15 najczęstszych nieprawidłowości w tym zakresie.

15 nieprawidłowości w zakresie ewidencji rozrachunków

- 1 Nieokreślenie w polityce rachunkowości szczegółowych zasad rozliczania i ewidencji rozrachunków, pomimo nieprzyjęcia do stosowania KSR 4 – „Utrata wartości aktywów” i Stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami.
- 2 Przyjęcie w polityce rachunkowości zasady, że należności i zobowiązania ujmuje się na kontach rozrachunkowych tylko w kwocie należnej na koniec kwartału albo roku obrotowego, podczas gdy jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe mają obowiązek bieżącego ujmowania faktu ich powstania i spłaty w każdym podstawowym okresie sprawozdawczym (miesiącu).
- 3 Ujmowanie na kontach rozrachunkowych należności i zobowiązań tylko w kwocie należnej na koniec kwartału albo roku obrotowego – wbrew prawidłowym zapisom polityki rachunkowości.
- 4 Przyjęcie do użytkowania oprogramowania finansowo-księgowego (FK), które nie zapewnia dwusaldowości kont rozrachunkowych (czyli takiego, które generuje persaldo i wykazuje je po stronie Wn albo Ma, zamiast jednocześnie wykazywać osobne salda po stronie Wn – należności i Ma – zobowiązań).
- 5 Przyjęcie do użytkowania oprogramowania FK, które nie zapewnia dwusaldowości kont rozrachunkowych syntetycznych – ale wykazuje dwa salda na kontach ewidencji

pomocniczej. Powoduje to niezgodność sald kont syntetycznych i pomocniczych oraz nieprawidłowe przenoszenie sald z BZ na BO.

- 6** Pominięcie w zakładowym planie kont konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” na skutek błędnego przyjęcia, że jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe nie muszą aktualizować należności albo na skutek niepodania w polityce rachunkowości szczegółowych zasad i procedur aktualizacji.
- 7** Ujmowanie niektórych należności budżetowych jednostek budżetowych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (np. czynszów najmu i dzierżawy, należności za sprzedaż zbędnych składników mienia).
- 8** Ujmowanie niektórych rozrachunków na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” (np. zobowiązań z tytułu składek do różnych instytucji).
- 9** Ujmowanie niektórych rozrachunków podlegających ewidencji na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” na innych kontach, w tym:
 - z tytułu pożyczek udzielonych emerytom i rencistom z ZFŚS na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
 - roszczeń spornych w trakcie ich dochodzenia przed odpowiednimi organami na koncie 201 lub 221,
 - zobowiązań z tytułu diet dla radnych na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.
- 10** Niewykonywanie na koniec kwartału/roku obrotowego wyceny należności i zobowiązań w kwocie wymaganej zapłaty (czyli niepowiększanie ich o odsetki należne i niewpłacone).
- 11** Wykonywanie na koniec kwartału/roku obrotowego wyceny należności w kwocie wymaganej zapłaty (czyli powiększanie ich o odsetki należne i niewpłacone) z jednoczesnym objęciem tych odsetek w całości odpisem aktualizującym, podczas gdy odpisy od odsetek należy robić adekwatnie do oceny ściągальności należności głównych.
- 12** Niewykonanie na koniec roku procedury aktualizacji należności do kwoty ściągальnej, wbrew postanowieniom polityki rachunkowości.
- 13** Zaniechanie prowadzenia ewidencji pomocniczej do kont rozrachunkowych.
- 14** Zaniechanie prowadzenia ewidencji pomocniczej do kont rozrachunkowych według rodzajów należności, w tym dla kont:
 - 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – według rodzajów należności cywilnoprawnych (najem, dzierżawa, użytkowanie wieczyste, inne),
 - 226 „Długoterminowe należności budżetowe” – według rodzajów należności (podatkowe, cywilnoprawne),
 - 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” – według tytułów rozliczeń (np. podróże służbowe, ryczałty, koszty używania mienia jednostki do celów prywatnych, koszty rozmów prywatnych z telefonów służbowych),
 - 290 „Odpisy aktualizujące należności” – według rodzaju aktualizowanych należności.

- 15** Zaniechanie prowadzenia ewidencji pomocniczej do kont rozrachunkowych według kontrahentów (pracowników, innych osób i podmiotów).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10, art. 28 ust. 1 pkt 7–8, art. 35b ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- § 10, § 11 oraz załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- Stanowisko w sprawie rozrachunków z kontrahentami (Dz.Urz. MF z 2019 r. poz. 83)
- KSR 4 – „Utrata wartości aktywów” (Dz.Urz. MF z 2012 r. poz. 15)

4 Czy nieodzyskiwanie kaucji za butelki stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych

■ STAN FAKTYCZNY

Jednostka budżetowa nabywa napoje w opakowaniach szklanych i plastikowych objętych systemem kaucyjnym. Przy zakupie jednostka ponosi zatem koszt kaucji. Opakowania nie zawsze są zwracane do recyklimatów, w związku z czym jednostka nie odzyskuje wpłaconej kwoty. Czy nieodzyskanie kaucji stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych?

■ ROZSTRZYGNIECIE

Tak, niepobranie należności z tytułu kaucji za opakowania objęte systemem kaucyjnym może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Odpowiedzialności z tego tytułu nie dochodzi się, jeśli kwota nieodebranych kaucji w roku budżetowym jest mniejsza niż kwota minimalna.

W art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o dyscyplinie finansów publicznych jest zdefiniowany czyn zabroniony polegający na niepobranie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego albo innej jednostki sektora finansów publicznych. Jednocześnie art. 3 tej ustawy stanowi, że jej przepisów nie stosuje się do określenia ustalenia, poboru lub wpłaty należności celnych i należności z tytułu podatków i opłat, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 1 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, stanowiących dochody budżetu państwa lub JST, w tym odsetek za zwłokę, a także udzielania ulg i zwolnień w zakresie tych należności oraz dochodzenia należności z tytułu daniny solidarnościowej, o której mowa w art. 30h ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przepisy ww. uregulowań ustawy o dyscyplinie finansów publicznych stoją

na straży prawa materialnego – art. 42 ust. 5 uofp, który zobowiązuje wszystkie jednostki sektora finansów publicznych do ustalania i dochodzenia przypadających im należności pieniężnych, w tym o charakterze cywilnoprawnym. Zgodnie z tym każda jednostka powinna co do zasady dążyć do odzyskania kaucji za opakowania, ponieważ stanowi jej należność.

Aby rozstrzygnąć, czy za nieodebranie kaucji grozi odpowiedzialność z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o dyscyplinie finansów publicznych, w pierwszym rzędzie konieczne jest ustalenie, **czy kaucja za opakowania podlegające systemowi kaucyjnemu stanowi należność Skarbu Państwa, JST albo innej jednostki sektora finansów publicznych, a jeśli tak, to czy podlega ustawie o dyscyplinie finansów publicznych ze względu na swój charakter.**

System kaucyjny został wprowadzony od 1 października 2025 r. na podstawie ustawy z 27 grudnia 2024 r. zmieniającej ustawę o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Zostały nim objęte opakowania szklane, plastikowe i metalowe na napoje, o określonej pojemności. Przy sprzedaży tych opakowań od nabywców jest pobierana kaucja, czyli określona kwota pieniężna (1 zł lub 50 gr), która podlega zwrotowi w momencie oddania pustego opakowania w odpowiednim punkcie (art. 8 pkt 6a ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi; dalej: ustawa o opakowaniach).

Nabywcy w rozumieniu tej ustawy (osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne z sektora publicznego i prywatnego) nie mają obowiązku oddawania opakowań i odzyskiwania kaucji. Kaucje nieodebrane są przeznaczane na rozwój systemu kaucyjnego (art. 8 pkt 7a i art. 40i ust. 4 ustawy o opakowaniach).

Ogólnie obowiązujące przepisy nie definiują pojęcia „kaucja”. W doktrynie przyjmuje się, że jest to instytucja prawa cywilnego polegająca na zabezpieczeniu wykonania zobowiązań. W systemie kaucyjnym jest to dodatkowa opłata mająca zagwarantować zwrot opakowania nim objętego. Dla ustalenia, czy nieodbieranie kaucji przez jednostkę budżetową jest zagrożone odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, istotne jest ustalenie, czy tak rozumiana kaucja stanowi przedmiot regulacji art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o dyscyplinie finansów publicznych, czyli czy stanowi należność Skarbu Państwa, JST lub innej jednostki należącej do sektora finansów publicznych. Przepis ten w opisie czynu zabronionego posługuje się pojęciem należności, które nie jest definiowane przepisami ogólnie obowiązującymi. Skoro brak jest takiej definicji, to w procesie wykładni prawa przyjmuje się, że chodzi o zwykłe znaczenie, jakie dany wyraz ma w języku polskim.

Przez należność rozumie się „kwotę, którą należy komuś wpłacić” (Słownik internetowy języka polskiego PWN). Źródłem powstania należności może być:

- umowa (należności cywilnoprawne),
- przepis prawa (należności publicznoprawne, w tym podatkowe).

Kaucja w systemie kaucyjnym jest opłatą obowiązkową, która powstaje w związku z zawarciem umowy cywilnoprawnej (kupna-sprzedaży). Podlega zwrotowi, gdy nabywca dokona zwrotu opakowania nią objętego. Jeśli nie, kaucja ulega przypadkowi na rzecz podmiotu reprezentującego – odpowiedzialnego za funkcjonowanie systemu kaucyjnego, który jest podmiotem spoza sektora finansów publicznych (art. 40g ust. 2 ustawy o opakowaniach). Dochody z niezwróconych kaucji mogą być wykorzystane jedynie na rozwój systemu kaucyjnego. Powyższe uregulowania świadczą o tym, że kaucja nie jest opłatą, o której mowa w art. 2 § 1 pkt 1 i 3 Ordynacji podatkowej, ponieważ nie jest niepodatkową należnością budżetu państwa albo budżetów JST, do której ustalania lub określania są uprawnione organy podatkowe. Kaucja jest więc należnością, która:

- mieści się w dyspozycji art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o dyscyplinie finansów publicznych,
- nie podlega wyłączeniu z art. 3 ww. ustawy, ponieważ nie jest należnością celną ani podatkową.

Jeśli jednostka budżetowa (państwowa – pobierająca należności Skarbu Państwa) lub samorządowa (pobierająca należności JST) nabywa napoje w opakowaniach podlegających systemowi kaucyjnemu, ponosi wydatki z tytułu nabycia napojów oraz kaucji za opakowania, w których napoje te są sprzedawane. Kaucja jest zwrotna. Stanowi więc należność cywilnoprawną jednostki budżetowej, którą ta jednostka ma obowiązek odebrać na podstawie art. 42 ust. 5 uofp (nie ma obowiązku ustalania tej należności – te kwestie są regulowane ustawą o odpadach, zgodnie z którą należność w kwocie wskazanej na opakowaniu objętym systemem kaucyjnym można odebrać w dowolnym punkcie przyjmującym zwroty opakowań).

Przepisy uofp nie wprowadzają granicy kwotowej należności, których można nie pobierać. Przewidują jedynie możliwość niedochodzenia należności cywilnoprawnych, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł (art. 58 ust. 6 uofp – dla jednostek państwowych, art. 59a ust. 1 uofp – należności JST). Jednak **niepobieranie i niedochodzenie to dwa różne pojęcia:**

- **pobieranie należności** obejmuje wykonywanie czynności odebrania długu od dłużników (tu: odebranie kaucji po zwrocie opakowań),
- **dochodzenie należności** obejmuje czynności mające na celu wyegzekwowanie zapłaty (dobrowolne lub przymusowe) od dłużnika, który ociąga się z jej zapłatą, przekraczając ustalone terminy płatności (w systemie kaucyjnym etap ten nie występuje, ponieważ nie przewiduje się odroczonego terminu zwrotu kaucji, podlega ona wypłacie przy zwrocie opakowań).

W przypadku kaucji czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o dyscyplinie finansów publicznych jest więc niepobranie należności, które będzie konsekwencją nieoddania opakowań do punktu zwrotu (z powodów obiektywnych, np. przypadkowego zniszczenia opakowań, lub subiektywnych – celowego wyrzucenia ich zamiast oddania do punktu kaucyjnego).

Czy można więc uniknąć dyscypliny finansów publicznych za nieodbieranie kaucji w systemie kaucyjnym?

Po pierwsze, jednostki mogą zamawiać napoje u dostawców w opakowaniach niepodlegających kaucji (np. nabywać wodę dla pracowników w większych butelkach 5-litrowych albo oferować ją pracownikom w dystrybutorach).

Jeśli nie jest to możliwe, w jednostkach, w których należności z tytułu kaucji będą niewielkie w ciągu roku, a koszty oddawania do punktu zwrotu niewspółmiernie wysokie (np. przekraczające lub równe kwotom należności), można zrezygnować z odbierania kaucji ze względu na zasadę ekonomiki działania (art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a uofp – wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów).

Jeśli kwota nieodebranych kaucji w ciągu roku budżetowego nie przekroczy kwoty minimalnej z art. 26 ust. 1 i 3 ustawy o dyscyplinie finansów publicznych (w 2026 r. jest to 7770,04 zł), czyn taki nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Należy jednak mieć na uwadze, że będzie on stanowił naruszenie art. 42 ust. 5 uofp, który zobowiązuje wszystkie jednostki sektora finansów publicznych do ustalania i dochodzenia przypadających im należności pieniężnych, w tym o charakterze cywilnoprawnym – tylko naruszenie to nie będzie karalne.

Aby do naruszenia przepisu w ogóle nie doszło, jednostka będzie musiała **wykazać, że odbieranie kaucji jest nieekonomiczne** (np. wożenie pustych butelek samochodem służbowym do jedyne go punktu kaucyjnego w gminie, oddalonego od siedziby jednostki, może generować wyższe koszty niż wartość kaucji). Wynika to z tego, że w takich przypadkach zachodzi kolizja między art. 42 ust. 5 i art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a uofp. W grę wchodzi regulacje dotyczące różnych dóbr chronionych (pozyskiwanie dochodów publicznych kontra oszczędne wydatkowanie środków publicznych). W przypadku takiej kolizji nie można uznać, że jedno dobro chroni się kosztem drugiego, więc do naruszenia przepisów nie dochodzi.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3, art. 5 ust. 1 pkt 2, art. 26 ust. 1 i 3 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1484)
- art. 2 § 1 pkt 1 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1154)
- art. 30h ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 42 ust. 5, art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a, art. 58 ust. 6, art. 59a ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- art. 8 pkt 6a i 7a, art. 40i ust. 4, art. 40g ust. 2 ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 619)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Izabela Motowilczuk

były wieloletni inspektor kontroli gospodarki finansowej RIO

Anna Zawadzka
skarbnik gminy, wykładowca i szkoleniowiec,
certyfikowana księgowa

Nowa klasyfikacja budżetowa

– 105 pytań i odpowiedzi

Wstęp

Wdrożenie nowej klasyfikacji budżetowej wiąże się w praktyce z wieloma wyzwaniami interpretacyjnymi i organizacyjnymi. Trudno mówić o zwykłej nowelizacji klasyfikacji budżetowej – **wprowadzone zmiany mają charakter prawdziwej rewolucji**. Nowe regulacje nie pozwalają na proste przyporządkowanie każdego dotychczasowego paragrafu do jednego odpowiadającego mu oznaczenia.

Zmiana nie polega na mechanicznym zastąpieniu dotychczasowych podziałek ich nowymi odpowiednikami. Część z nich została zmieniona, połączona lub rozdzielona. Przykładowo, dotychczas stosowane, szerokie paragrafy dochodów, takie jak 069, 083, 087, 091 i 097, oraz wydatków, m.in. 302, 311, 421, 430, 443 i 461, podzielono na bardziej szczegółowe podziałki. Niektóre rodzaje dochodów i wydatków otrzymały natomiast odrębne oznaczenia. Nowością jest także **wprowadzenie zasady „dwustronności” (D/W)**, która pozwala ujmować w jednym paragrafie operacje zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków. Istotną zmianą jest również **odejście w klasyfikacji budżetowej od sztywnego progu 10 000 zł** jako kryterium rozstrzygającego o bieżącym lub majątkowym charakterze wydatku. W praktyce oznacza to konieczność zweryfikowania dotychczasowych zasad kwalifikowania operacji i dostosowania ich do zmienionych regulacji.

Przy ustalaniu właściwej podziałki należy każdorazowo uwzględnić przedmiot operacji, jej rzeczywisty charakter ekonomiczny oraz sposób ujęcia w ewidencji bilansowej. Punktem wyjścia mogą być stosowane dotychczas rozwiązania, jednak ich wykorzystanie przy planowaniu i wykonywaniu budżetu na 2027 r. wymaga oceny w świetle nowych zasad.

W codziennej pracy służb finansowych rodzi to **liczne pytania**. Dotyczą one m.in. wydatków bieżących i majątkowych, właściwego kwalifikowania usług

cyfrowych i oprogramowania, a także dostosowania zakładowego planu kont i polityki rachunkowości do zmian obowiązujących od 1 stycznia 2027 r.

W Poradniku **zebrano 105 pytań i przygotowano odpowiedzi według nowych zasad klasyfikowania dochodów i wydatków**. Oprócz przepisów nowego rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. odpowiedzi uwzględniają oficjalne materiały pomocnicze, klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową oraz wydane interpretacje i stanowiska Ministerstwa Finansów.

Z Poradnika można się dowiedzieć m.in.:

- jak po nowemu klasyfikować usługi remontowe, konserwacyjne, przeglądy techniczne, pomiary elektryczne i dozoru UDT oraz usługi pocztowe,
- jak klasyfikować najem i dzierżawę składników majątkowych, opłaty za energię (paragraf 770) i wodę (paragraf 771), czy wyodrębniać koszty ich dystrybucji oraz jak ujmować usługi asenizacyjne, wywóz odpadów poza systemem gminnym i ich refakturowanie,
- gdzie przebiega granica między usługami informatycznymi ujmowanymi w paragrafie 682 a pozostałymi usługami klasyfikowanymi w paragrafie 687, w tym jak klasyfikować oprogramowanie w chmurze (SaaS), wdrożenia i aktualizacje systemów, bieżące utrzymanie i obsługę techniczną BIP, licencje stanowiące wartości niematerialne i prawne, a także dostęp do portali wiedzy i prenumeratę czy subskrypcję prasy cyfrowej,
- jak rozróżniać wydatki bieżące ujmowane w paragrafie 778 od wydatków majątkowych klasyfikowanych w paragrafach 701 i 702, z uwzględnieniem odejścia od progu 10 000 zł oraz znaczenia zapisów polityki rachunkowości jednostki,
- jak klasyfikować ekwiwalent za pracę zdalną, świadczenia bhp, dodatek wiejski dla nauczycieli i składki ZUS od umów zlecenia, szkolenia pracowników, szkolenia osób zewnętrznych, diety i podróże służbowe radnych,
- jak ujmować podręczniki i książki stanowiące zbiory biblioteczne (paragraf 701, konto 014) w odróżnieniu od materiałów ćwiczeniowych i książek niestanowiących zbiorów oraz jak klasyfikować stypendia socjalne i zasiłki szkolne,
- jak prawidłowo stosować nowe paragrafy dla świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (paragraf 211), świadczeń w naturze (paragraf 215) oraz zakupu żywności, a także jak rozgraniczać odpłatność mieszkańców za pobyt w DPS od rozliczeń między JST,
- w jaki sposób został podzielony dotychczasowy paragraf 461 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”,
- jak ewidencjonować uboczne dochody, np. ze sprzedaży złomu.

1. Malowanie futryn drzwiowych – jaki paragraf nowej klasyfikacji budżetowej będzie prawidłowy od 2027 r.

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć malowanie futryn drzwiowych za około 1500 zł?

Wydatek ten należy klasyfikować w paragrafie właściwym dla usług remontowych, czyli **w nowym paragrafie 634 „Usługi remontowe”**, będącym odpowiednikiem paragrafu 427 „Zakup usług remontowych”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
634	Usługi remontowe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup usług remontowych (z wyjątkiem wydatków na zakup usług świadczonych przez osoby fizyczne) w szczególności:</i> – usługi obce o charakterze przemysłowym, polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, m.in. usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu, – usługi budowlano-montażowe, w zakresie remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków, a także koszty zleconego opracowania dokumentacji oraz założeń projektowych, – usługi w zakresie remontów dróg.	W	3	035

Malowanie futryn drzwiowych to czynność odtworzeniowa, której celem jest przywrócenie właściwego stanu technicznego i estetycznego istniejącego składnika majątku. Zakres prac nie prowadzi do powstania nowego środka trwałego, nie zwiększa wartości użytkowej budynku ani nie powoduje jego ulepszenia. Jeżeli jednostka zleca wykonanie prac zewnętrznemu wykonawcy, przedmiotem wydatku jest usługa remontowa, a nie zakup materiałów. Wysokość wydatku (ok. 1500 zł) nie ma znaczenia dla wyboru paragrafu klasyfikacji budżetowej – decydujący jest ekonomiczny charakter operacji.

Malowanie futryn należy traktować jako element bieżącego utrzymania obiektu, podobnie jak malowanie ścian i sufitów w pomieszczeniach, odświeżanie stolarki drzwiowej i okiennej, naprawianie uszkodzonych elementów tynku, wymianę uszkodzonych okuć i zamków oraz bieżące naprawy wykończeniowe.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

2. Remont strzelnicy i łazienki – jaki nowy paragraf

Jednostka planuje w 2027 r. wykonanie niewielkiego remontu szkolnej strzelnicy oraz remontu szkolnej łazienki. W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy zaplanować te wydatki, jeżeli nie mają one charakteru inwestycyjnego?

Wymienione prace remontowe należy zaplanować w nowym paragrafie 634 „Usługi remontowe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
634	Usługi remontowe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup usług remontowych (z wyjątkiem wydatków na zakup usług świadczonych przez osoby fizyczne) w szczególności:</i> – usługi obce o charakterze przemysłowym, polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, m.in. usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu, – usługi budowlano-montażowe, w zakresie remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków, a także koszty zleconego opracowania dokumentacji oraz założeń projektowych, – usługi w zakresie remontów dróg.	W	3	035

Paragraf 634 „Usługi remontowe” obejmuje m.in. remonty i naprawy pomieszczeń, budynków i budowli. Jeżeli zatem prace w szkolnej strzelnicy i łazience mają charakter remontowy, a nie inwestycyjny, czyli służą przywróceniu lub utrzymaniu ich właściwego stanu użytkowego i nie prowadzą do powstania nowego środka trwałego ani ulepszenia istniejącego środka trwałego, wydatek należy zakwalifikować jako wydatek bieżący w paragrafie 634 „Usługi remontowe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

3. Jak po nowemu klasyfikować przegląd i strojenie instalacji nagłośnienia w sali

Czy wydatek na przegląd i strojenie instalacji nagłośnienia w sali należy obecnie klasyfikować w paragrafie 427 „Zakup usług remontowych” czy 430 „Zakup usług pozostałych”? Jaki paragraf nowej klasyfikacji budżetowej będzie właściwy dla tego rodzaju wydatku?

Wydatek na przegląd i strojenie instalacji nagłośnienia w sali należy klasyfikować jako zakup usługi, a nie usługę remontową. Jeżeli wykonywane czynności polegają na sprawdzeniu instalacji, jej regulacji, strojeniu i zapewnieniu prawidłowego działania, bez

wykonywania naprawy lub remontu, właściwy jest paragraf 430 „Zakup usług pozostałych”, a od 1 stycznia 2027 r. – **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Dopiero gdyby zakres prac obejmował faktyczną naprawę lub konserwację o charakterze remontowym, należałoby rozważyć nowy paragraf 634 „Usługi remontowe”.

O wyborze paragrafu powinien więc decydować rzeczywisty zakres wykonanych czynności.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

4. Okresowe badanie techniczne samochodu – nowy paragraf 687 czy 182

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. ujmować wydatki na okresowe badania techniczne pojazdów? Czy właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”, czy może paragraf 182 „Różne opłaty”?

Właściwym paragrafem będzie **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wydatki na okresowe badania techniczne pojazdów ujmowano w paragrafie 430 „Zakup usług pozostałych”. Analiza kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazuje, że

wydatki ujmowane w tym paragrafie, dla których nie przewidziano odrębnego paragrafu szczególnego, powinny być od 2027 r. klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Wprawdzie wykonanie badania technicznego wiąże się z obowiązkiem uiszczenia opłaty wynikającej z przepisów prawa, jednak przedmiotem nabywanego świadczenia jest wykonanie usługi diagnostycznej przez stację kontroli pojazdów, zakończonej oceną stanu technicznego pojazdu i wydaniem stosownego zaświadczenia. Nie jest to opłata administracyjna pobierana przez organ administracji publicznej ani należność publiczno-prawna, lecz wynagrodzenie za wykonanie usługi przez przedsiębiorcę prowadzącego stację kontroli pojazdów.

Rozbieżności interpretacyjne wynikają z faktu, że wysokość opłat za badania techniczne jest określona przepisami prawa. Nie zmienia to jednak charakteru ekonomicznego wydatku. Objaśnienia do paragrafu 182 „Różne opłaty” obejmują przede wszystkim opłaty administracyjne i publiczno-prawne, takie jak opłaty za wydanie dokumentów, wpisy do rejestrów, opłaty patentowe, abonament RTV czy opłaty legalizacyjne. Okresowe badanie techniczne pojazdu nie mieści się w tym katalogu. Jednostka nie uiszcza opłaty na rzecz organu administracji, lecz nabywa usługę wykonywaną przez uprawnioną stację kontroli pojazdów.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

5. Okresowe pomiary instalacji elektrycznych – nowy paragraf 687 czy inny

Jak po nowemu klasyfikować wykonanie okresowych pomiarów elektrycznych obejmujących kontrolę stanu technicznego instalacji elektrycznych, instalacji piorunochronnych oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej. Czy taki wydatek należy klasyfikować jako usługę w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”, czy jako inną kategorię wydatku przewidzianą w nowej klasyfikacji budżetowej?

Wydatki na wykonanie okresowych pomiarów elektrycznych należy ujmować w **nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Okresowe pomiary instalacji elektrycznych wykonywane są w celu realizacji obowiązków właściciela lub zarządcy obiektu wynikających z przepisów ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Ich istotą jest wykonanie specjalistycznych czynności technicznych polegających na sprawdzeniu stanu instalacji oraz dokonaniu pomiarów potwierdzających bezpieczeństwo użytkowania obiektu. Zakres usługi dotyczy m.in. pomiaru rezystancji izolacji przewodów, pomiaru skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, pomiaru ciągłości przewodów ochronnych, sprawdzenia instalacji odgromowej oraz sporządzenia protokołu z wykonanych pomiarów.

Mimo iż efektem wykonania ww. usługi jest sporządzenie protokołu zawierającego wyniki pomiarów, dokument ten nie stanowi odrębnej celowej ekspertyzy ani opinii w rozumieniu nowej klasyfikacji budżetowej. Jest jedynie elementem dokumentującym wykonanie obowiązkowych czynności kontrolno-pomiarowych. Przedmiotem zamówienia jest zatem wykonanie usługi technicznej, a nie opracowanie analizy lub ekspertyzy.

W nowej klasyfikacji budżetowej znajduje się również paragraf **677 „Usługi wykonania ekspertyz, analiz i opinii”** będący odpowiednikiem paragrafu 439 „Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
677	Usługi wykonania ekspertyz, analiz i opinii <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na usługi świadczone na rzecz jednostki przez przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem ekspertyz, analiz, opinii i innych materiałów sporządzanych i opłacanych w ramach realizowanych przez jednostkę remontów i inwestycji.</i>	W	3	035

Analizy, ekspertyzy i opinie mają charakter opracowań eksperckich wykonywanych na potrzeby podjęcia określonych decyzji czy działań przez jednostkę. Ich celem jest przedstawienie oceny, interpretacji lub wniosków specjalisty z danej dziedziny czy nauki.

Okresowe pomiary elektryczne polegają przede wszystkim na wykonaniu wymaganych przepisami badań technicznych i udokumentowaniu ich wyników w protokole. Protokół nie stanowi samodzielnej ekspertyzy, lecz potwierdza wykonanie obowiązkowych pomiarów.

Z ekonomicznego punktu widzenia zasadniczym przedmiotem świadczenia pozostaje zatem usługa techniczna, która nie została wyodrębniona w osobnym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Dlatego wydatki na okresowe pomiary instalacji elektrycznych, instalacji piorunochronnych oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej powinny być klasyfikowane jako zakup usług w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Wyjątek może wystąpić wtedy, gdy jednostka zleca odrębnie ekspertyzę techniczną dotyczącą np. oceny przyczyn awarii instalacji, możliwości dalszego użytkowania obiektu lub opracowania opinii technicznej dla potrzeb postępowania administracyjnego.

W takim przypadku przedmiotem zamówienia nie są okresowe pomiary, lecz sporządzenie ekspertyzy, co może uzasadniać zastosowanie paragrafu właściwego dla analiz, ekspertyz i opinii, tj. paragrafu **677 „Usługi wykonania ekspertyz, analiz i opinii”**.

W przypadku standardowych przeglądów okresowych, wykonywanych na podstawie art. 62 Prawa budowlanego, właściwy pozostaje jednak paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 62 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 524; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 646)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

6. Czy zakup gaśnic i ich przegląd należy ująć w odrębnych paragrafach klasyfikacji budżetowej

Na fakturze wykazano dwie pozycje: przegląd i ładowanie gaśnicy oraz zakup gaśnicy proszkowej i gaśnicy pionowej. Do których nowych paragrafów klasyfikacji budżetowej należy zaklasyfikować te wydatki od 1 stycznia 2027 r.? Czy każdą z pozycji należy ująć w odrębnym paragrafie?

Jeżeli przedmiotem zamówienia jest kompleksowa usługa dotycząca zapewnienia sprawności i gotowości urządzeń przeciwpożarowych, a w jej ramach wykonawca dokonuje przeglądu, ładowania gaśnic oraz dostarcza niezbędne gaśnice, wydatek może zostać zaklasyfikowany w całości **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**. Nie przesądza o konieczności zastosowania różnych paragrafów sam fakt, że na fakturze wykonawca wyszczególnił odrębnie np. przegląd, ładowanie oraz wartość dostarczonych gaśnic.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Ministerstwo Finansów wskazuje, że nadrzędną zasadą stosowania nowej klasyfikacji jest wybór podziałki najlepiej oddającej charakter ekonomiczny danej operacji. Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. przedstawiają jedynie typowe schematy i nie zastępują analizy konkretnego przepływu.

W opisanej sytuacji należy więc przede wszystkim ustalić przedmiot zamówienia i cel ekonomiczny świadczenia. Jeżeli jednostka zleca wykonawcy kompleksowe wykonanie

czynności mających zapewnić sprawność urządzeń przeciwpożarowych, zasadniczym przedmiotem zakupu jest usługa. Dostarczenie gaśnic może być w takim przypadku elementem wykonania tego świadczenia. Istotne jest również to, że gaśnica nie jest kupowana wyłącznie jako dowolny element wyposażenia. Aby mogła realizować swoją funkcję ochrony przeciwpożarowej, musi być urządzeniem odpowiednio przygotowanym do użytkowania i spełniającym wymagania techniczne. Przegląd, sprawdzenie stanu technicznego czy napełnienie gaśnicy są bezpośrednio związane z zapewnieniem jej funkcjonalności jako urządzenia przeciwpożarowego.

Podział zakupu na gaśnicę jako wydatek finansowany z paragrafu 778 „Materiały i wyposażenie” oraz przegląd i konserwacja jako wydatek finansowany z paragrafu 687 „Usługi pozostałe” byłby właściwy przede wszystkim wtedy, gdy mielibyśmy do czynienia z dwiema samodzielnymi operacjami gospodarczymi – odrębnym zakupem gotowej gaśnicy jako kompletnego technicznie i z punktu widzenia bezpieczeństwa użytkowania wyposażenia oraz niezależnie zamówioną usługą przeglądu lub konserwacji innych gaśnic.

Jeżeli natomiast z umowy, zamówienia lub innego dokumentu źródłowego wynika, że wykonawca realizuje jedną kompleksową usługę w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego, której elementami są przegląd, ładowanie oraz dostarczenie lub wymiana gaśnic, ekonomiczny charakter całej operacji przemawia za zastosowaniem paragrafu 687 „Usługi pozostałe”.

To rozróżnienie jest istotne również w świetle stanowiska Ministerstwa Finansów, zgodnie z którym dopiero gdy istnieje szczegółowa podziałka odpowiadająca rzeczywistemu charakterowi wydatku, powinna mieć ona pierwszeństwo, a przy jej braku – stosuje się paragraf o bardziej ogólnym charakterze. Istotne jest zatem nie to, ile pozycji znajduje się na fakturze, lecz co rzeczywiście jest przedmiotem nabywanego świadczenia. Jeżeli jednostka kupuje samodzielnie gaśnicę jako wyposażenie, należy analizować paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”. Jeżeli natomiast gaśnica jest elementem kompleksowo zamówionej usługi zapewnienia sprawności zabezpieczenia przeciwpożarowego, właściwy będzie paragraf 687 dla całego świadczenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

7. Do którego nowego paragrafu zaliczyć dozór techniczny windy

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r. należy ująć opłatę za dozór techniczny urządzenia windy, tj. platformy podnośnika służącej do transportu osób z niepełnosprawnościami?

Dozór techniczny windy wykonywany przez Urząd Dozoru Technicznego należy klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Usługa dozoru technicznego nie polega na wykonaniu ekspertyzy, analizy ani opinii, lecz na obowiązkowym badaniu urządzenia w ramach dozoru technicznego, którego celem jest sprawdzenie jego stanu technicznego i bezpieczeństwa eksploatacji. Dlatego paragraf 677 „Usługi wykonania ekspertyz, analiz i opinii” nie będzie tutaj właściwy – zastosowanie znajdzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

8. Dozór techniczny wykonywany przez Urząd Dozoru Technicznego – jaki nowy paragraf stosować

Jednostka ponosi opłaty za czynności dozoru technicznego wykonywane przez Urząd Dozoru Technicznego. Który paragraf nowej klasyfikacji budżetowej będzie właściwy?

Wydatki z tytułu czynności dozoru technicznego wykonywanych przez Urząd Dozoru Technicznego należy klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Czynności UDT, takie jak przeprowadzanie badań technicznych urządzeń, ich sprawdzanie czy wykonywanie czynności związanych z dopuszczeniem urządzenia do

eksploatacji, mają charakter ustawowych czynności dozoru technicznego. Ustawa z 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym w art. 2 definiuje dozór techniczny jako działania zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych, wykonywane przez jednostki dozoru technicznego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ustawy z 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1194; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 252)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

9. Jak klasyfikować faktury za najem i dzierżawę składników majątkowych według nowej klasyfikacji budżetowej

Czy wydatki wynikające z faktury za najem lub dzierżawę składników majątkowych należy ujmować w jednym paragrafie klasyfikacji budżetowej, czy w kilku? Od czego zależy sposób ich zaklasyfikowania?

Faktura za najem lub dzierżawę składników majątkowych może być klasyfikowana zarówno w jednym, jak i w kilku paragrafach budżetowych. Decydujące znaczenie ma zakres świadczeń objętych należnością oraz sposób ich wyodrębnienia w umowie i na fakturze.

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. przewidują wyodrębnienie podziałek klasyfikacji dla czynszu najmu lub dzierżawy oraz dla pozostałych świadczeń towarzyszących, które nie stanowią elementu czynszu. Czynsz najmu lub dzierżawy należy klasyfikować **w nowym paragrafie 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”**, stanowiącym odpowiednik starego paragrafu 440 „Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
631	Najem i dzierżawa składników majątkowych <i>Paragraf ten obejmuje dochody i wydatki wynikające z umów najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze.</i>	D/W	3	035

Natomiast opłaty towarzyszące, które nie są elementem czynszu i są rozliczane odrębnie, powinny być ujmowane **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**. Dotyczy to w szczególności kosztów eksploatacyjnych refakturowanych przez wynajmującego, np. usługi sprzątania części wspólnych budynku, usługi ochrony obiektu, koszty utrzymania

windy, koszty zarządzania lub administrowania, opłaty za media i usługi telekomunikacyjne (np. Internet, telefon – jeżeli nie zostały włączone do czynszu)

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Jednocześnie należy uwzględnić, że nowa klasyfikacja budżetowa wprowadza odrębne paragrafy dla niektórych rodzajów mediów. W szczególności:

■ **energia elektryczna, ciepła i gazowa – nowy paragraf 770 „Energia”,**

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
770	Energia <i>Paragraf ten obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej (ciepło sieciowe), innych rodzajów energii oraz gazu.</i>	D/W	3	035

■ **dostawa wody – nowy paragraf 771 „Woda”.**

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
771	Woda <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

W konsekwencji, jeżeli faktura obejmuje zarówno czynsz, jak i odrębnie wykazane koszty energii lub wody, wydatki te powinny zostać rozdzielone pomiędzy właściwe paragrafy klasyfikacji budżetowej. Jeżeli natomiast opłaty za media stanowią element kalkulacyjny czynszu i nie są wyodrębnione w umowie oraz na fakturze, możliwe jest ujęcie całej należności w paragrafie właściwym dla czynszu, tj. 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

10. Dzierżawa drukarki – czy właściwy będzie paragraf 631

Jednostka ponosi koszt dzierżawy drukarki. Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaklasyfikować ten wydatek od 1 stycznia 2027 r.? Czy właściwy będzie nowy paragraf 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”?

Jeżeli zawarta umowa jest klasyczną umową najmu lub dzierżawy drukarki, właściwy będzie **nowy paragraf 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
631	Najem i dzierżawa składników majątkowych <i>Paragraf ten obejmuje dochody i wydatki wynikające z umów najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze.</i>	D/W	3	035

Przedmiotem wydatku jest odpłatne korzystanie z cudzego składnika majątkowego, bez nabycia jego własności. Paragraf 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych” został w nowej klasyfikacji wyodrębniony właśnie dla wydatków związanych z najmem i dzierżawą składników majątkowych. Należy jednak każdorazowo przeanalizować ekonomiczny charakter umowy. Jeżeli pod nazwą „dzierżawa” lub „najem” kryje się w rzeczywistości umowa służąca refinansowaniu zakupu sprzętu, jego ratalnej spłacie lub inna konstrukcja o charakterze finansowym, nie należy automatycznie stosować paragrafu 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r

11. Dzierżawa terminalu i prowizje za transakcje – jakie nowe paragrafy od 2027 r.

Jednostka ponosi opłaty za dzierżawę terminalu płatniczego oraz prowizje związane z obsługą transakcji płatniczych. Do których nowych paragrafów klasyfikacji budżetowej należy zaklasyfikować te wydatki od 1 stycznia 2027 r.?

Opłatę za dzierżawę terminalu płatniczego należy klasyfikować **w nowym paragrafie 631 „Najem i dzierżawa składników majątkowych”**. Objaśnienie do paragrafu wskazuje, że obejmuje on dochody i wydatki wynikające z umów najmu, dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
631	Najem i dzierżawa składników majątkowych <i>Paragraf ten obejmuje dochody i wydatki wynikające z umów najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze.</i>	D/W	3	035

Natomiast prowizje pobierane za obsługę transakcji dokonywanych za pomocą terminalu należy klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**. Są one wynagrodzeniem za świadczoną usługę obsługi płatności, a nie opłatą za korzystanie z samego urządzenia. W przypadku braku bardziej szczegółowego paragrafu Ministerstwo Finansów wskazuje na zastosowanie podziałki o charakterze ogólnym, najlepiej odpowiadającej charakterowi ekonomicznemu operacji.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

12. Do którego nowego paragrafu zaklasyfikować Internet i dzierżawę routera

Na fakturze osobno wykazano usługę dostępu do Internetu oraz dzierżawę routera. Obecnie wydatki te ujmujemy w paragrafie 436 „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych”. Czy od 1 stycznia 2027 r. również obie pozycje należy klasyfikować w jednym nowym paragrafie, czy dzierżawę routera należy ująć odrębnie?

Od 1 stycznia 2027 r. wydatki na Internet wraz z dzierżawą routera należy ujmować **w nowym paragrafie 681 „Usługi telekomunikacyjne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
681	Usługi telekomunikacyjne <i>Brak objaśnień.</i>	W	3	035

Podstawowym przedmiotem świadczenia jest w tym przypadku zapewnienie jednostce dostępu do sieci Internet, a więc świadczenie usługi telekomunikacyjnej. Router jest natomiast urządzeniem umożliwiającym korzystanie z tej usługi i jego udostępnienie przez operatora pozostaje bezpośrednio związane z usługą dostępu do Internetu, na co wskazują zapisy umowy.

Jeżeli zatem umowa z operatorem obejmuje dostęp do Internetu oraz udostępnienie lub dzierżawę routera niezbędnego do korzystania z tej usługi, nie ma potrzeby sztucznego rozdzielania jednego świadczenia na paragraf 681 „Usługi telekomunikacyjne” oraz paragraf dotyczący najmu lub dzierżawy składników majątkowych. Istotny jest tutaj ekonomiczny charakter całego świadczenia. Jednostka zawiera umowę przede wszystkim w celu uzyskania dostępu do Internetu, a nie w celu samodzielnego korzystania z routera jako przedmiotu najmu.

Odrębnej analizy wymagałaby natomiast sytuacja, w której jednostka zawiera niezależną umowę dzierżawy urządzenia, która nie jest elementem usługi telekomunikacyjnej. Wówczas należałoby ocenić tę operację według jej samodzielnego charakteru ekonomicznego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

13. Jak klasyfikować dzierżawę telefonów w ramach usługi telekomunikacyjnej

W ramach świadczonych usług telekomunikacyjnych operator udostępnia jednostce aparaty telefoniczne w formie dzierżawy, za którą pobiera dodatkową opłatę. Czy w 2026 r. wydatek ten należy klasyfikować w paragrafie 436 „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych”, czy w innym paragrafie? W jakim paragrafie nowej klasyfikacji budżetowej należy ujmować takie wydatki od 2027 r.?

Jeżeli udostępnienie aparatów telefonicznych następuje w ramach kompleksowej usługi telekomunikacyjnej świadczonej przez operatora, a aparaty stanowią element niezbędny lub pomocniczy do korzystania z tej usługi, nie ma podstaw do sztucznego wydzielania opłaty za ich dzierżawę do odrębnego paragrafu.

W 2026 r. całość wydatku, w tym dodatkową opłatę za udostępnienie aparatów, można klasyfikować w **paragrafie 436 „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych”**. Objaśnienia do tego paragrafu wskazują, że obejmuje on zakup usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do Internetu.

Od 2027 r. odpowiednim paragrafem będzie **nowy paragraf 681 „Usługi telekomunikacyjne”**, jeżeli dzierżawa aparatów pozostaje elementem jednej kompleksowej usługi telekomunikacyjnej.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
681	Usługi telekomunikacyjne <i>Brak objaśnień.</i>	W	3	035

Przy stosowaniu nowej klasyfikacji należy kierować się przede wszystkim charakterem ekonomicznym całej operacji, a nie samą nazwą poszczególnej pozycji na fakturze. Taką zasadę stosowania nowych paragrafów wskazuje również Ministerstwo Finansów.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

14. Przeniesienie i konfiguracja telefonów – nowy paragraf 681 czy 687

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatek na przeniesienie, montaż i konfigurację telefonów oraz Internetu wykonane przez zewnętrzną firmę, a nie przez operatora sieci?

Właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

W opisanym przypadku jednostka nie nabywa usługi telekomunikacyjnej od operatora, lecz odrębną usługę techniczną polegającą na przeniesieniu, montażu i konfiguracji urządzeń oraz infrastruktury telekomunikacyjnej. Nie ma zatem podstaw do zastosowania paragrafu właściwego dla usług telekomunikacyjnych – 681 „Usługi telekomunikacyjne”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

15. Czy usługi pocztowe należy ujmować w nowym paragrafie 687

Do jakiego paragrafu nowej klasyfikacji budżetowej należy klasyfikować wydatki na usługi pocztowe w związku z rozbiciem starego paragrafu 430 „Zakup usług pozostałych”?

Wydatki na usługi pocztowe należy od 1 stycznia 2027 r. ujmować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

W nowej klasyfikacji budżetowej nie wyodrębniono dla usług pocztowych odrębnego paragrafu, dlatego po rozbiciu starego paragrafu 430 zastosowanie znajdzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”. Potwierdzeniem takiego ujęcia jest również struktura nowej klasyfikacji, w której usługi pocztowe zostały powiązane z kategorią pozostałych usług.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

16. Opłata za pełnomocnictwo pocztowe – gdzie ją ująć w 2027 r.

Który nowy paragraf klasyfikacji budżetowej należy zastosować do opłaty za pełnomocnictwo pocztowe do odbioru korespondencji w Poczcie Polskiej?

Opłatę za pełnomocnictwo pocztowe do odbioru korespondencji należy od 1 stycznia 2027 r. klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Ten rodzaj opłaty nie jest opłatą skarbową za udzielenie pełnomocnictwa, lecz opłatą pobieraną przez operatora pocztowego w związku ze świadczoną przez niego usługą.

Potwierdza to art. 38 ust. 6 ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, zgodnie z którym:

§ *Za przyjęcie pełnomocnictwa pocztowego i jego odwołanie operator pocztowy może pobrać opłatę, jeżeli opłata za tę czynność określona została w cenniku usług pocztowych lub cenniku usług powszechnych.*

Skoro zatem opłata wynika z cennika operatora pocztowego i jest związana z czynnością wykonywaną przez operatora, ma charakter odpłatności za usługę, a nie daniny publicznoprawnej. Dlatego właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 38 ust. 6 ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 558)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

17. Zimowe utrzymanie dróg – zasady klasyfikacji wydatków według nowych paragrafów

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. planować wydatki na zimowe utrzymanie dróg powiatowych? Czy właściwe będzie zastosowanie paragrafu 687 „Usługi pozostałe”?

Tak, wydatki na zimowe utrzymanie dróg powiatowych należy klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Nowa klasyfikacja budżetowa nie przewiduje odrębnego paragrafu dla usług związanych z utrzymaniem dróg, w tym zimowego utrzymania dróg. Analiza kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazuje, że wydatki ujmowane w paragrafie 430 „Zakup usług pozostałych”, dla których nie utworzono paragrafu szczególnego, powinny być od 2027 r. klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”. Usługa zimowego utrzymania dróg obejmuje co do zasady czynności wykonywane przez wykonawcę, takie jak:

- odśnieżanie jezdni,
- posypywanie dróg materiałami uszorstniającymi,
- usuwanie śliskości zimowej,
- wywóz śniegu,
- pozostawianie w gotowości do prowadzenia akcji zimowej.

Przedmiotem umowy nie jest dostawa materiałów ani zakup środków trwałych, lecz wykonanie kompleksowej usługi utrzymania przejezdności dróg w okresie zimowym. Wydatki te zachowują zatem charakter usługowy.

Brak jest również podstaw do klasyfikowania tych wydatków w paragrafach dotyczących energii, wody, usług informatycznych czy innych usług wyodrębnionych w nowej klasyfikacji.

Skoro zimowe utrzymanie dróg polega na nabyciu kompleksowej usługi obejmującej zapewnienie przejezdności i bezpieczeństwa użytkowników dróg, a nowa klasyfikacja budżetowa nie przewiduje dla tego rodzaju świadczeń odrębnego paragrafu, wydatki te należy od 2027 r. ujmować w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

18. Węgiel do ogrzewania jednostki – nowy paragraf 770 czy 778

Jak od 1 stycznia 2027 r. należy zaklasyfikować zakup węgla – w paragrafie 770 „Energia” czy w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”?

Zakup węgla, ekogroszku, pelletu czy oleju opałowego przeznaczonych do ogrzewania jednostki należy od 1 stycznia 2027 r. ujmować w **nowym paragrafie 770 „Energia”**, a nie w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
770	Energia <i>Paragraf ten obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej (ciepło sieciowe), innych rodzajów energii oraz gazu.</i>	D/W	3	035

Mimo że fizycznie jednostka kupuje materiał opałowy, jego przeznaczeniem jest wytworzenie energii ciepłej. Takie podejście potwierdza również Ministerstwo Finansów, wskazując, że paragraf 770 „Energia” obejmuje wydatki związane z dostawą lub wytworzeniem energii, w tym zakup materiałów opałowych. A zatem o klasyfikacji przesądza w tym przypadku ekonomiczny cel zakupu, czyli wytworzenie energii.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

19. Czy koszty dystrybucji energii należy ująć w nowym paragrafie 770

Jednostka ponosi koszty dystrybucji energii elektrycznej i gazu. Do którego nowego paragrafu należy przypisać te wydatki od 1 stycznia 2027 r.?

Wydatki związane z dystrybucją energii elektrycznej oraz gazu należy klasyfikować w **nowym paragrafie 770 „Energia”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
770	Energia <i>Paragraf ten obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej (ciepło sieciowe), innych rodzajów energii oraz gazu.</i>	D/W	3	035

Koszty dystrybucji są bezpośrednio związane z dostarczeniem energii lub gazu do odbiorcy i stanowią element kosztów zaopatrzenia jednostki w energię. Nie należy zatem wyodrębniać ich do paragrafu 687 „Usługi pozostałe” tylko dlatego, że na fakturze występują jako odrębna pozycja lub są rozliczane przez operatora systemu dystrybucyjnego. Potwierdza to również podejście Ministerstwo Finansów, zgodnie z którym w paragrafie 770 „Energia” należy ujmować wszystkie bieżące dochody i wydatki związane z dostawą, sprzedażą lub wytworzeniem energii.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

20. Faktura za media – czy koszt dystrybucji należy ujmować w osobnym paragrafie

Czy od 1 stycznia 2027 r. faktury za media, takie jak energia elektryczna i gaz, należy rozdzielać na część dotyczącą zużycia oraz dystrybucji i ujmować te wydatki w różnych paragrafach nowej klasyfikacji budżetowej?

Nie, nie trzeba rozdzielać faktury na koszt zużycia energii lub gazu oraz koszt ich dystrybucji. Całość wydatku należy klasyfikować w **nowym paragrafie 770 „Energia”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
770	Energia <i>Paragraf ten obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej (ciepło sieciowe), innych rodzajów energii oraz gazu.</i>	D/W	3	035

Koszty dystrybucji są bezpośrednio związane z dostarczeniem energii do odbiorcy i stanowią element kosztu jej dostawy. Ministerstwo Finansów wskazuje, że w paragrafie 770 „Energia” należy ujmować wszystkie bieżące dochody i wydatki związane z dostawą, sprzedażą lub wytworzeniem energii, w tym faktury za energię.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

Abonament 2027

Przedłuż abonament i odbierz prezent!

oferta2027.infor.pl

21. Faktura za wodę i ścieki – jeden czy dwa paragrafy nowej klasyfikacji budżetowej

Jak należy klasyfikować wydatki na odbiór ścieków według nowej klasyfikacji budżetowej obowiązującej od 2027 r.? Czy opłaty za odprowadzanie ścieków wynikające z faktury za zbiorowe zaopatrzenie w wodę należy ujmować w paragrafie 771 „Woda”, czy w paragrafie 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”?

Zdaniem autorki wydatki za dostawę wody oraz odprowadzanie ścieków wynikające z faktury wystawionej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne powinno się klasyfikować w nowym paragrafie 771 „Woda”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
771	Woda <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

Natomiast nowy paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” znajduje zastosowanie do usług polegających na odbiorze ścieków wykonywanym poza systemem zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności usług ase-nizacyjnych, takich jak opróżnianie zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz odbiór nieczystości ciekłych.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
662	Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków <i>Paragraf ten obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych.</i>	W	3	035

W nowej klasyfikacji budżetowej wyodrębniono paragraf 771 „Woda” jako osobną kategorię wydatków dotyczącą usług wodociągowych. W praktyce przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne świadczą kompleksową usługę zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, regulowaną przepisami ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Odprowadzanie ścieków stanowi element tej samej usługi komunalnej, realizowanej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Odmienny charakter ekonomiczny mają natomiast usługi objęte nowym paragrafem 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”. Już sama nazwa tego paragrafu wskazuje, że ustawodawca połączył w nim usługi związane z wywozem odpadów i odbiorem nieczystości. Należy zatem przyjąć, że paragraf ten odnosi się do usług

asenizacyjnych, takich jak opróżnianie zbiorników bezodpływowych, wywóz nieczystości ciekłych oraz odbiór ścieków wykonywany poza zbiorczą siecią kanalizacyjną.

W konsekwencji, jeżeli jednostka ponosi opłaty wynikające z faktury za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, właściwy będzie paragraf 771 „Woda”. Natomiast paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” powinien być stosowany do wydatków w zakresie usług odbioru ścieków wykonywanych poza systemem kanalizacji zbiorczej.

Należy jednak wskazać, że w tym zakresie prezentowane są również odmienne interpretacje, zgodnie z którymi zakup wody powinien być klasyfikowany w paragrafie 771 „Woda”, a ścieków w paragrafie 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” (ujęcie wydatkowe), z kolei sprzedaż wody w paragrafie 771 „Woda” i sprzedaż ścieków w paragrafie 687 „Usługi pozostałe” (paragraf 662 ma charakter wyłącznie wydatkowy).

Redakcja PRB zwróciła się do Ministerstwa Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 757; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 605)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

22. Woda i ścieki na jednej fakturze – czy nowa klasyfikacja wymaga podziału wydatku

Czy opłatę za ścieki, ujętą na wspólnej fakturze z wodą, należy od 2027 r. klasyfikować osobno?

W ocenie autorki nie ma podstaw do rozdzielania jednej kompleksowej usługi wodno-kanalizacyjnej wyłącznie ze względu na to, że faktura wskazuje odrębnie wartość dostawy wody i odprowadzania ścieków. W takim przypadku całość wydatku można klasyfikować **w nowym paragrafie 771 „Woda”**, który ma charakter dochodowo-wydatkowy (D/W).

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
771	Woda <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

Ministerstwo Finansów potwierdza, że paragraf 771 „Woda” obejmuje zarówno dochody, jak i wydatki dotyczące zakupu i sprzedaży wody wodociągowej. Za takim podejściem przemawia również zakres paragrafu 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”. Jest to paragraf wyłącznie wydatkowy, a jego objaśnienie wskazuje,

że obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych. Nie powinien więc automatycznie służyć do wydzielania z każdej faktury wodno-kanalizacyjnej części dotyczącej ścieków.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
662	Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków <i>Paragraf ten obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych.</i>	W	3	035

A zatem jeżeli jednostka otrzymuje od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego jedną fakturę za kompleksową usługę dostawy wody i odprowadzania ścieków, zasadne wydaje się ujmowanie całego wydatku w paragrafie 771 „Woda”, bez sztucznego podziału faktury pomiędzy paragrafy 771 i 662.

Należy jednak wskazać, że w tym zakresie prezentowane są również odmienne interpretacje, zgodnie z którymi zakup wody powinien być klasyfikowany w paragrafie 771 „Woda”, a ścieków w paragrafie 662 „Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” (ujęcie wydatkowe), z kolei sprzedaż wody w paragrafie 771 „Woda” i sprzedaż ścieków w paragrafie 687 „Usługi pozostałe” (paragraf 662 ma charakter wyłącznie wydatkowy).

Redakcja PRB zwróciła się do Ministerstwa Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

23. Wywóz odpadów poza systemem gminnym – jakie nowe paragrafy dla wydatków i dochodów

Jednostka ponosi wydatki na wywóz odpadów, które nie są objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Jednocześnie uzyskuje dochody z tytułu opłat za odbiór takich odpadów. Do których nowych paragrafów klasyfikacji budżetowej należy zaklasyfikować te wydatki i dochody od 1 stycznia 2027 r.?

Wydatki związane z odbiorem i wywozem odpadów nieobjętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi należy klasyfikować w **nowym paragrafie 662 „Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”**

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
662	Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków <i>Paragraf ten obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych.</i>	W	3	035

Zgodnie z objaśnieniem paragraf 662 „Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych.

Paragraf 662 „Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” jest przy tym paragrafem wyłącznie wydatkowym (W). W związku z tym uzyskiwane przez jednostkę dochody z tytułu odpłatnego odbioru takich odpadów należy klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Dochody z tytułu odpłatnego odbioru takich odpadów nie mogą być ujmowane w paragrafie 662 „Oplaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”, ponieważ paragraf ten nie ma strony dochodowej.

W przypadku dochodu mamy do czynienia z odpłatnością za świadczoną usługę, dla której nie wyodrębniono bardziej szczegółowego paragrafu dochodowego. Zgodnie z zasadami Ministerstwo Finansów w takiej sytuacji stosuje się podziałkę najlepiej oddającą ekonomiczny charakter operacji, a przy braku szczegółowego tytułu – paragraf o charakterze ogólnym.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

24. Usługi informatyczne – co ujmować w nowym paragrafie 682, a co w 687

Jakie wydatki od 1 stycznia 2027 r. należy klasyfikować w paragrafie 682 „Usługi informatyczne”? Gdzie przebiega granica pomiędzy usługami informatycznymi a pozostałymi usługami klasyfikowanymi w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”?

Nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne” powinien obejmować wyłącznie te wydatki, których zasadniczym przedmiotem jest świadczenie usług związanych z funkcjonowaniem infrastruktury teleinformatycznej oraz systemów informatycznych jednostki.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Do paragrafu 682 „Usługi informatyczne” należy w szczególności klasyfikować wydatki na:

- wdrażanie, konfigurację i utrzymanie systemów informatycznych,
- administrację sieciami komputerowymi,
- bieżącą obsługę informatyczną jednostki,
- usługi świadczone przez informatyków i administratorów systemów,
- serwis i konserwację oprogramowania,
- aktualizacje systemów wykonywane w ramach umów serwisowych,
- usługi świadczone w modelu chmurowym (SaaS),
- hosting systemów informatycznych i baz danych,
- usługi związane z cyberbezpieczeństwem,
- migrację danych,
- integrację systemów informatycznych,
- konfigurację środowiska teleinformatycznego,
- utrzymanie elektronicznego obiegu dokumentów,
- administrację pocztą elektroniczną,
- utrzymanie środowiska Microsoft 365 lub Google Workspace,
- odnowienie kwalifikowanych podpisów elektronicznych oraz certyfikatów,
- utrzymanie platform informatycznych,
- pozostałe usługi, których zasadniczym celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury teleinformatycznej jednostki.

Wydaje się, że największe wątpliwości praktyczne będą dotyczyły rozróżnienia pomiędzy paragrafem 682 „Usługi informatyczne” a paragrafem 687 „Usługi pozostałe”. Kluczowe znaczenie ma odpowiedź na pytanie: **Co jest rzeczywistym przedmiotem nabywanej usługi?** Jeżeli jednostka nabywa usługę polegającą na zapewnieniu działania systemów informatycznych, infrastruktury teleinformatycznej lub środowiska IT, właściwy będzie paragraf 682 „Usługi informatyczne”. Natomiast jeżeli narzędzia informatyczne stanowią jedynie sposób udostępnienia określonych treści lub realizacji usługi, a przedmiotem umowy nie jest świadczenie usług informatycznych, właściwy pozostanie nowy **paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Do paragrafu 687 „Usługi pozostałe” należy klasyfikować m.in:

- dostęp do systemów informacji prawnej (np. INFORLEX),
- prenumeratę prasy elektronicznej,
- dostęp do baz publikacji specjalistycznych, webinarów,
- usługi szkoleniowe realizowane w formie online,
- usługi doradcze świadczone z wykorzystaniem platform internetowych.

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi z 17 sierpnia 2026 r. na pytanie: *W jakim paragrafie ująć dostęp do portalu szkoleniowego dla nauczycieli? Aktualnie wydatki z tego tytułu ewidencjonuje się w rozdziale 80146, w paragrafie 430 „Zakup usług pozostałych”. Czy od 2027 r. właściwy będzie paragraf 682 „Usługi informatyczne”, czy paragraf 687 „Usługi pozostałe?”* wskazało, że:

MF *Usługi dostępu do treści drogą elektroniczną nie mieszczą się w pojęciu „usług informatycznych” (usługi informatyczne obejmują szeroko rozumiane usługi związane ze sprzętem komputerowym i programowaniem oraz usługi przetwarzania danych).*

Zatem wydatek ten może być klasyfikowany w paragrafie 687 „Usługi pozostałe” lub w przypadku, kiedy spełnia przesłanki do zaliczenia do szkoleń pracowników, w paragrafie 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

O wyborze paragrafu nie decyduje więc to, że usługa jest realizowana przez Internet lub z wykorzystaniem oprogramowania, lecz jej rzeczywisty charakter ekonomiczny. Zasadne wydaje się, że paragraf 682 „Usługi informatyczne” powinien obejmować

wyłącznie usługi, których celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemów informatycznych i infrastruktury IT jednostki. Wszystkie pozostałe usługi realizowane przy wykorzystaniu narzędzi elektronicznych, lecz niemające charakteru usług informatycznych, powinny być klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

25. Abonament za program w chmurze (SaaS) – nowy paragraf 682 czy 687

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. klasyfikować opłatę abonamentową za dostęp do programu działającego w chmurze (SaaS), obejmującego moduły Kadry, Płace, Finanse, Środki trwałe itp.? Czy właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe” czy paragraf 682 „Usługi informatyczne”?

W przypadku opłaty abonamentowej za korzystanie z programu udostępnianego w modelu chmurowym (Software as a Service – SaaS), obejmującego moduły Kadry, Płace, Finanse i inne moduły systemu informatycznego, właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

W nowej klasyfikacji budżetowej odchodzi się od ujmowania większości usług w jednym, ogólnym paragrafie odpowiadającym paragrafowi 430 „Zakup usług pozostałych”. Ustawodawca wyodrębnił **szereg nowych paragrafów** według rodzaju świadczonych usług, w tym paragraf 682 „Usługi informatyczne”.

Oplata za korzystanie z programu w chmurze nie stanowi klasycznej usługi administracyjnej ani usługi pozostałej. Jej przedmiotem jest zapewnienie użytkownikowi dostępu do systemu teleinformatycznego, utrzymanie środowiska informatycznego, aktualizacji oprogramowania, bezpieczeństwa danych, kopii zapasowych oraz bieżącego wsparcia technicznego. W modelu SaaS jednostka nie nabywa programu komputerowego jako wartości niematerialnej i prawnej ani licencji bezterminowej. Nabywa usługę informatyczną polegającą na udostępnieniu funkcjonalności systemu za pośrednictwem

infrastruktury dostawcy. Z ekonomicznego punktu widzenia zasadniczym świadczeniem jest więc usługa informatyczna, a nie usługa pozostała.

W konsekwencji opłaty abonamentowe za korzystanie z systemów SaaS należy klasyfikować w paragrafie 682 „Usługi informatyczne”, ponieważ przedmiotem zakupu jest usługa związana z funkcjonowaniem systemu informatycznego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

26. Aktualizacja programów finansowo-księgowych – nowy paragraf 682 czy 687

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy klasyfikować wydatki na aktualizację programów finansowo-księgowych?

Wydatki na aktualizację programów finansowo-księgowych należy od 2027 r. klasyfikować **w nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”** w sytuacji, gdy usługa ta polega na zapewnieniu funkcjonalności pracy programu finansowo-księgowego w rozumieniu usługi informatycznej.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Paragraf 682 został wydzielony jako odpowiednik starego, stosowanego w tym zakresie paragrafu 430 „Zakup usług pozostałych”. Dotyczy to sytuacji, w której przedmiotem wydatku jest aktualizacja posiadanego przez jednostkę programu finansowo-księgowego, np. instalacja nowej wersji, aktualizacja funkcjonalności lub zapewnienie dostępu do kolejnych wersji oprogramowania w ramach usługi aktualizacyjnej.

Jeżeli jednostka korzysta z programu finansowo-księgowego w modelu SaaS (Software as a Service), czyli oprogramowanie jest udostępniane jako usługa, w szczególności w środowisku chmurowym, a jednostka ponosi opłatę za możliwość korzystania z systemu bez nabywania programu lub licencji stanowiącej odrębny składnik jej aktywów, mamy do czynienia również z usługą informatyczną, którą od 2027 r. należy klasyfikować w nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”.

Inaczej będzie w przypadku dostępu do systemów informacji prawnej – tu zastosowanie będzie miał **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

O właściwej klasyfikacji wydatku nie powinna więc przesądzać sama nazwa na fakturze, np. „aktualizacja programu”, „abonament” czy „opieka serwisowa”. Konieczne jest ustalenie rzeczywistego przedmiotu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z dostawcą oprogramowania.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- z materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

27. Miesięczna usługa nadzoru nad oprogramowaniem – nowy paragraf 682 czy 687

Jednostka ponosi stałą, comiesięczną opłatę za nadzór nad oprogramowaniem, z którego korzysta. Usługa jest dokumentowana fakturą wystawianą co miesiąc. W którym nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć ten wydatek od 1 stycznia 2027 r.?

Jeżeli nadzór nad oprogramowaniem ma charakter usługi informatycznej związanej z utrzymaniem, obsługą, serwisem lub aktualizacją systemu, właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Przemawia za tym bezpośrednio objaśnienie do paragrafu 682, zgodnie z którym paragraf ten obejmuje w szczególności „wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów”. Nie ma przy tym znaczenia, że opłata ma charakter stały i jest fakturowana co miesiąc. Decydujący jest rzeczywisty charakter świadczonej usługi.

Jeżeli przedmiotem umowy jest bieżący nadzór informatyczny nad oprogramowaniem i zapewnienie jego prawidłowego funkcjonowania, wydatek należy klasyfikować w paragrafie 682 „Usługi informatyczne”, a nie w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

28. Aktualizacja oprogramowania antywirusowego – nowy paragraf 682 czy 687

Jak należy ująć w nowej klasyfikacji budżetowej wydatek dotyczący aktualizacji oprogramowania antywirusowego?

Aktualizacja oprogramowania antywirusowego ma charakter usługi informatycznej, ponieważ jej przedmiotem jest utrzymanie aktualności i funkcjonalności oprogramowania służącego ochronie systemu informatycznego. Od 2027 r. właściwy będzie zatem **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Istotne jest też odróżnienie tego przypadku od aktualizacji typowego programu finansowo-księgowego. W przypadku programu antywirusowego sama aktualizacja modułów ochrony, baz zagrożeń czy zapewnienie bieżącej ochrony jest integralnym elementem usługi informatycznej.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

29. Obsługa strony internetowej jednostki – nowy paragraf 682 czy 687

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatki związane z prowadzeniem (obsługą) strony internetowej jednostki? Czy w tym przypadku właściwy będzie paragraf dotyczący usług informatycznych?

Tak, jeżeli przedmiotem umowy jest prowadzenie, administrowanie, utrzymanie lub obsługa techniczna strony internetowej jednostki, wydatki należy klasyfikować **w nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

W nowej klasyfikacji budżetowej wyodrębniono usługi informatyczne jako osobną kategorię wydatków. Zgodnie z objaśnieniami do paragrafu 682 „Usługi informatyczne” obejmuje on usługi związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów oraz pozostałe usługi informatyczne.

Strona internetowa jednostki stanowi element infrastruktury informatycznej. Jej bieżąca obsługa obejmuje zazwyczaj administrowanie systemem CMS, aktualizację oprogramowania, utrzymanie bezpieczeństwa, usuwanie awarii, wykonywanie kopii zapasowych, konfigurację oraz zapewnienie ciągłości działania. Są to czynności o charakterze informatycznym.

O wyborze paragrafu decyduje rzeczywisty przedmiot świadczonej usługi. Jeżeli umowa dotyczy obsługi technicznej strony internetowej, właściwy będzie paragraf 682 „Usługi informatyczne”.

Natomiast w sytuacji, gdy przedmiotem umowy jest wyłącznie przygotowywanie materiałów informacyjnych, redagowanie treści, wykonywanie zdjęć lub prowadzenie działań promocyjnych publikowanych na stronie internetowej, bez świadczenia usług informatycznych, właściwy pozostanie **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

30. Bieżące utrzymanie i obsługa techniczna BIP – jaki paragraf od 2027 r.

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ujmować od 2027 r. wydatki na bieżące utrzymanie i obsługę techniczną strony BIP?

Wydatki na bieżące utrzymanie i obsługę techniczną strony BIP należy klasyfikować w nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Obsługa techniczna strony internetowej ma charakter usługi informatycznej, szczególnie jeżeli obejmuje m.in. utrzymanie strony, nadzór nad jej prawidłowym funkcjonowaniem, usuwanie błędów, aktualizacje techniczne, wykonywanie kopii zapasowych, hosting czy zapewnienie wsparcia technicznego. Tego rodzaju czynności są związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem systemu teleinformatycznego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

31. Nowy podpis kwalifikowany – usługa informatyczna i paragraf 682 czy usługa pozostała i paragraf 687

Do jakiego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaliczyć wydatek na zakup nowego podpisu kwalifikowanego?

Wydatek na zakup nowego podpisu kwalifikowanego należy ująć w nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów</i>	W	3	035

Przedmiotem zakupu jest usługa związana z wydaniem kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, umożliwiającego elektroniczne uwierzytelnianie i podpisywanie dokumentów. Sam podpis kwalifikowany funkcjonuje jako certyfikat wykorzystywany w systemach teleinformatycznych.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

32. Odnowienie kwalifikowanego podpisu elektronicznego – jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej stosować od 2027 r.

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatek dotyczący odnowienia podpisu elektronicznego?

Wydatek dotyczący odnowienia kwalifikowanego podpisu elektronicznego powinien być klasyfikowany w **nowym paragrafie 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Nowa klasyfikacja budżetowa wyodrębnia usługi informatyczne jako osobną kategorię wydatków. W konsekwencji przy kwalifikowaniu wydatków należy kierować się przede wszystkim ekonomicznym charakterem świadczonej usługi, a nie jedynie jej nazwą.

Odnowienie kwalifikowanego podpisu elektronicznego nie polega na zakupie nowego urządzenia ani nowego nośnika kryptograficznego. Przedmiotem zamówienia jest usługa polegająca na przedłużeniu ważności certyfikatu kwalifikowanego umożliwiającego składanie podpisu elektronicznego oraz uwierzytelnianie użytkownika w systemach teleinformatycznych. W praktyce proces ten przebiega w środowisku teleinformatycznym. System KIR generuje nową parę kluczy kryptograficznych oraz nowy certyfikat kwalifikowany, który następnie zostaje cyfrowo zapisany („wgrany”) na dotychczas wykorzystywany nośnik za pomocą dedykowanej aplikacji. Nie dochodzi zatem do nabycia nowego składnika majątku, lecz do wykonania usługi informatycznej polegającej na odnowieniu certyfikatu oraz zapewnieniu dalszego funkcjonowania podpisu elektronicznego.

Podpis kwalifikowany stanowi obecnie integralny element infrastruktury teleinformatycznej jednostki i jest wykorzystywany m.in. do podpisywania sprawozdań budżetowych i finansowych, dokumentów elektronicznych, obsługi platform ePUAP, e-Doręczeń, e-Zamówień Publicznych oraz systemów finansowo-księgowych. Z ekonomicznego punktu widzenia usługa odnowienia certyfikatu kwalifikowanego jest zatem usługą zapewniającą ciągłość funkcjonowania środowiska teleinformatycznego jednostki, co odpowiada zakresowi nowego paragrafu 682 „Usługi informatyczne”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

33. Pendrive i obsługa certyfikatu kwalifikowanego – rozdzielać wydatek czy ująć go w jednym paragrafie

Na fakturze za certyfikat kwalifikowany wyszczególniono dwie pozycje:

- 1) zestaw centrum mini (pendrive) – stary paragraf 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”,
- 2) obsługa wniosku o wydanie certyfikatu – stary paragraf 430 „Zakup usług pozostałych”.

Jakie będą ich odpowiedniki w nowej klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r.? Czy obie pozycje należy ująć w jednym nowym paragrafie, czy rozdzielić je na dwa różne paragrafy?

Zasadniczo nie należy sztucznie rozdzielać tych pozycji na dwa różne paragrafy. Jeżeli przedmiotem zakupu jest kompleksowa usługa polegająca na wydaniu i obsłudze kwalifikowanego certyfikatu służącego do składania podpisu elektronicznego, właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Pendrive lub inne urządzenie znajdujące się w zestawie ma w takim przypadku charakter pomocniczy wobec zasadniczego świadczenia, którym jest zapewnienie możliwości korzystania z kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Samo wyszczególnienie

urządzenia i obsługi wniosku jako odrębnych pozycji na fakturze nie powinno przesądzać o konieczności zastosowania dwóch paragrafów.

Decydujący jest rzeczywisty charakter ekonomiczny całej operacji. Jeżeli jednostka kupuje zestaw umożliwiający korzystanie z certyfikatu kwalifikowanego, a nośnik stanowi jego techniczny element, całość wydatku należy potraktować jako usługę informatyczną i ująć w paragrafie 682 „Usługi informatyczne”, a nie dzielić pomiędzy paragraf 778 „Materiały i wyposażenie” i paragraf usługowy.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

34. Jak po nowemu zaklasyfikować licencję na oprogramowanie antywirusowe za 1 zł

Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaliczyć wydatek na licencję na oprogramowanie antywirusowe o wartości 1 zł – do nowego paragrafu 778 „Materiały i wyposażenie” czy 711 „Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo”?

Aktualizacja oprogramowania antywirusowego ma charakter usługi informatycznej, ponieważ jej przedmiotem jest utrzymanie aktualności i funkcjonalności oprogramowania służącego ochronie systemu informatycznego. Od 2027 r. właściwy będzie zatem **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Istotne jest też odróżnienie tego przypadku od aktualizacji typowego programu finansowo-księgowego. W przypadku programu antywirusowego sama aktualizacja modułów ochrony, baz zagrożeń czy zapewnienie bieżącej ochrony jest integralnym elementem usługi informatycznej.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

35. Czy zakup licencji Microsoft Office należy ująć w nowym paragrafie 711

Jednostka planuje zakup programu Microsoft Office. Czy od 1 stycznia 2027 r. wydatek na zakup tego oprogramowania należy ująć w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”?

Jeżeli zakup Microsoft Office oznacza nabycie licencji na oprogramowanie, która zgodnie z polityką rachunkowości jednostki stanowi wartość niematerialną i prawną amortyzowaną jednorazowo, właściwy będzie **nowy paragraf 711 „Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
711	Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	4	040

Takie stanowisko zostało wprost potwierdzone przez Ministerstwo Finansów w pytaniach i odpowiedziach do nowej klasyfikacji. Ministerstwo Finansów wskazało, że wydatki na zakup licencji oprogramowania biurowego stanowiących wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo należy ujmować w paragrafie 711 „Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo”. Nie należy więc automatycznie klasyfikować zakupu programu Microsoft Office jako usługi w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”. Istotne jest ustalenie, co jednostka faktycznie nabywa. Jeżeli jest to licencja ujmowana jako wartości niematerialne i prawne i amortyzowana jednorazowo, zastosowanie ma paragraf 711 „Wartości niematerialne i prawne amortyzowane jednorazowo”. W przypadku innego modelu, np. usługi abonamentowej lub SaaS, klasyfikacja wymaga odrębnej oceny.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

36. Przedłużenie licencji na program – nowy paragraf 687 czy 682

Do jakiego paragrafu należy zaliczyć wydatek na przedłużenie licencji na program komputerowy – czy prawidłowy jest paragraf 430 „Zakup usług pozostałych”? W jakim nowym paragrafie należy ujmować ten wydatek po zmianie klasyfikacji budżetowej?

Od 1 stycznia 2027 r. przedłużenie licencji na program komputerowy co do zasady należy ujmować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**, jeżeli mamy do czynienia z okresowym prawem do korzystania z programu, a wydatek nie stanowi nabycia wartości niematerialnej i prawnej.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Jednocześnie pytanie wymaga doprecyzowania, jaki charakter ma dana licencja. Jeżeli jest to usługa świadczona w modelu SaaS, czyli korzystanie z oprogramowania udostępnianego jako usługa, np. w chmurze, właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów</i>	W	3	035

Ministerstwo Finansów wskazuje, że paragraf 682 „Usługi informatyczne” obejmuje szeroko rozumiane usługi związane z oprogramowaniem, w tym utrzymaniem i aktualizacją systemów. Zatem nie można zaklasyfikować każdego „przedłużenia licencji” wyłącznie na podstawie nazwy na fakturze – należy ustalić rzeczywisty charakter nabywanego świadczenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

37. Czy konserwację sprzętu komputerowego należy ująć w nowym paragrafie 687 czy 682

Jednostka ponosi wydatki na konserwację i serwis sprzętu komputerowego. Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaklasyfikować takie wydatki od 1 stycznia 2027 r.?

Wydatki na konserwację sprzętu komputerowego należy **klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**, jeżeli przedmiotem konserwacji jest komputer, drukarka, monitor czy inne urządzenie wykorzystywane w środowisku informatycznym.

Jeżeli jednostka zleca konserwację, przegląd techniczny, czyszczenie, diagnostykę lub inne zadania związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu komputerowego, nabywa usługę dotyczącą fizycznego urządzenia, a nie usługę informatyczną dotyczącą funkcjonowania systemów, oprogramowania, sieci czy środowiska teleinformatycznego.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Z kolei, gdy usługa dotyczyć będzie administracji systemem informatycznym, konfiguracji oprogramowania, utrzymania systemu, usługi SaaS, administracji siecią czy bieżącej obsługi informatycznej jednostki, właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

38. Subskrypcja prasy elektronicznej – paragraf 687 czy 682 nowej klasyfikacji budżetowej

W jakim paragrafie nowej klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatki na subskrypcję prasy elektronicznej? Czy właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe” (analogicznie jak prenumerata prasy papierowej), czy paragraf 682 „Usługi informatyczne”?

Wydatki na subskrypcję prasy elektronicznej należy klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. przewidują, że odpowiednikiem starego paragrafu 430 „Zakup usług pozostałych” jest m.in. paragraf 687 „Usługi pozostałe”, obejmujący usługi niewymienione w innych paragrafach.

Natomiast **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”** obejmuje wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów oraz inne usługi informatyczne.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Przedmiotem zakupu w przypadku subskrypcji prasy elektronicznej nie jest usługa informatyczna, lecz dostęp do publikacji i treści wydawniczych w formie elektronicznej. O wyborze paragrafu decyduje charakter nabywanej usługi, a nie sposób jej udostępniania. Okoliczność, że prasa udostępniana jest za pośrednictwem platformy internetowej lub aplikacji mobilnej, nie zmienia faktu, że jednostka nabywa usługę wydawniczą, a nie usługę informatyczną.

W konsekwencji zarówno prenumerata prasy papierowej, jak i subskrypcja prasy elektronicznej powinny być klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

39. Dostęp do wydawnictw elektronicznych – nowy paragraf 687 czy 682

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy klasyfikować opłatę za dostęp do platformy zawierającej porady, komentarze, artykuły, wzory dokumentów oraz elektroniczne wydania czasopism, np. wydawnictwa INFOR? Czy właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”?

Wydatki na dostęp do platform eksperckich i wydawnictw elektronicznych, takich jak np. INFOR, należy klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Choć dostęp do platformy odbywa się drogą elektroniczną, przedmiotem świadczenia nie jest usługa informatyczna, lecz udostępnienie specjalistycznych treści – komentarzy, porad, analiz, wzorów dokumentów oraz elektronicznych publikacji. Usługa ma charakter wydawniczo-informacyjny, a nie informatyczny. System teleinformatyczny stanowi jedynie narzędzie umożliwiające dostęp do treści merytorycznych. Dlatego nie ma podstaw do ujmowania tego rodzaju wydatków w paragrafie 682 „Usługi informatyczne”, który obejmuje usługi związane z funkcjonowaniem systemów informatycznych, utrzymaniem infrastruktury IT, administrowaniem oprogramowaniem, dostępem do aplikacji użytkowych czy usługami świadczonymi w modelu SaaS.

Dostęp do platform eksperckich należy traktować analogicznie do prenumeraty specjalistycznych wydawnictw lub czasopism, z tą różnicą, że publikacje udostępniane są w formie elektronicznej.

O wyborze paragrafu decyduje nie forma elektronicznego udostępnienia treści, lecz przedmiot nabywanej usługi. Jeżeli jednostka uzyskuje dostęp do publikacji, komentarzy i materiałów eksperckich, właściwy jest paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

40. Dostęp online do czasopism i komentarzy – jak klasyfikować wydatki od 2027 r.

Jednostka wykupiła dostęp online do elektronicznych wydań czasopism branżowych, artykułów, komentarzy oraz materiałów eksperckich. Dostęp do treści jest realizowany za pośrednictwem strony internetowej dostawcy przy użyciu indywidualnego konta użytkownika. W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. klasyfikować taki wydatek? Czy właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”, analogicznie jak w przypadku prenumeraty prasy papierowej, czy paragraf 682 „Usługi informatyczne” ze względu na elektroniczną formę udostępniania treści?

O wyborze paragrafu nie decyduje sposób dostarczenia usługi, lecz jej ekonomiczny charakter. Fakt, że prasa udostępniana jest za pośrednictwem Internetu, nie oznacza jeszcze, że mamy do czynienia z usługą informatyczną. Zasadniczym przedmiotem świadczenia jest dostęp do artykułów, publikacji i treści redakcyjnych, a nie korzystanie z systemu informatycznego jako narzędzia pracy. Dlatego subskrypcję prasy elektronicznej należy traktować analogicznie do prenumeraty prasy papierowej, a wydatki z tego tytułu klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Odmienne należy oceniać abonament za systemy informatyczne udostępniane w modelu SaaS (np. system finansowo-księgowy, kadrowo-płacowy czy elektroniczny obieg dokumentów), gdzie zasadniczym świadczeniem jest zapewnienie funkcjonowania oprogramowania. W takich przypadkach właściwy będzie **nowy paragraf 682 „Usługi informatyczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
682	Usługi informatyczne <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki związane z utrzymaniem i aktualizacją systemów.</i>	W	3	035

Nowa klasyfikacja budżetowa wyodrębnia paragraf 682 „Usługi informatyczne” dla usług, których przedmiotem jest zapewnienie funkcjonowania systemów informatycznych, utrzymanie infrastruktury IT, administrowanie oprogramowaniem, hosting, usługi chmurowe (SaaS), serwis systemów czy inne usługi o charakterze informatycznym. Natomiast subskrypcja prasy elektronicznej nie ma takiego charakteru. Przedmiotem świadczenia nie jest usługa informatyczna, lecz udostępnienie treści wydawniczych w formie elektronicznej. Internet stanowi jedynie kanał dostępu do publikacji, podobnie jak w przypadku prenumeraty prasy papierowej nośnikiem jest wersja drukowana.

Analiza kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. nie wskazuje również odrębnego paragrafu przeznaczonego dla elektronicznych wydawnictw lub prasy cyfrowej. W konsekwencji wydatki te należy traktować analogicznie do prenumeraty czasopism i ujmować w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

41. Dostęp do INFORLEX – nowy paragraf 682 czy 687

Jednostka korzysta z serwisu INFORLEX na podstawie wykupionego dostępu. Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wydatek ten był klasyfikowany jako usługa. Jak należy te wydatki w nowej klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r. – w paragrafie 682 „Usługi informatyczne” czy 687 „Usługi pozostałe” ?

Wydatki na dostęp do serwisu INFORLEX należy klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Przy kwalifikacji tego rodzaju wydatku należy przede wszystkim ustalić cel i rzeczywisty przedmiot nabywanej usługi. Nie jest nim dostęp do Internetu czy obsługa informatyczna jednostki. Internet jest jedynie sposobem, za pomocą którego użytkownik uzyskuje dostęp do zakupionych treści.

W przypadku INFORLEX przedmiotem usługi jest przede wszystkim dostęp do zasobów informacyjnych i prawnych, treści edukacyjnych dla jednostek. Serwis udostępnia m.in. aktualizowaną bazę materiałów, akty prawne, artykuły, porady, interpretacje, orzecznictwo i narzędzia, a w określonych wariantach również szkolenia, webinaria czy e-poradnię. Nie jest to zatem usługa informatyczna tylko dlatego, że korzystanie z niej odbywa się za pośrednictwem platformy internetowej. Co istotne, stanowisko to znajduje bezpośrednie potwierdzenie w odpowiedzi Ministerstwa Finansów z 17 sierpnia 2026 r., w której wskazało, że:

MF *Usługi informatyczne obejmują szeroko rozumiane usługi związane ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem oraz przetwarzaniem danych. Pojęcie świadczenia usług dostępu do treści i zasobów informacyjnych nie mieści się w tym obszarze, zatem wydatek ten powinien być klasyfikowany w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.*

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

42. Paragraf 421 po zmianach – kiedy stosować nowy paragraf 778, a kiedy 701

Czy wydatki na zakup materiałów i wyposażenia, zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową ujmowane w paragrafie 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”, będą od 2027 r. klasyfikowane zarówno do wydatków bieżących, jak i majątkowych? Od czego zależy wybór właściwego paragrafu?

Tak, od 2027 r. odpowiednik paragrafu 421 „Zakup materiałów i wyposażenia” został rozdzielony pomiędzy wydatki:

- bieżące,
- majątkowe.

Wydatki bieżące należy **klasyfikować w nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek. Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Natomiast wydatki majątkowe trzeba ujmować **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. przewidują dwa różne odpowiedniki paragrafu 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”.

Paragraf 778 „Materiały i wyposażenie” obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostki. Są to wydatki bieżące, które nie skutkują powstaniem środka trwałego ujmowanego w ewidencji majątkowej jednostki. W praktyce będą to wydatki odnoszone bezpośrednio w koszty działalności jednostki i ewidencjonowane na koncie 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Natomiast paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” obejmuje zakupy składników majątku spełniających definicję środka trwałego, dla których jednostka dokonuje jednorazowego odpisu umorzeniowego. Są to składniki ujmowane w ewidencji środków trwałych, w szczególności na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

O wyborze właściwego paragrafu decyduje zatem sposób ujęcia składnika majątkowego w księgach rachunkowych jednostki, a nie sama nazwa zakupionego przedmiotu. Jeżeli zakup jest ujmowany jako materiał lub wyposażenie związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostki – właściwy będzie paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”. Jeżeli natomiast zakupiony składnik stanowi środek trwały amortyzowany jednorazowo – należy zastosować paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

43. Środki trwałe – kiedy stosować nowy paragraf 701, 702, a kiedy 778

Czy przy klasyfikowaniu wydatku do paragrafu 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”, 702 „Środki trwałe” lub 778 „Materiały i wyposażenie” należy uwzględniać próg wartości środków trwałych przyjęty w polityce rachunkowości jednostki, np. 500 zł?

Wskazane jest określenie w polityce rachunkowości progów istotności, które pozwolą jednostce jednoznacznie ustalić sposób ewidencji poszczególnych składników majątku.

Nowa klasyfikacja nie określa własnego progu wartościowego. Ministerstwo Finansów wskazuje, że sposób kwalifikacji powinien wynikać z przepisów o rachunkowości oraz przyjętej przez jednostkę polityki rachunkowości.

Jeżeli jednostka przyjmie np. próg 500 zł, poniżej którego określone składniki nie są ujmowane na kontach środków trwałych i są bezpośrednio odnoszone w koszty, wówczas ich zakup należy ujmować w **nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

W sytuacji gdy składnik zostanie uznany za środek trwały amortyzowany jednorazowo, właściwy będzie **nowy paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

W przypadku środka trwałego amortyzowanego stopniowo zastosowanie znajdzie **nowy paragraf 702 „Środki trwałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
702	Środki trwałe <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych oraz ich ulepszenia.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704, oraz środków trwałych amortyzowanych jednorazowo.</i>	D/W	4	040

Ministerstwo Finansów potwierdza, że paragraf 778 obejmuje m.in. składniki, które zgodnie z polityką rachunkowości, nie podlegają ewidencjonowaniu na kontach środków trwałych. Dlatego od 2027 r. prawidłowe ustalenie progów istotności w polityce

rachunkowości ma bezpośrednie znaczenie dla wyboru między paragrafem 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”, paragrafem 702 „Środki trwałe” i paragrafem 778 „Materiały i wyposażenie” oraz dla kwalifikacji wydatku jako majątkowego albo bieżącego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

44. Czy próg 10 000 zł może pozostać w polityce rachunkowości, mimo braku limitu w klasyfikacji budżetowej

Czy mimo braku określenia w nowej klasyfikacji budżetowej kwoty progowej dla środków trwałych jednostka może w swoich wewnętrznych zasadach rachunkowości pozostawić próg 10 000 zł dla środków trwałych amortyzowanych jednorazowo?

Co do zasady **tak**. Nowa klasyfikacja budżetowa nie określa progu wartościowego dla środków trwałych ani nie przesądza o zasadach ich jednorazowego umarzania. Ministerstwo Finansów wskazuje, że podział na środki trwałe amortyzowane jednorazowo i systematycznie powinien wynikać z przepisów o rachunkowości oraz przyjętej przez jednostkę polityki rachunkowości.

Jednostka może zatem pozostawić w polityce rachunkowości próg 10 000 zł dla jednorazowego umorzenia pozostałych środków trwałych. Trzeba jednak uwzględnić szczególne rozwiązanie wynikające z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że:

§ *Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, mogą być umarzane:*

- 1) *książki i inne zbiory biblioteczne;*
- 2) *środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych;*
- 3) *odzież i umundurowanie;*
- 4) *meble i dywany;*
- 5) *inwentarz żywy;*
- 6) *pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.*

Przepis ten pozwala na jednorazowe umarzanie określonych kategorii środków trwałych – niezależnie od ich wartości – m.in. książek i zbiorów bibliotecznych, środków dydaktycznych, odzieży i umundurowania, mebli i dywanów oraz inwentarza żywego. Dopiero w odniesieniu do „pozostałych środków trwałych” § 7 ust. 2 pkt 6 odwołuje się do limitu wynikającego z przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Dlatego **próg 10 000 zł może pozostać elementem polityki rachunkowości, ale nie powinien być traktowany jako uniwersalna granica wynikająca z klasyfikacji budżetowej**. Jeżeli jednostka skorzysta z możliwości przewidzianych w § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia dla wskazanych tam kategorii środków trwałych, ich jednorazowe umorzenie może następować również przy wartości przekraczającej 10 000 zł, a wydatek będzie klasyfikowany odpowiednio do przyjętego sposobu ujęcia środka trwałego – w szczególności **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16f ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

45. Niszczone, drukarki i laptopy – w którym nowym paragrafie ująć ich zakup

Do jakiego paragrafu nowej klasyfikacji budżetowej należy zaliczać wydatki na zakup środków trwałych o wartości do 10 000 zł, amortyzowanych jednorazowo, w szczególności wyposażenia i drobnych zakupów, takich jak niszczarki, drukarki, laptopy, zszywacze czy dziurkacze?

Zakup środków trwałych amortyzowanych jednorazowo należy od 1 stycznia 2027 r. klasyfikować **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**. Jest to zakup finansowany z wydatków majątkowych, znajdujący się w grupie wydatków 040 „Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

Nowa klasyfikacja odchodzi od progu 10 000 zł jako kryterium decydującego o bieżącym lub majątkowym charakterze wydatku. Możemy przyjąć kryterium zastosowania jednorazowego umorzenia zgodnie z regulacjami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i zastosować próg do 10 000 zł. Natomiast drobne wyposażenie biurowe, np. zszywacze czy dziurkacze, może zostać w polityce rachunkowości uznane za składniki niepodlegające ujęciu na koncie 013, lecz odnoszone bezpośrednio w koszty w momencie zakupu na konto 401. W takim przypadku zakup należy finansować z paragrafu 778 „Materiały i wyposażenie” jako wydatek bieżący.

Ministerstwo Finansów wprost wskazuje, że składniki majątku, które zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości nie podlegają ewidencjonowaniu na kontach środków trwałych, klasyfikuje się w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”. Ostatecznie więc nie wartość zakupu, lecz sposób jego kwalifikacji i ewidencji wynikający z przyjętej przez jednostkę polityki rachunkowości będzie decydował o zastosowaniu paragrafu 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” albo paragrafu 778 „Materiały i wyposażenie”. Jednostka powinna zatem określić indywidualne rozwiązania w tym zakresie w swojej polityce rachunkowości.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

46. Drukarka za 5000 zł amortyzowana jednorazowo – paragraf 778, 701 czy 702

Czy zakup drukarki o wartości 5000 zł, stanowiącej środek trwały amortyzowany jednorazowo, zgodnie z nową klasyfikacją budżetową należy ujmować jako wydatek bieżący w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”, czy jako wydatek majątkowy w paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” lub 702 „Środki trwałe”?

Zakup drukarki o wartości 5000 zł, która zgodnie z przyjętą w jednostce polityką rachunkowości stanowi środek trwały amortyzowany jednorazowo, należy klasyfikować **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”** i finansować jako wydatek majątkowy.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	3	035

W klasyfikacji budżetowej nie ma już zastosowania próg 10 000 zł jako kryterium rozstrzygające o bieżącym lub majątkowym charakterze wydatku. Ministerstwo Finansów potwierdza, że w paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” ujmują się środki trwałe, które zgodnie z przepisami i polityką rachunkowości jednostki są amortyzowane jednorazowo.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

47. Czy zakup szafy za 8000 zł można ująć w nowym paragrafie 701

Jednostka planuje zakup szafy o wartości 8000 zł. W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć ten wydatek?

Jeżeli zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości jednostki szafa zostanie uznana za środek trwały podlegający jednorazowemu umorzeniu, wydatek należy klasyfikować w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

48. Zakup łódki za 5600 zł ze środków funduszu sołeckiego – jaki nowy paragraf zastosować

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. klasyfikować wydatek na zakup łódki o wartości 5600 zł sfinansowany ze środków funduszu sołeckiego z przeznaczeniem na wyposażenie świetlicy wiejskiej?

O wyborze paragrafu klasyfikacji budżetowej nie decyduje wartość zakupionego wyposażenia ani źródło finansowania (fundusz sołecki), lecz sposób i zasady ujęcia w ewidencji księgowej jednostki.

Jeżeli łódka zostanie zaliczona do pozostałych środków trwałych i będzie ewidencjonowana na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, wydatek należy ująć **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

W sytuacji gdy jednostka, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, ujmie zakup bezpośrednio w koszty jako wyposażenie, właściwy będzie **nowy paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Nowa klasyfikacja budżetowa rozdziela paragraf 421 „Zakup materiałów i wyposażenia” na **dwie kategorie wydatków**:

- 1) bieżące,
- 2) majątkowe.

Paragraf 778 „Materiały i wyposażenie” obejmuje zakupy materiałów i wyposażenia związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostki, ujmowane bezpośrednio w kosztach działalności.

Natomiast paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” obejmuje wydatki na nabycie składników majątku spełniających definicję środka trwałego, dla których jednostka dokonuje jednorazowego odpisu umorzeniowego. W praktyce będą to wszystkie składniki ewidencjonowane na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Sama wartość 5600 zł nie przesądza o paragrafie klasyfikacji budżetowej. Nowa klasyfikacja odchodzi od kryterium wartościowego na rzecz kryterium bilansowego. O wyborze właściwego paragrafu decyduje sposób zakwalifikowania składnika majątkowego zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w jednostce. Fakt, że zakup finansowany jest ze środków funduszu sołeckiego, nie wpływa na wybór paragrafu klasyfikacji budżetowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

49. Zakup szlabanu – jak klasyfikować wydatek w 2027 r.

Jednostka planuje w 2027 r. zakup szlabanu o wartości poniżej 10 000 zł. W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy zaplanować ten wydatek?

Jeżeli szlaban spełnia definicję środka trwałego, czyli jest kompletny, zdatny do użytku, przeznaczony na potrzeby jednostki, a przewidywany okres jego użytkowania jest dłuższy niż rok, to sposób finansowania będzie zależał od przyjętych w jednostce zasad rachunkowości. Jeżeli jednostka uzna go za środek trwały amortyzowany jednorazowo, zakup należy zaplanować jako wydatek majątkowy w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

50. Wyposażenie samochodu – gdzie sklasyfikować zakup haka

Jednostka planuje zakup haka holowniczego do samochodu za 1200 zł. Który nowy paragraf klasyfikacji budżetowej będzie właściwy dla tego rodzaju wydatku?

Właściwy będzie **nowy paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”**. Hak stanowi element wyposażenia samochodu.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związanych z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek. Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

51. Czy zakup skrzynki na kluczyk ewakuacyjny mieści się w nowym paragrafie 778

Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaliczyć zakup skrzynki na kluczyk ewakuacyjny?

Zakup skrzynki na kluczyk ewakuacyjny należy klasyfikować **w nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”**. Jest to element wyposażenia związany z zapewnieniem bezpieczeństwa i prawidłowym funkcjonowaniem jednostki.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związanych z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek. Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

52. Jak po nowemu klasyfikować składki na ubezpieczenia społeczne od umów zlecenia

W ramach umów zlecenia jednostka ponosi koszty składek na ubezpieczenia społeczne finansowanych przez pracodawcę. W jakim paragrafie nowej klasyfikacji budżetowej obowiązującej od 2027 r. należy ujmować te składki?

Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez pracodawcę od umów zlecenia należy klasyfikować w nowym paragrafie 621 „Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
621	Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem <i>Paragraf ten obejmuje również składki na ubezpieczenie społeczne żołnierzy zawodowych, żołnierzy niebędących żołnierzami zawodowymi i funkcjonariuszy, za których istnieje obowiązek opłacenia składek.</i>	W	3	030

Nowa klasyfikacja budżetowa od 2027 r. opiera się na grupowaniu wydatków według ich charakteru ekonomicznego oraz rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wypłaty wynagrodzenia. Wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia zostały przypisane do grupy 030 „Uposażenia i wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane”, której odpowiada paragraf 621 „Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem”.

Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez jednostkę stanowią pochodną wynagrodzenia wypłacanego zleceniobiorcy i pozostają bezpośrednio związane z tym samym tytułem zatrudnienia. W konsekwencji zarówno wynagrodzenie z umowy zlecenia, jak i obciążające jednostkę składki na ubezpieczenia społeczne powinny być klasyfikowane w ramach tej samej grupy klasyfikacyjnej. Takie podejście jest zgodne z założeniami nowej klasyfikacji budżetowej, której celem było odejście od dotychczasowego rozproszenia wydatków osobowych pomiędzy odrębne paragrafy wynagrodzeń i pochodnych oraz powiązanie wydatków z konkretnym rodzajem stosunku prawnego stanowiącego podstawę zatrudnienia.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

53. Składki ZUS od umowy zlecenia – czy zastosowanie będzie miał nowy paragraf 242

Czy w nowym paragrafie 242 „Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków publicznych” należy ujmować składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez pracodawcę od umów zlecenia zawartych z osobami niebędącymi pracownikami?

Nie, właściwy będzie nowy paragraf 621 „Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
621	Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem <i>Paragraf ten obejmuje również składki na ubezpieczenie społeczne żołnierzy zawodowych, żołnierzy niebędących żołnierzami zawodowymi i funkcjonariuszy, za których istnieje obowiązek opłacenia składek.</i>	W	3	030

Paragraf 621 „Składki na ubezpieczenia społeczne związane z zatrudnieniem” znajduje się w grupie wydatków 030 „Uposażenia, wynagrodzenia i składki od nich naliczane”, czyli w tej samej grupie ekonomicznej, w której ujmowane są wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych. Natomiast paragraf 242 „Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków publicznych” nie dotyczy składek naliczanych od wynagrodzenia zleceniobiorcy.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

54. Jak po nowemu klasyfikować zwrot kosztów pracy zdalnej

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć zwrot przed pracodawcę kosztów pracy zdalnej ponoszonych przez pracownika, obejmujących koszty energii elektrycznej ustalone na podstawie norm zużycia oraz koszty usług telekomunikacyjnych?

Od 1 stycznia 2027 r. zwrot pracownikowi kosztów ponoszonych w związku z wykonywaniem pracy zdalnej, obejmujących m.in. koszty energii elektrycznej oraz usług telekomunikacyjnych, należy ujmować w nowym paragrafie 234 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
234	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń Paragraf ten obejmuje wypłaty pieniężne, niezaliczone do wynagrodzeń, z wyjątkiem wydatków ujmowanych w paragrafach od 235 do 237, w szczególności: – ekwiwalenty pieniężne za użyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące własność wykonawcy, – ekwiwalent lub ryczałt z tytułu kosztów wykonywania pracy zdalnej, – wartość umundurowania, jeśli obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw, – wypłaty dokonywane na rzecz twórców wynalazków, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami, a także nagrody za osiągnięcie wymiernych efektów ekonomicznych wdrażania nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, będących wynikami prac badawczych, – określone ustawowo: odprawy pieniężne, odszkodowania, rekompensaty lub inne świadczenia z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy albo restrukturyzacji zatrudnienia z przyczyn niedotyczących pracowników, – odszkodowania przysługujące od pracodawcy za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, – zasądzone i dobrowolnie wypłacone odszkodowania w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy, – świadczenia przysługujące mianowanym urzędnikom państwowym w razie rozwiązania stosunku pracy, w przypadku reorganizacji urzędu lub jego likwidacji, – odprawy pośmiertne, – świadczenia przysługujące członkom służby zagranicznej oraz pracownikom zatrudnionym zgodnie z polskim prawem, – wykonującym obowiązki służbowe w placówkach zagranicznych, w tym dodatki zagraniczne i dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania rodziny przysługujące ambasadorowi i konsulowi kierującemu urzędem konsularnym, – ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów służbowych w przypadkach wymagających używania pojazdu prywatnego do celów służbowych przez kuratorów zawodowych.	D/W	3	035

Jednostka nie dokonuje bezpośrednio zakupu energii elektrycznej ani usług telekomunikacyjnych, lecz jest to świadczenie pieniężne wypłacane pracownikowi w związku z wykonywaniem pracy zdalnej. Potwierdzają to również klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. i objaśnienia do paragrafu 234 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, zgodnie z którymi paragraf ten obejmuje w szczególności ekwiwalenty za używane przy wykonywaniu pracy własne

narzędzia, materiały lub sprzęt oraz ekwiwalent lub ryczałt z tytułu kosztów wykonywania pracy zdalnej.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

55. Dodatek wiejski dla nauczycieli – jaki nowy paragraf zamiast starego paragrafu 302

Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową dodatek wiejski wypłacany nauczycielom jest ujmowany w paragrafie 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”. Jak należy zaklasyfikować ten wydatek po zmianach, od 1 stycznia 2027 r.?

Od 1 stycznia 2027 r. dodatek wiejski wypłacany nauczycielom należy klasyfikować w nowym paragrafie 237 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące nauczycielom”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
237	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące nauczycielom <i>Paragraf ten obejmuje wypłaty pieniężne, niezaliczone do wynagrodzeń, przysługujące nauczycielom, w szczególności:</i> – świadczenie na start, – dodatek wiejski, – wypłaty przeznaczone na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, – określone ustawowo: odprawy pieniężne, odszkodowania, rekompensaty lub inne świadczenia z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy albo restrukturyzacji zatrudnienia z przyczyn niedotyczących pracowników, – odszkodowania przysługujące od pracodawcy za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, – zasądzone i dobrowolnie wypłacone odszkodowania w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy, – odprawy pośmiertne.	W	2	020

Wynika to wprost z objaśnienia do paragrafu 237 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń przysługujące nauczycielom”, który obejmuje wypłaty pieniężne niezaliczone do wynagrodzeń, przysługujące nauczycielom. W katalogu tych świadczeń wprost wymieniono dodatek wiejski, obok m.in. świadczenia na start oraz wypłat przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

56. Woda dla pracowników administracji i nauczycieli – jeden czy dwa paragrafy klasyfikacji budżetowej

Czy w związku ze zmianą klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r. zakup wody zapewnianej pracownikom w ramach obowiązków bhp należy ująć w dwóch nowych paragrafach? Faktura obejmuje wodę dla pracowników administracji oraz nauczycieli. Czy wydatek należy podzielić między te dwie grupy pracowników?

Nie ma podstaw do dzielenia wydatku na zakup wody na część dotyczącą pracowników administracji i część dotyczącą nauczycieli. Cały wydatek należy ująć **w nowym paragrafie 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń”**, który obejmuje tego rodzaju świadczenia.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
233	Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń w naturze, niezaliczonych do wynagrodzeń, w szczególności:</i> – świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktyczne posiłki i napoje), ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników oraz ekwiwalenty za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego, – środki wydawane do spożycia pracownikom wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu.	W	2	020

Zgodnie z objaśnieniami paragraf 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń” obejmuje m.in. świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów bhp, w tym profilaktyczne posiłki i napoje, a także środki wydawane pracownikom do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu. W tym przypadku decydujący jest charakter świadczenia, a nie grupa zawodowa pracownika.

Woda zapewniana zarówno nauczycielom, jak i pracownikom administracji stanowi świadczenie rzeczowe związane z wykonywaniem pracy. Nie ma zatem potrzeby stosowania odrębnego paragrafu właściwego dla wydatków osobowych nauczycieli. Całość wydatku na wodę zapewnianą pracownikom w ramach bhp należy ująć w paragrafie 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

57. Jak klasyfikować zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów dla pracowników zgodnie ze starą i nową klasyfikacją budżetową

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów filtrujących przeznaczonych dla pracowników jednostki w celu zapewnienia wody zdatnej do picia zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy? Jaki paragraf należy stosować do końca 2026 r., a jaki będzie właściwy od 2027 r.?

Do końca 2026 r. zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów filtrujących należy ujmować w paragrafie 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”.

Od 1 stycznia 2027 r. właściwy będzie nowy paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Z kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wynika, że odpowiednikiem paragrafu 421 „Zakup materiałów i wyposażenia” jest paragraf 778 „Materiały i wyposażenie” w zakresie wydatków bieżących.

Objaśnienia do paragrafu 778 wskazują, że: *Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.* Zakup dzbanków filtrujących oraz wymiennych wkładów filtrujących służy zapewnieniu pracownikom wody zdatnej do spożycia zgodnie z obowiązkami pracodawcy wynikającymi z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Wydatki te mają charakter wyposażenia oraz materiałów eksploatacyjnych wykorzystywanych w bieżącej działalności jednostki.

W praktyce pojawiają się wątpliwości, czy do końca 2026 r. zakup dzbanków filtrujących i wkładów nie powinien być kwalifikowany do paragrafu 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, a od 2027 r. do jego odpowiednika, tj. nowego paragrafu 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń”, jako

wydatek ponoszony w związku z realizacją obowiązków pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
233	Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń w naturze, niezaliczonych do wynagrodzeń, w szczególności:</i> – świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktyczne posiłki i napoje), ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników oraz ekwiwalenty za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego, – środki wydawane do spożycia pracownikom wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu.	W	2	020

Zarówno stary paragraf 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, jak i od 2027 r. nowy paragraf 233 „Świadczenia w naturze niezaliczone do wynagrodzeń” obejmuje przede wszystkim świadczenia przysługujące pracownikowi na podstawie przepisów prawa pracy lub przepisów szczególnych, które mają charakter indywidualnego świadczenia pracowniczego. Są to wydatki ponoszone na rzecz pracownika, takie jak m.in.: odzież i obuwie robocze, ekwiwalenty pieniężne, refundacje, posiłki profilaktyczne, napoje profilaktyczne wydawane pracownikom w przypadkach określonych przepisami, inne świadczenia wynikające z przepisów bhp lub prawa pracy. Zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów filtrujących nie stanowi świadczenia przekazywanego pracownikowi, lecz wyposażenie jednostki wykorzystywane w jej bieżącej działalności.

Dzbanek pozostaje składnikiem wyposażenia pracodawcy, podobnie jak czajnik elektryczny, ekspres do kawy, dystrybutor wody czy lodówka. Pracownik nie otrzymuje go do używania jako świadczenia indywidualnego ani nie nabywa do niego żadnych praw majątkowych. Korzysta jedynie z wyposażenia znajdującego się w miejscu pracy. W konsekwencji zakup dzbanków filtrujących oraz wkładów filtrujących nie powinien być ujmowany w paragrafach dotyczących świadczeń na rzecz pracowników.

Nie ma też podstaw do ujmowania tego rodzaju wydatków w paragrafie 771 „Woda”, ponieważ paragraf ten odnosi się do opłat za dostawę wody jako zakupu mediów. Zakup dzbanków filtrujących i wkładów nie stanowi zakupu wody ani opłaty za usługę wodociągową, lecz zakup wyposażenia i materiałów służących poprawie jakości wody udostępnianej pracownikom.

Analiza kluczy przejścia prowadzi do wniosku, że o klasyfikacji nie decyduje cel zakupu (zapewnienie wody pitnej), lecz ekonomiczny charakter wydatku. Dzbanek filtrujący jest wyposażeniem jednostki, a wkład filtrujący materiałem eksploatacyjnym. Oba wydatki mieszczą się w zakresie paragrafu 778 „Materiały i wyposażenie”. Natomiast paragraf

771 „Woda” należy stosować wyłącznie do opłat za dostawę wody jako opłaty za media, a nie do zakupu urządzeń lub materiałów służących jej uzdatnianiu.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 112 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (j.t. Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650; ost.zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 2088)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

58. Czy superwizję pracy psychologicznej można ująć w paragrafie 637

Który nowy paragraf klasyfikacji budżetowej należy zastosować do wydatku na superwizję pracy psychologicznej?

Wydatek na superwizję pracy psychologicznej należy klasyfikować **w nowym paragrafie 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”**, jeżeli superwizja stanowi element kształcenia lub doskonalenia zawodowego pracownika.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
637	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej <i>Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników.</i> <i>Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.</i> <i>Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

Superwizja jest niezbędnym elementem procesu kształcenia psychoterapeuty. Polega na merytorycznym nadzorze nad jego pracą i rozwijaniu praktycznych kompetencji zawodowych. Można ją porównać do opieki nad osobą zdobywającą praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu. Proces kształcenia obejmuje również osobiste doświadczenie psychoterapeutyczne, służące poznaniu własnych ograniczeń i rozwojowi kompetencji niezbędnych w pracy terapeutycznej. Zatem o klasyfikacji przesądza edukacyjny i zawodowy charakter superwizji. Jeżeli jest finansowana pracownikowi w ramach podnoszenia kwalifikacji lub doskonalenia zawodowego, właściwy jest paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, a nie paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

59. W jakim paragrafie klasyfikować szkolenie strażaka PSP według nowej klasyfikacji budżetowej

Jaki paragraf klasyfikacji budżetowej należy stosować w przypadku wydatków na szkolenia strażaka zatrudnionego w Państwowej Straży Pożarnej zgodnie z nową klasyfikacją budżetową?

Wydatki poniesione na szkolenie strażaka zatrudnionego w Państwowej Straży Pożarnej (PSP) należy klasyfikować w nowym paragrafie 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, będącym odpowiednikiem paragrafu 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
637	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej <i>Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników. Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników. Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

Nowa klasyfikacja budżetowa nie różnicuje paragrafów szkoleniowych w zależności od statusu pracownika lub funkcjonariusza, lecz według ekonomicznego charakteru wydatku. Wydatki ponoszone na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników i funkcjonariuszy stanowią wydatki na szkolenia i powinny być klasyfikowane w paragrafie dedykowanym temu rodzajowi usług.

Jeżeli przedmiotem wydatku jest udział strażaka w kursie, szkoleniu specjalistycznym, doskonaleniu zawodowym lub innym szkoleniu organizowanym przez podmiot zewnętrzny, właściwy będzie paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)

- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

60. Czy szkolenie funkcjonariuszy mieści się w nowym paragrafie 637, skoro nie zawsze są pracownikami

Jednostka ponosi wydatek na szkolenie funkcjonariuszy. Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wydatek ten był klasyfikowany w paragrafie 430 „Zakup usług pozostałych”. Jak należy zaklasyfikować ten wydatek po nowemu, od 1 stycznia 2027 r.?

Wydatek na szkolenie funkcjonariuszy pełniących służbę w danej jednostce powinien być klasyfikowany w **nowym paragrafie 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
637	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej <i>Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników.</i> <i>Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.</i> <i>Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

Paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej” jest najbardziej zbliżony charakterem ekonomicznym do wydatków na szkolenia osób wykonujących obowiązki na rzecz jednostki, które nie należą do korpusu służby cywilnej. Ministerstwo Finansów wskazuje przy tym, że przy przejściu na nową klasyfikację nadrzędne znaczenie ma charakter ekonomiczny konkretnego wydatku, a nie mechaniczne przejście ze starego paragrafu.

Należy jednak wskazać tu **wątpliwość interpretacyjną**. Funkcjonariusz pozostaje w stosunku służbowym i w ścisłym znaczeniu nie zawsze jest „pracownikiem” w rozumieniu przepisów prawa pracy. Z kolei paragraf 638 „Szkolenia dla osób niebędących pracownikami jednostki” może sugerować możliwość jego zastosowania, jednak jego charakter przemawia raczej za szkoleniami osób zewnętrznych wobec jednostki. Funkcjonariusz pełniący służbę w jednostce taką osobą zewnętrzną nie jest. Dlatego w praktyce bardziej zasadny wydaje się paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, ale przy obecnym brzmieniu nazw paragrafu 637 i 638 **istnieje luka interpretacyjna** dotycząca funkcjonariuszy pozostających w stosunku służbowym.

W tym zakresie zasadne byłoby uzyskanie jednoznacznego stanowiska Ministerstwa Finansów. W dniu 18 września 2026 r. redakcja PRB zwróciła się do Ministerstwa Finansów z prośbą o wskazanie prawidłowego paragrafu.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

61. Jak klasyfikować opłatę egzaminacyjną za uprawnienia E1/D1

Pracownik samorządowej jednostki budżetowej odbył kurs przygotowujący do egzaminu w celu uzyskania uprawnień E1/D1, a następnie jednostka poniosła wydatek na opłatę egzaminacyjną. Czy w 2026 r. opłatę tę należy ująć w paragrafie 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, czy w innym paragrafie? W jakim paragrafie nowej klasyfikacji budżetowej należy klasyfikować tego rodzaju wydatek od 2027 r.?

Opłata egzaminacyjna ponoszona w związku z uzyskaniem przez pracownika uprawnień E1/D1 stanowi element procesu podnoszenia jego kwalifikacji zawodowych. Jeżeli egzamin pozostaje bezpośrednio związany z odbytym kursem i służy uzyskaniu uprawnień niezbędnych lub przydatnych do wykonywania obowiązków pracowniczych, wydatek ten należy traktować jako koszt szkolenia pracownika i zastosować paragraf 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

Od 1 stycznia 2027 r. właściwy będzie nowy paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”. Przemawiają za tym przede wszystkim objaśnienia do tego paragrafu, zgodnie z którymi do kosztów szkoleń należy zaliczać wszystkie koszty związane ze szkoleniem pracownika.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
637	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej <i>Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników. Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników. Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

PORADNIK Fachunkowości Budżetowej 10 (238) / październik 2026 r.

Nowa klasyfikacja przyjmuje więc szerokie rozumienie kosztów szkolenia, a nie wyłącznie opłaty za sam kurs.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

62. Jak klasyfikować diety, podróże służbowe i szkolenia radnych według nowej klasyfikacji budżetowej

Jak klasyfikować od 2027 r. wydatki związane z działalnością radnych jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności diety radnych, zwrot kosztów podróży służbowych radnych oraz wydatki na ich szkolenia?

Począwszy od 1 stycznia 2027 r. diety radnych należy klasyfikować **w nowym paragrafie 672 „Inne wydatki na rzecz osób fizycznych”**. Do tego paragrafu należy również zaliczyć zwrot kosztów podróży służbowych radnych.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
672	Inne wydatki na rzecz osób fizycznych <i>Paragraf ten obejmuje wydatki osobowe m.in.:</i> – diety parlamentarne, dla członków Rady Statystyki i inne, – diety dla radnych jednostek samorządu terytorialnego i członków komisji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, – diety dla członków komisji działających przy organach administracji publicznej, – zwrot kosztów podróży, dojazdów komunikacją miejscową i noclegów członkom komisji działających przy organach administracji publicznej oraz zwrot kosztów podróży radnym jednostek samorządu terytorialnego, – pozostałe wydatki związane z postępowaniem sądowym i prokuratorskim, a w szczególności: ryczałty wypłacane kuratorom społecznym, ryczałty wypłacane kuratorom zawodowym z tytułu przeprowadzonych wywiadów, rekompensaty dla ławników za czas wykonywania czynności w sądzie, świadczenia związane z postępowaniem mediacyjnym, zwrot utraconych wynagrodzeń świadków w związku z wykonywaniem czynności w sądzie, zwrot kosztów diet, przejazdów i noclegów ławnikom, biegłym i świadkom.	W	3	035

Z kolei wydatki na szkolenia radnych należy ujmować **w nowym paragrafie 638 „Szkolenia dla osób niebędących pracownikami jednostki”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
638	Szkolenia dla osób niebędących pracownikami jednostki <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na szkolenia organizowane dla osób i podmiotów zewnętrznych. Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia.</i> <i>Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.</i> <i>Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazują, że odpowiednikiem starego paragrafu 303 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” jest m.in. paragraf 672 „Inne wydatki na rzecz osób fizycznych”. Objaśnienia do paragrafu 672 wprost wymieniają m.in.: diety dla radnych jednostek samorządu terytorialnego, diety dla członków komisji organów stanowiących, zwrot kosztów podróży radnym, zwrot kosztów dojazdów i noclegów członkom komisji.

W praktyce oznacza to, że **od 2027 r.** zarówno diety radnych, jak i zwrot kosztów podróży radnych należy klasyfikować w paragrafie 672 „Inne wydatki na rzecz osób fizycznych”. Ustawodawca zrezygnował z odrębnego ujmowania podróży radnych w paragrafach dotyczących podróży służbowych pracowników. Radni nie pozostają z jednostką samorządu terytorialnego w stosunku pracy, dlatego nie można ich traktować jako pracowników na potrzeby klasyfikacji wydatków.

Klucze przejścia przewidują **trzy odrębne nowe paragrafy szkoleniowe**:

- 1) paragraf 636 „Szkolenia członków korpusu służby cywilnej”, będący odpowiednikiem paragrafu 455,
- 2) paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, będący odpowiednikiem paragrafu 470,
- 3) paragraf 638 „Szkolenia dla osób niebędących pracownikami jednostki” (część paragrafu 430).

Z objaśnień do paragrafu 638 wynika, że obejmuje on wydatki na szkolenia organizowane dla osób zewnętrznych oraz wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia uczestników. Ponieważ radni nie są pracownikami jednostki, wydatki na ich szkolenia należy ujmować właśnie w paragrafie 638 „Szkolenia dla osób niebędących pracownikami jednostki”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)

- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

63. Zakup podręczników do biblioteki i materiałów ćwiczeniowych – jak je klasyfikować po nowemu

Jak zgodnie z nową klasyfikacją budżetową trzeba klasyfikować zakup podręczników i materiałów edukacyjnych finansowanych z dotacji celowej, które są przyjmowane do ewidencji biblioteki szkolnej – czy należy je ujmować w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” i na koncie 014 „Zbiory biblioteczne”? Czy materiały ćwiczeniowe przekazywane uczniom bez obowiązku zwrotu należy zaliczać do zbiorów bibliotecznych, a jeśli nie, to w jakim nowym paragrafie klasyfikować wydatki na ich zakup?

W opisanej sytuacji należy rozdzielić te zakupy według sposobu ich wykorzystania i ewidencji. Podręczniki i materiały edukacyjne, które są przyjmowane do biblioteki szkolnej i stanowią zbiory biblioteczne, należy ujmować **w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”** i ewidencjonować na koncie 014 „Zbiory biblioteczne”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

Takie stanowisko potwierdziło również Ministerstwo Finansów, wskazując, że książki stanowiące zbiory biblioteczne klasyfikuje się w paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” bez względu na ich wartość. Natomiast materiały ćwiczeniowe przekazywane uczniom bez obowiązku zwrotu, nie stanowią zbiorów bibliotecznych. Nie są więc ujmowane na koncie 014. Jeżeli służą procesowi dydaktyczno-wychowawczemu i nie stanowią środka trwałego, ich zakup należy finansować z wydatków bieżących i klasyfikować **w nowym paragrafie 777 „Środki dydaktyczne i książki”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
777	Środki dydaktyczne i książki <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu środków dydaktycznych służących procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych oraz książek niestanowiących zbiorów bibliotecznych.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

64. Czy kolorowy papier na zajęcia świetlicowe należy ująć w nowym paragrafie 777 czy 778

Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej należy zaliczyć zakup kolorowego papieru ksero przeznaczonego dla uczniów na zajęcia w świetlicy? Czy taki wydatek należy ująć w paragrafie 777 „Środki dydaktyczne i książki”, czy w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”?

Zakup kolorowego papieru ksero przeznaczonego do wykorzystania podczas zajęć w świetlicy szkolnej należy klasyfikować **w nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Przy kwalifikowaniu tego rodzaju wydatku **należy rozróżnić środki dydaktyczne od materiałów niezbędnych nauczycielowi do wykonywania jego obowiązków**. Środkiem dydaktycznym (inaczej materiałem lub narzędziem dydaktycznym) jest każdy przedmiot, urządzenie lub materiał, który służy nauczycielowi i uczniom jako źródło informacji oraz wspiera proces uczenia się i nauczania. Oznacza to, że nie każdy materiał wykorzystywany podczas zajęć z uczniami automatycznie staje się środkiem dydaktycznym. Istotna jest jego funkcja – powinien on służyć przekazywaniu, poznawaniu lub utrwalaniu określonych treści oraz bezpośrednio wspierać proces dydaktyczny.

W przypadku kolorowego papieru ksero jego podstawową funkcją jest natomiast funkcja materiału zużywalnego, wykorzystywanego przez nauczyciela lub uczniów przy wykonywaniu określonych czynności podczas zajęć. Takie rozumienie znajduje dodatkowe uzasadnienie w § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli

zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania, zgodnie z którym:

§ *Nauczycielowi przysługuje nieodpłatnie wyposażenie w materiały niezbędne do wykonywania czynności wchodzących w zakres obowiązków nauczyciela, stosownie do specyfiki danej szkoły. Szczegółowy wykaz materiałów ustala dyrektor szkoły.*

Przepis ten wskazuje zatem odrębną kategorię materiałów niezbędnych do wykonywania czynności nauczyciela. Do tej kategorii można zaliczyć m.in. papier ksero, papier kolorowy, brystol, klej czy inne materiały zużywane podczas prowadzenia zajęć. Dlatego sam fakt, że kolorowy papier jest przeznaczony dla uczniów i będzie wykorzystywany podczas zajęć świetlicowych, nie przesądza o jego zakwalifikowaniu do środków dydaktycznych. Jeżeli jest typowym materiałem eksploatacyjnym zużywanym w toku zajęć, właściwy będzie paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”.

Nowy paragraf 777 „Środki dydaktyczne i książki” powinien natomiast obejmować takie przedmioty lub materiały, których zasadniczą funkcją jest bezpośrednie wspieranie procesu uczenia się i nauczania oraz pełnienie funkcji źródła informacji lub narzędzia dydaktycznego.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz.U. z 2024 r. poz. 9; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 520)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

65. Jak po nowemu klasyfikować pomoce dydaktyczne powyżej 10 000 zł

Czy zakup pomocy dydaktycznych o wartości powyżej 10 000 zł, stanowiących środek trwały, należy klasyfikować jako wydatek majątkowy w nowym paragrafie 702 „Środki trwałe”, czy nadal jako wydatek bieżący?

Od 1 stycznia 2027 r. zakup pomocy dydaktycznych spełniających cechy środka trwałego należy finansować z wydatków majątkowych i ujmować w nowym paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

Wynika to ze szczególnych zasad rachunkowości jednostek budżetowych określonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym:

§ *Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, mogą być umarzane:*

- 1) *książki i inne zbiory biblioteczne;*
- 2) ***środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych;***
- 3) *odzież i umundurowanie;*
- 4) *meble i dywany;*
- 5) *inwentarz żywy;*
- 6) *pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.*

Dlatego również przy wartości przekraczającej 10 000 zł właściwy będzie paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”, a nie paragraf 702 „Środki trwałe”.

Należy wskazać, że w powyższym zakresie Ministerstwo Finansów przedstawia odmienne stanowisko, zgodnie z którym wszystkie zakupy środków dydaktycznych bez względu na ich charakter i wartość należy finansować z paragrafu 777 „Środki dydaktyczne i książki” (wydatki bieżące).

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

66. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej zastosować w przypadku zakupu środka trwałego będącego jednocześnie środkiem dydaktycznym

Czy zakup laptopów i tabletów do pracowni informatycznej, przeznaczonych do korzystania przez uczniów podczas zajęć, powinien być ujęty jako pomoce dydaktyczne w nowym paragrafie 777 „Środki dydaktyczne i książki”, czy w nowym

paragrafie dotyczącym środków trwałych 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” albo 702 „Środki trwałe”?

Jeżeli laptopy i tablety spełniają definicję środków trwałych i są środkami dydaktycznymi służącymi procesowi dydaktyczno-wychowawczemu, właściwy będzie do zastosowania **nowy paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
701	Środki trwałe amortyzowane jednorazowo <i>Paragraf ten ma zastosowanie do zakupu i sprzedaży środków trwałych i zbiorów bibliotecznych. Paragraf ten nie obejmuje sprzętu i uzbrojenia, o których mowa w paragrafie 703 i 704.</i>	D/W	4	040

Wynika to z zasad rachunkowości jednostek budżetowych, określonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które pozwalają umarzać jednorazowo środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych. Jeżeli zatem laptop lub tablet zostanie zakwalifikowany jako środek trwały będący jednocześnie środkiem dydaktycznym, jego wartość może być umorzona jednorazowo, co uzasadnia zastosowanie paragrafu 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”. Nie powinno się stosować w takim przypadku paragrafu 777 „Środki dydaktyczne i książki”.

Wprawdzie Ministerstwo Finansów wskazuje, że paragraf ten obejmuje środki dydaktyczne, jednak jednocześnie wyjaśnia, że środki trwałe amortyzowane jednorazowo ujemuje się w paragrafie 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo”, a nowa klasyfikacja odchodzi od wartości środka trwałego jako kryterium rozstrzygającego o bieżącym lub majątkowym charakterze wydatku. Dlatego w przypadku laptopów i tabletów ujętych w ewidencji jako środki trwałe, wykorzystywanych przez uczniów jako środki dydaktyczne, właściwy będzie paragraf 701 „Środki trwałe amortyzowane jednorazowo” – niezależnie od ich wartości.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

67. Platforma szkoleniowa dla nauczycieli – w którym nowym paragrafie ująć wydatek

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatek na zakup dostępu do platformy z treściami szkoleniowymi dla pedagoga szkolnego lub nauczyciela, finansowany ze środków na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli, w ramach którego uczestnik otrzymuje certyfikat?

Jeżeli dostęp do platformy z treściami szkoleniowymi dla pedagoga lub nauczyciela ma charakter szkolenia, służy dokształcaniu i doskonaleniu zawodowemu, a uczestnik po jego ukończeniu otrzymuje certyfikat potwierdzający udział, wydatek należy klasyfikować w nowym paragrafie 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
637	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej <i>Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten obejmuje również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników.</i> <i>Do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.</i> <i>Po stronie dochodów paragraf ten obejmuje zwroty kosztów szkoleń.</i>	D/W	3	035

Takie rozróżnienie potwierdza Ministerstwo Finansów – jeżeli platforma służy realizacji szkolenia, właściwy jest właśnie paragraf 637 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”. Jeżeli natomiast zapewnia jedynie dostęp do zasobów informacyjnych, właściwy będzie **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

68. Zakup blankietów legitymacji nauczycieli – jaki paragraf stosować od 2027 r.

W związku z obowiązkiem wydawania nauczycielom legitymacji szkoła dokonuje zakupu blankietów legitymacji nauczycieli. Jak należy klasyfikować takie wydatki według nowej klasyfikacji budżetowej?

Zakup legitymacji dla nauczycieli należy klasyfikować od 2027 r. **w nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Z analizy kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wynika, że ustawodawca nie przewidział odrębnego paragrafu dla zakupu legitymacji, blankietów ani innych druków wykorzystywanych przez jednostki. Legitymacje nauczycieli stanowią druki służące realizacji ustawowych zadań szkoły i są związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostki. Nie mają charakteru świadczenia na rzecz pracowników ani usług świadczonych przez podmiot zewnętrzny. Klucze przejścia jednoznacznie wskazują, że odpowiednikiem starego paragrafu 421 „Zakup materiałów i wyposażenia” w zakresie wydatków bieżących jest paragraf 778 „Materiały i wyposażenie”, obejmujący zakup materiałów i wyposażenia wykorzystywanego w działalności jednostki.

W konsekwencji zakup blankietów legitymacji nauczycieli oraz podobnych druków urzędowych powinien być ujmowany właśnie w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

69. Do którego nowego paragrafu zaliczyć zakup leków do apteczki szkolnej

Jak po nowemu, od 1 stycznia 2027 r., należy zaklasyfikować zakup leków do apteczki szkolnej?

Zakup leków, środków opatrunkowych i innych artykułów do apteczki szkolnej należy od 1 stycznia 2027 r. ujmować w nowym paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
778	Materiały i wyposażenie <i>Paragraf ten obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem, funkcjonowaniem i działalnością jednostek.</i> <i>Paragraf ten nie obejmuje zakupu dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu artykułów żywnościowych.</i>	D/W	3	035

Nie należy stosować paragrafu 775 „Leki, wyroby medyczne i produkty biobójcze”, będącego odpowiednikiem starego paragrafu 423 „Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych”, ponieważ zgodnie z objaśnieniami paragraf ten ma zastosowanie wyłącznie w jednostkach, w których tego rodzaju wydatki wynikają bezpośrednio z charakteru ich działalności. Szkoła nie prowadzi działalności leczniczej, a zakup artykułów do apteczki służy zapewnieniu bezpieczeństwa i możliwości udzielenia pierwszej pomocy. Dlatego w szkole wydatki te mają charakter zakupu materiałów związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki i powinny być ujmowane w paragrafie 778 „Materiały i wyposażenie”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

70. Koszt ubezpieczenia mienia szkoły – jaki nowy paragraf

Szkoła otrzymuje od powiatu notę księgową z tytułu przypadającej na nią części kosztów ubezpieczenia mienia. Powiat zawiera umowę ubezpieczenia i opłaca składkę za cały majątek, a następnie obciąża szkołę przypadającą na nią kwotą. W którym nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć taki wydatek od 1 stycznia 2027 r.?

Właściwy będzie **nowy paragraf 678 „Ubezpieczenia osobowe i majątkowe”**. Paragraf ten obejmuje m.in. składki na rzecz instytucji ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczeń majątkowych.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
678	Ubezpieczenia osobowe i majątkowe <i>Brak objaśnień.</i>	W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

71. Do którego nowego paragrafu klasyfikacji budżetowej zaliczyć zasiłek szkolny

Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej należy stosować do wydatków na zasiłki szkolne zgodnie z nową klasyfikacją budżetową?

Od 1 stycznia 2027 r. zasiłek szkolny należy klasyfikować **w nowym paragrafie 214 „Inne formy pomocy dla uczniów”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
214	Inne formy pomocy dla uczniów <i>Brak objaśnień.</i>	W	2	020

Zasiłek szkolny jest inną niż stypendium szkolne formą pomocy materialnej dla ucznia. W nowej klasyfikacji budżetowej te świadczenia są rozdzielone: stypendium szkolne o charakterze socjalnym należy ujmować w nowym paragrafie 213 „Stypendia socjalne dla uczniów”, natomiast zasiłek szkolny – w nowym paragrafie 214 „Inne formy pomocy dla uczniów”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

72. W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej szkoła powinna ujmować dochody z tytułu świadczonych usług diagnostycznych

Szkoła prowadzi stację diagnostyczną, w ramach której wykonuje badania techniczne pojazdów i uzyskuje z tego tytułu dochody. Czy od 1 stycznia 2027 r. dochody z tej działalności należy ujmować w nowych paragrafach 687 „Usługi pozostałe” oraz 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”?

Dochody uzyskiwane przez szkołę z tytułu wykonywania badań technicznych pojazdów należy co do zasady klasyfikować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**. Paragraf ten służy do ewidencjonowania dochodów i wydatków dotyczących usług, dla których nie przewidziano bardziej szczegółowej podziałki.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Nie należy natomiast stosować paragrafu 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego” wyłącznie dlatego, że właścicielem badanego pojazdu jest inna JST lub jej jednostka organizacyjna. Paragraf ten ma szczególny zakres i dotyczy usług świadczonych przez JST na rzecz innych JST. Ministerstwo Finansów jako przykłady wskazuje m.in. rozliczenia za pobyt w DPS, pieczę zastępczą czy rozliczenia między JST dotyczące dzieci uczęszczających do przedszkoli. Dlatego w przypadku typowej działalności stacji diagnostycznej, w której szkoła świadczy odpłatne badania techniczne pojazdów na takich samych zasadach dla różnych klientów, właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”, również wtedy, gdy klientem jest inna jednostka sektora publicznego.

Paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego” należałoby zastosować tylko wtedy, gdy mamy rzeczywiście do czynienia z usługą świadczoną przez jedną JST na rzecz innej JST w rozumieniu tego paragrafu, a nie ze zwykłą sprzedażą usługi diagnostycznej.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

73. Montaż paneli fotowoltaicznych w szkole – w którym rozdziale ująć wydatek

Czy wydatki na montaż paneli fotowoltaicznych w szkole należy klasyfikować w rozdziale 40022 „Odnawialne źródła energii”?

W przypadku montażu paneli fotowoltaicznych w szkole właściwy będzie rozdział rzeczowo właściwy dla charakteru inwestycji, np.: 80195 „Pozostała działalność”, a nie 40022 „Odnawialne źródła energii”.

Ministerstwo Finansów wyjaśnia, że rozdział 40022 dotyczy przedsięwzięć ukierunkowanych wprost na wytwarzanie i zaopatrywanie w energię odnawialną, np. budowy farm fotowoltaicznych, i nie wpływa na klasyfikowanie paneli fotowoltaicznych będących elementem inwestycji oświatowych. Dlatego w opisanym przypadku inwestycja pozostaje związana z działalnością oświatową i wydatki na montaż instalacji fotowoltaicznej w szkole należy klasyfikować w rozdziale 80195, a nie przenosić do działu 400 – „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” tylko dlatego, że technicznie dotyczy OZE. Takie ujęcie znajduje również potwierdzenie w praktyce budżetowej – inwestycje dotyczące instalacji fotowoltaicznych na budynkach szkolnych były ujmowane w rozdziale 80195 „Pozostała działalność”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

74. Jak od 2027 r. klasyfikować pobyt w DPS – nowy paragraf 693 zamiast 083 i 433

W jakim paragrafie nowej klasyfikacji budżetowej ujmować od 2027 r. dochody i wydatki związane z pobytem osoby w domu pomocy społecznej?

Zarówno dochody z tytułu odpłatności za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej (DPS), jak i wydatki ponoszone przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS prowadzonym przez inną jednostkę samorządu terytorialnego, należy klasyfikować **w nowym paragrafie 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
693	Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.</i>	D/W	3	035

Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową dochody z tytułu odpłatności za pobyt w DPS ujmują się w paragrafie 083 „Wpływy z usług”, natomiast wydatki ponoszone przez gminę za pobyt mieszkańca w DPS prowadzonym przez inną jednostkę samorządu terytorialnego klasyfikowano w paragrafie 433 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”.

Od 2027 r. operacje zostały ujęte w jednym dochodowo-wydatkowym paragrafie 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”. Za takim stanowiskiem przemawia również treść objaśnień do tego paragrafu, zgodnie z którymi paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w DPS oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka. Oznacza to, że ustawodawca wprost wskazał pobyt w DPS jako przykład operacji klasyfikowanych w tym paragrafie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 61–64 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

75. Nowy paragraf 693 – klasyfikacja wydatków na pobyt mieszkańca w DPS

Jak po zmianach od 2027 r. klasyfikować wydatki na odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej? Czy właściwy będzie paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”?

Od 2027 r. wydatki na odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej (DPS) należy klasyfikować **w nowym paragrafie 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
693	Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.</i>	D/W	3	035

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazują, że odpowiednikiem starego paragrafu 433 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego” jest nowy paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”.

Jednocześnie objaśnienia do paragrafu 693 jednoznacznie przesądzają, że paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w DPS oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wydatków na pobyt mieszkańca w DPS, decydujące znaczenie mają objaśnienia do paragrafu, które doprecyzowują jego zakres przedmiotowy.

W konsekwencji wydatki te należy planować i ewidencjonować w paragrafie 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego” – niezależnie od tego, że nazwa paragrafu odnosi się do usług świadczonych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

76. Pobyt w DPS opłacany przez mieszkańca lub inną gminę – różne nowe paragrafy klasyfikacji budżetowej

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. ujmować wpłaty mieszkańców domu pomocy społecznej z tytułu odpłatności za pobyt wnoszone przez nich samych lub osoby zobowiązane? Jaki nowy paragraf stosować, gdy gmina otrzymuje odpłatność od innej gminy za pobyt mieszkańca? Czy będzie to paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”? Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową dochody z tego tytułu ujmowano w paragrafie 083 „Wpływy z usług”.

W przypadku odpłatności wnoszonej przez mieszkańców domu pomocy społecznej (DPS) lub osoby zobowiązane do ponoszenia opłat na rachunek DPS właściwy będzie **nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Natomiast **nowy paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”** należy stosować wyłącznie do rozliczeń pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, np. gdy jedna gmina ponosi odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej prowadzonym przez inną JST.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
693	Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.</i>	D/W	3	035

Analiza kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazuje, że stary paragraf 083 „Wpływy z usług” nie posiada jednego odpowiednika w nowej klasyfikacji budżetowej. Został on podzielony na kilka nowych paragrafów – w zależności od ekonomicznego charakteru świadczonej usługi. Dla usług niewymienionych w innych paragrafach odpowiednikiem jest paragraf 687 „Usługi pozostałe”. Natomiast paragraf 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego” stanowi odpowiednik starego paragrafu 433 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego” i dotyczy wyłącznie usług świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego.

Wpłaty mieszkańców DPS nie stanowią rozliczenia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Są to dochody uzyskiwane od osób fizycznych z tytułu odpłatności za

świadczoną usługę. Z tego względu nie mieszczą się w zakresie paragrafu 693 i powinny być klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Zdaniem autorki właśnie przykład odpłatności za pobyt w DPS pokazuje, że przy stosowaniu nowych kluczy przejścia nie można kierować się wyłącznie objaśnieniami do paragrafów, lecz należy analizować także zakres przejścia starych paragrafów. Objasnienia do paragrafu 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego” wskazują wprawdzie na opłaty za pobyt w DPS, jednak należy je odczytywać łącznie z nazwą paragrafu oraz jego zakresem, który obejmuje rozliczenia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Natomiast wpłaty mieszkańców DPS mają charakter odpłatności za usługę świadczoną na rzecz osoby fizycznej i dlatego – zgodnie z kluczami przejścia – powinny być klasyfikowane w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

77. Jak OPS powinien klasyfikować od 2027 r. wydatki ponoszone w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej ośrodek pomocy społecznej powinien zaplanować na rok 2027 opłatę za obiady dzieci w szkole w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”?

Wydatki na finansowanie posiłków dla dzieci w szkołach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” należy planować w nowym paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Zgodnie z objaśnieniami wskazanymi w dokumencie opublikowanym przez Ministerstwo Finansów – klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. – stary paragraf 311 „Świadczenia społeczne”

został podzielony na kilka bardziej szczegółowych paragrafów, w tym paragraf 215 „Świadczenia w naturze”.

Pomoc w formie posiłku realizowana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” jest świadczeniem przyznawanym na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 oraz art. 48 w zw. z art. 36 pkt 2 lit. j ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na rzecz konkretnej osoby uprawnionej. Ośrodek pomocy społecznej nie nabywa usługi żywienia na własne potrzeby, lecz finansuje świadczenie z pomocy społecznej służące zaspokojeniu niezbędnej potrzeby życiowej beneficjenta. Fakt, że posiłek jest wydawany przez szkołę, nie zmienia charakteru wydatku jako świadczenia z pomocy społecznej.

W konsekwencji za właściwy odpowiednik starego paragrafu 311 „Świadczenia społeczne” dla tego rodzaju wydatków należy uznać paragraf 215 „Świadczenia w naturze”.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14, art. 36 pkt 2 lit. j, art. 48 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- uchwała Nr 149 Rady Ministrów z 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

78. Zakup żywności do stołówki OPS od 2027 r. – nowy paragraf klasyfikacji budżetowej 776 czy 215

Czy zakup artykułów żywnościowych do przygotowania posiłków w stołówce ośrodka pomocy społecznej w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, wydawanych na podstawie decyzji administracyjnej, należy od 2027 r. klasyfikować w paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”?

Nie, wydatek na zakup artykułów żywnościowych służących do przygotowania posiłków w stołówce ośrodka pomocy społecznej (OPS) należy klasyfikować w **nowym paragrafie 776 „Artykuły żywnościowe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
776	Artykuły żywnościowe <i>Paragraf ten obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych dokonywane przez jednostkę, także dla osób korzystających z internatów i stołówek, dla dzieci w żłobkach, klubach dziecięcych, u dziennych opiekunów i w przedszkolach, chorych w szpitalach, krwiodawców,</i>	W	3	035

PORADNIK Rachunkowości Budżetowej 10 (238) / październik 2026 r.

	<i>podopiecznych w zakładach opiekuńczych, wychowanków zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i okręgowych ośrodków wychowawczych, uczestników obozów, więźniów, osób oskarżonych tymczasowo aresztowanych, żołnierzy, z wyjątkiem wydatków na wyżywienie uczestników szkoleń, klasyfikowanych w paragrafach 636, 637 i 638 oraz wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.</i> <i>Paragraf ten obejmuje również zakup karmy dla zwierząt oraz ryczałt pieniężny za wyżywienie psów służbowych. Opłaty za wyżywienie obejmują odpowiednie podziałki dochodów.</i>			
--	---	--	--	--

O kwalifikacji wydatku do odpowiedniego paragrafu klasyfikacji budżetowej decyduje przede wszystkim jego charakter ekonomiczny. W analizowanym przypadku przedmiotem wydatku jest zakup produktów żywnościowych wykorzystywanych przez OPS do przygotowania posiłków we własnym zakresie.

Fakt, że przygotowany posiłek jest następnie wydawany osobie uprawnionej na podstawie decyzji administracyjnej i stanowi formę pomocy społecznej, nie zmienia charakteru ponoszonego wydatku. Ośrodek nie przekazuje beneficjentowi świadczenia rzeczowego w postaci zakupionych artykułów żywnościowych, lecz wykorzystuje je do realizacji zadania własnego polegającego na przygotowaniu posiłków.

Nowy paragraf 215 „Świadczenia w naturze” znajduje zastosowanie do wydatków stanowiących bezpośrednie świadczenia rzeczowe przekazywane osobom uprawnionym.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Zakup produktów spożywczych wykorzystywanych przez jednostkę do sporządzania posiłków powinien być klasyfikowany zgodnie z jego ekonomiczną treścią jako zakup artykułów żywnościowych.

W konsekwencji wydatki na zakup żywności do stołówki OSP należy planować w paragrafie 776 „Artykuły żywnościowe”, stanowiącym odpowiednik starego paragrafu 422 „Zakup środków żywności”.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 48 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

79. Żywność dla podopiecznego – co decyduje o wyborze paragrafu klasyfikacji budżetowej: forma realizacji świadczenia czy przedmiot zakupu

Czy o zakwalifikowaniu wydatku do świadczeń niepieniężnych od 1 stycznia 2027 r. decyduje przedmiot zakupu (np. żywność), czy sposób realizacji pomocy? Jak klasyfikować sytuację, w której podopieczny przedstawia fakturę za zakup żywności wystawioną na siebie, a wydatek jest pokrywany z przyznanego zasiłku celowego?

W takim przypadku nie będzie to świadczenie w naturze.

Jeżeli faktura została wystawiona na świadczeniobiorcę, a ośrodek pomocy społecznej (OPS) jedynie refunduje poniesiony przez niego wydatek lub wypłaca zasiłek pieniężny przeznaczony na pokrycie kosztów zakupu żywności, świadczenie zachowuje charakter pieniężny. W takim przypadku właściwy będzie **nowy paragraf 211 „Świadczenia z pomocy społecznej”**, o ile świadczenie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
211	Świadczenia z pomocy społecznej <i>Paragraf ten obejmuje świadczenia pieniężne wypłacane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub innych ustaw, o ile ich wypłata uzależniona jest od kryterium dochodowego, w szczególności zasiłek celowy, okresowy, stały, dożywianie oraz dodatek mieszkaniowy.</i>	D/W	2	020

O świadczeniu w naturze, klasyfikowanym w **nowym paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”**, można mówić dopiero wówczas, gdy OPS sam organizuje realizację pomocy. Przykładowo ma to miejsce wtedy, gdy jednostka nabywa produkty lub usługę we własnym imieniu, otrzymuje fakturę wystawioną na OPS albo reguluje należność bezpośrednio wobec sprzedawcy lub usługodawcy. W takiej sytuacji świadczeniobiorca nie otrzymuje środków pieniężnych, lecz konkretną pomoc rzeczową lub usługę.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Przy wyborze pomiędzy paragrafem 211 „Świadczenia z pomocy społecznej” a paragrafem 215 „Świadczenia w naturze” decydujące znaczenie ma forma realizacji świadczenia, a nie przedmiot zakupu.

Sam fakt, że zasiłek został przeznaczony na zakup żywności, nie oznacza jeszcze, że mamy do czynienia ze świadczeniem w naturze. Jeżeli beneficjent sam dokonuje zakupu, a następnie przedstawia OPS fakturę wystawioną na swoje dane w celu uzyskania refundacji lub rozliczenia przyznanego zasiłku celowego, nadal otrzymuje świadczenie pieniężne. Ośrodek pomocy społecznej jedynie finansuje poniesiony przez niego wydatek.

Natomiast świadczenie niepieniężne występuje wtedy, gdy beneficjent nie dysponuje środkami pieniężnymi, a pomoc jest realizowana bezpośrednio przez OPS poprzez zakup towaru lub usługi. W takim przypadku to OPS jest nabywcą świadczenia i ponosi koszt bezpośrednio wobec sprzedawcy lub wykonawcy usługi.

O kwalifikacji świadczenia nie decyduje więc to, co zostało zakupione, lecz kto dokonuje zakupu i na kogo wystawiony jest dokument potwierdzający poniesienie wydatku. To właśnie sposób realizacji pomocy powinien przesądzać o wyborze właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

80. Przypis kosztów upomnienia w OPS – zasady ewidencji księgowej i nowy paragraf klasyfikacji budżetowej

Ośrodek pomocy społecznej wystawia upomnienia do dłużników z tytułu m.in. nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na jakim koncie zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” należy ujmować przypis kosztów upomnienia klasyfikowanych w paragrafie 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień”? Czy prawidłowy będzie zapis Wn 221 i Ma 720, czy może Wn 221 i Ma 760? Jaki będzie odpowiednik paragrafu 064 od 2027 r.?

Przypis należności z tytułu kosztów upomnienia należy ujmować zapisem:

- Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

Nie ma podstaw do ujmowania tych należności na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, ponieważ koszty upomnienia stanowią dochody budżetowe wynikające z przepisów prawa, związane z dochodzeniem należności publicznoprawnych, a nie pozostałe przychody operacyjne.

Od 2027 r. odpowiednikiem paragrafu 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień” będzie **nowy paragraf 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
650	Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień <i>Paragraf ten obejmuje również wpływy z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień.</i>	D/W	3	035

Koszty upomnienia wynikają z przepisów ustawy z 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Stanowią one dochód budżetowy wierzyciela i są bezpośrednio związane z dochodzeniem należności budżetowych. Zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych, natomiast konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych.

Od 2027 r. nowa klasyfikacja budżetowa zachowuje odrębne ujmowanie tego rodzaju należności. Zgodnie z kluczami przejścia paragraf 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień” zastępuje nowy paragraf 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”. Z objaśnień do tego paragrafu wynika, że obejmuje on również wpływy z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 § 2 ustawy z 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 268; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 739)
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

81. Świadczenia w rozdziale 85502 – ile nowych paragrafów zamiast starego 311

Jak od 1 stycznia 2027 r. należy klasyfikować wydatki realizowane w rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”? Czy wszystkie świadczenia powinny być ujmowane w jednym paragrafie, czy należy je rozdzielić według ich charakteru prawnego?

Od 1 stycznia 2027 r. wydatki realizowane w rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” nie będą już klasyfikowane wyłącznie w jednym paragrafie świadczeń społecznych, jak ma to miejsce obecnie w przypadku paragrafu 311 „Świadczenia społeczne”. Nowa klasyfikacja budżetowa wprowadza podział świadczeń według ich rodzaju oraz charakteru prawnego.

Świadczenia rodzinne realizowane na podstawie art. 2 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w tym m.in.:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- zasiłek dla opiekuna,
- jednorazowe świadczenie „Za życiem”,

powinny być klasyfikowane w **nowym paragrafie 203 „Pozostałe świadczenia społeczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
203	Pozostałe świadczenia społeczne <i>Paragraf ten obejmuje pozostałe pieniężne świadczenia społeczne, niezaliczone do paragrafu 211, w szczególności:</i> – świadczenie pielęgnacyjne, – świadczenie wychowawcze, – świadczenie aktywny rodzic, – dobry start, – pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych, – ryczałty energetyczne, – dodatki kombatanckie, – świadczenia dla osób deportowanych, – świadczenie pieniężne z budżetu państwa dla medalistów igrzysk olimpijskich, paraliimpijskich, igrzysk глухих oraz zawodów „Przyjaźń 84”.	D/W	2	020

Za zastosowaniem paragrafu 203 „Pozostałe świadczenia społeczne” przemawiają objaśnienia do tego paragrafu, które wymieniają m.in. świadczenie pielęgnacyjne, postępując się jednocześnie zwrotem „w szczególności”. Oznacza to, że katalog świadczeń

ma charakter otwarty i obejmuje również inne świadczenia społeczne niezaliczone do pozostałych paragrafów.

Odrębnie należy klasyfikować **świadczenia z funduszu alimentacyjnego**, dla których w nowej klasyfikacji budżetowej przewidziano dedykowany **paragraf 217 „Świadczenia z funduszu alimentacyjnego**. Oznacza to, że zarówno planowanie, jak i wykonanie wydatków z tego tytułu powinno być ujmowane właśnie w tym paragrafie.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
217	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego <i>Paragraf ten obejmuje również dochody z tytułu należności ściągniętych od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.</i>	D/W	2	020

Natomiast **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna oraz inne świadczenia, dla których obowiązek opłacania składek wynika z art. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, powinny być klasyfikowane w nowym paragrafie 242 „Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków publicznych”, stanowiącym odpowiednik starego paragrafu 411 „Składki na ubezpieczenia społeczne”.

Świadczenia realizowane w rozdziale 85502 wynikają z ww. ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a nie z przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Jedną z najważniejszych zmian wprowadzonych od 1 stycznia 2027 r. jest **odejście od klasyfikowania wszystkich świadczeń realizowanych w rozdziale 85502 w jednym paragrafie**. Nowa klasyfikacja wymaga identyfikacji podstawy prawnej oraz charakteru każdego świadczenia, a dopiero następnie wyboru właściwego paragrafu.

W praktyce oznacza to, że w jednym rozdziale mogą występować równolegle różne paragrafy klasyfikacji budżetowej. Świadczenia rodzinne powinny być ujmowane w nowym paragrafie 203 „Pozostałe świadczenia społeczne”, świadczenia z funduszu alimentacyjnego w paragrafie 217 „Świadczenia z funduszu alimentacyjnego”, natomiast składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające określone świadczenia – w paragrafie 242 „Składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków publicznych”.

Takie rozwiązanie lepiej odzwierciedla rzeczywisty charakter ekonomiczny poszczególnych wydatków oraz zapewnia większą przejrzystość planowania i wykonywania budżetu. Jednocześnie wymaga od jednostek odejścia od dotychczasowego schematu stosowania jednego paragrafu dla wszystkich świadczeń realizowanych w rozdziale 85502 i każdorazowej analizy podstawy prawnej wypłacanego świadczenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)
- art. 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- art. 1a ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 79)
- art. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

82. Wynagrodzenie opiekuna prawnego – nowy paragraf 203 czy 211

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r. należy ujmować wynagrodzenie dla opiekuna prawnego ustanowionego przez sąd? Czy właściwy będzie paragraf 203 „Pozostałe świadczenia społeczne”, czy paragraf 211 „Świadczenia z pomocy społecznej”?

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego ustanowionego przez sąd należy od 1 stycznia 2027 r. klasyfikować **w nowym paragrafie 203 „Pozostałe świadczenia społeczne”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
203	Pozostałe świadczenia społeczne <i>Paragraf ten obejmuje pozostałe pieniężne świadczenia społeczne, niezaliczone do paragrafu 211, w szczególności:</i> – świadczenie pielęgnacyjne, – świadczenie wychowawcze, – świadczenie aktywny rodzic, – dobry start, – pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych, – ryczałty energetyczne, – dodatki kombatanckie, – świadczenia dla osób deportowanych, – świadczenie pieniężne z budżetu państwa dla medalistów igrzysk olimpijskich, paralimpijskich, igrzysk głuchych oraz zawodów „Przyjaźń 84”.	D/W	2	020

Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wydatki te ujmowane są w rozdziale 85219 „Ośrodki pomocy społecznej” lub 85295 „Pozostała działalność” oraz w paragrafie 311 „Świadczenia społeczne”. Zgodnie z kluczem przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. odpowiednikiem paragrafu 311 będzie w tym przypadku paragraf 203 „Pozostałe świadczenia społeczne”.

Wynagrodzenie opiekuna prawnego stanowi świadczenie pieniężne finansowane ze środków pomocy społecznej, jednak jego przyznanie nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Świadczenie to jest przyznawane na podstawie postanowienia sądu i ma na celu wynagrodzenie osoby wykonującej funkcję opiekuna prawnego. Z tego względu nie znajdzie zastosowania paragraf 211 „Świadczenia z pomocy społecznej”, który obejmuje wyłącznie świadczenia pieniężne przyznawane na podstawie ww. ustawy o pomocy społecznej lub innych ustaw, jeżeli ich wypłata uzależniona jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Przy wyborze właściwego paragrafu nie należy kierować się wyłącznie tym, że wynagrodzenie dla opiekuna prawnego jest realizowane przez ośrodek pomocy społecznej. Kluczowe znaczenie ma charakter prawny świadczenia oraz przesłanki jego przyznania. **Nowa klasyfikacja budżetowa wyraźnie rozróżnia świadczenia pieniężne uzależnione od kryterium dochodowego od pozostałych świadczeń społecznych.** Wynagrodzenie opiekuna prawnego nie jest formą pomocy socjalnej uzależnioną od sytuacji materialnej osoby uprawnionej. Nie stanowi również zasiłku z pomocy społecznej, lecz jest wynagrodzeniem przyznawanym w związku z wykonywaniem funkcji opiekuna prawnego na podstawie orzeczenia sądu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

83. Schronienie dla osób bezdomnych – wątpliwości interpretacyjne: nowy paragraf 215 czy 687

Jak od 1 stycznia 2027 r. należy klasyfikować wydatki na zapewnienie tymczasowego schronienia osobom bezdomnym? Czy opłata za pobyt w schronisku, noclegowni lub schronisku z usługami opiekuńczymi, zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową ujmowana w paragrafie 430 „Zakup usług pozostałych”, powinna być klasyfikowana jako świadczenie niepieniężne w paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”, czy jako zakup usługi w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”? Czy znaczenie dla wyboru właściwego paragrafu ma fakt wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej o przyznaniu schronienia?

Przedstawione zagadnienie budzi w praktyce wątpliwości interpretacyjne. Analiza przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (dalej: ustawa o pomocy społecznej) oraz nowych objaśnień do klasyfikacji budżetowej prowadzi do dwóch możliwych kierunków wykładni. Każdy z nich znajduje uzasadnienie w obowiązujących przepisach, jednak opiera się na odmiennym rozumieniu charakteru ekonomicznego wydatku.

Opcja 1 – zastosowanie nowego paragrafu 687 „Usługi pozostałe”

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Pierwszy pogląd wynika z analizy sposobu realizacji zadania przez gminę.

Zgodnie z art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy o pomocy społecznej gmina może realizować zadanie poprzez zawarcie z podmiotem niepublicznym umowy na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia. Ustawodawca posługuje się więc wprost pojęciem „zakup usługi”.

W praktyce schronisko wystawia na gminę fakturę, a gmina reguluje należność wynikającą z tej faktury. Nie przekazuje osobie bezdomnej środków pieniężnych ani świadczenia rzeczowego. Z punktu widzenia operacji gospodarczej dochodzi do zapłaty za usługę świadczoną przez zewnętrznego podmiot.

Zgodnie z tym stanowiskiem klasyfikacja budżetowa powinna odzwierciedlać przede wszystkim charakter ekonomiczny wydatku. Skoro jednostka dokonuje zapłaty za usługę, właściwy powinien być nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

Opcja 2 – zastosowanie nowego paragrafu 215 „Świadczenia w naturze”

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Drugi pogląd wynika z analizy charakteru prawnego świadczenia przyznawanego osobie korzystającej z pomocy społecznej.

Art. 36 ustawy o pomocy społecznej zalicza schronienie do katalogu świadczeń niepieniężnych. Oznacza to, że ustawodawca jednoznacznie kwalifikuje tę formę pomocy jako świadczenie w naturze.

Jednocześnie z art. 106 ww. ustawy wynika, że świadczenia z pomocy społecznej co do zasady przyznawane są decyzją administracyjną. Wydając decyzję w tym zakresie, organ nie rozstrzyga o zakupie usługi, lecz przyznaje konkretnej osobie schronienie jako świadczenie z pomocy społecznej.

W sentencji decyzji wskazuje się na fakt przyznania schronienia, ustala się odpłatność oraz wskazuje realizatora świadczenia – schronisko. Organ nie orzeka natomiast o zakupie usługi ani nie określa wynagrodzenia należnego schronisku. Oznacza to, że przedmiotem decyzji administracyjnej jest świadczenie przysługujące beneficjentowi, natomiast faktura wystawiona przez schronisko dokumentuje sposób wykonania tego świadczenia.

Przedstawionego zagadnienia nie można rozstrzygnąć wyłącznie na podstawie art. 48a ustawy o pomocy społecznej. Konieczna jest analiza całej konstrukcji ustawy. Podstawą wydania decyzji administracyjnej są m.in. następujące przepisy ustawy o pomocy społecznej: art. 17 ust. 1 pkt 3 – określa udzielanie schronienia jako obowiązkowe zadanie własne gminy, art. 36 – zalicza schronienie do świadczeń niepieniężnych, art. 48a – określa sposób realizacji tego świadczenia, wskazując rodzaje placówek zapewniających schronienie oraz zakres świadczonych usług, art. 106 – stanowi, że świadczenia z pomocy społecznej co do zasady przyznawane są decyzją administracyjną.

Natomiast art. 48a ust. 11b pkt 3 przewiduje możliwość realizacji tego zadania poprzez zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia od podmiotu niepublicznego.

Przepisy te nie pozostają ze sobą w sprzeczności. Można z nich wyprowadzić wniosek, że ustawodawca rozróżnia dwa odrębne stosunki prawne.

Pierwszy ma charakter administracyjnoprawny i powstaje między gminą a osobą bezdomną. Jego przedmiotem jest przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

Drugi ma charakter cywilnoprawny i powstaje między gminą a podmiotem prowadzącym schronisko. Jego przedmiotem jest wykonanie usługi, dzięki której gmina realizuje obowiązek wynikający z wydanej decyzji administracyjnej.

Organ administracji nie wydaje więc decyzji o zakupie usługi. Relacja między gminą a schroniskiem pozostaje poza treścią decyzji i wynika z odrębnego stosunku cywilnoprawnego.

Ma to istotne znaczenie przy interpretacji nowych paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Analiza ustawy o pomocy społecznej oraz przepisów stanowiących podstawę wydania decyzji administracyjnej wskazuje na zasadność zastosowania nowego paragrafu 215 „Świadczenia w naturze”. Decydujące znaczenie ma fakt, że ustawodawca w art. 36 ustawy o pomocy społecznej wprost zaliczył schronienie do świadczeń niepieniężnych. Decyzja administracyjna również wskazuje, że organ przyznaje świadczenie, a nie dokonuje zakupu usługi na potrzeby własnej działalności.

Jednocześnie należy dostrzec argument wynikający z art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, który mówi o zakupie usługi udzielenia tymczasowego schronienia. Przepis ten odnosi się jednak do organizacyjnego sposobu realizacji zadania przez gminę, a nie zmienia charakteru prawnego samego świadczenia.

Dlatego w przypadku świadczenia przyznanego indywidualną decyzją administracyjną, którego realizatorem jest schronisko wskazane w tej decyzji, więcej argumentów przemawia za zastosowaniem nowego paragrafu 215 „Świadczenia w naturze”.

Jednocześnie należy podkreślić, że z uwagi na treść art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy o pomocy społecznej zagadnienie pozostaje dyskusyjne. Oba przedstawione kierunki wykładni znajdują uzasadnienie w obowiązujących przepisach, jednak wykładnia systemowa całej ustawy o pomocy społecznej oraz analiza charakteru decyzji administracyjnej przemawiają za kwalifikacją wydatku do paragrafu 215 „Świadczenia w naturze”.

W odpowiedzi z 18 września 2026 r. MF wskazało, że opłata za pobyt w schronisku, noclegowni lub schronisku z usługami opiekuńczymi, ponoszona przez gminę na podstawie faktury wystawionej przez podmiot prowadzący placówkę, powinna być klasyfikowana w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ust. 1 pkt 3, art. 36, art. 48a, art. 106 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

84. Odzież dla wychowanków i reklamówka – nowy paragraf 421 czy 215

Wychowawca kupuje odzież dla dzieci. Na paragonie odrębnie wyszczególniona jest reklamówka. Czy wydatek na odzież i reklamówkę można ująć łącznie w paragrafie 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”? Czy zakup reklamówki jest dopuszczalny? Jak należy zaklasyfikować taki wydatek po wejściu w życie nowej klasyfikacji budżetowej?

Wyjaśnienia wymaga podstawa prawna zakupu odzieży dla dzieci przez wychowawcę. Jeżeli zakup odzieży następuje na rzecz dzieci – wychowanków placówki, w związku z realizacją obowiązków wynikających z ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to cały wydatek należy traktować jako świadczenie w naturze i od 1 stycznia 2027 r. klasyfikować w nowym paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Paragraf 215 „Świadczenia w naturze” obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w tym zaopatrzenie materiałowe.

Nie powinno się rozdzielać przy tym wartości zakupionej odzieży i reklamówki wykazanej na paragonie jako odrębna pozycja. Reklamówka ma charakter pomocniczy wobec zasadniczego zakupu i służy przekazaniu zakupionych rzeczy wychowankowi. Dodatkowo art. 115 ust. 3 ww. ustawy wskazuje nie tylko na odzież, obuwie i bieliznę, ale również na „inne przedmioty osobistego użytku”, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dziecka. Dlatego w opisanej sytuacji zarówno odzież, jak i reklamówkę powinno się ująć łącznie w paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”, a nie jako zakup materiałów i wyposażenia jednostki. Sam zakup reklamówki, jeżeli pozostaje bezpośrednio związany z zakupem i przekazaniem odzieży wychowankowi, nie budzi zastrzeżeń i nie wymaga wyodrębniania do innego paragrafu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 115 ust. 3 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 980)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

85. Sprawienie pogrzebu przez gminę – jaki nowy paragraf będzie miał zastosowanie

Czy zapłata faktury za sprawienie pogrzebu będzie od 1 stycznia 2027 r. traktowana jako świadczenie w naturze klasyfikowane w paragrafie 215 „Świadczenia w naturze”, czy jako zakup usługi w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”? Jakie znaczenie ma podstawa prawna realizacji tego świadczenia?

Nie można udzielić jednej odpowiedzi na to pytanie, ponieważ ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (dalej: ustawa o pomocy społecznej) przewiduje dwie odrębne formy realizacji pomocy związanej z kosztami pogrzebu, które mają odmienny charakter prawny i ekonomiczny.

Pierwszą z nich jest **zasitek celowy** na pokrycie kosztów pogrzebu, o którym mowa w art. 39 ust. 2 oraz art. 40 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej. Jest to świadczenie pieniężne przyznawane osobie, która poniosła lub zobowiązała się ponieść koszty pogrzebu. W praktyce ośrodek pomocy społecznej może przekazać środki bezpośrednio na rachunek zakładu pogrzebowego, jednak taki sposób realizacji świadczenia nie zmienia jego charakteru. Nadal pozostaje ono świadczeniem pieniężnym, a nie świadczeniem rzeczowym. Sam fakt, że środki nie trafiają bezpośrednio do beneficjenta, lecz są przekazywane wykonawcy usługi, nie powoduje zmiany klasyfikacji ekonomicznej wydatku.

Odmienne należy ocenić sytuację, w której gmina realizuje obowiązek wynikający z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę. W tym przypadku nie dochodzi do przyznania świadczenia konkretnej osobie ani do wypłaty zasiłku. Gmina realizuje własne zadanie z zakresu pomocy społecznej poprzez zorganizowanie pogrzebu i zakup usługi pogrzebowej od wyspecjalizowanego podmiotu.

W konsekwencji zapłata faktury za sprawienie pogrzebu realizowanego na podstawie art. 44 ustawy o pomocy społecznej nie powinna być klasyfikowana jako świadczenie pieniężne, lecz jako zakup usługi, którą od 1 stycznia 2027 r. należy ujmować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Natomiast nowy paragraf 215 „Świadczenia w naturze” będzie właściwy dla świadczeń niepieniężnych przekazywanych bezpośrednio beneficjentowi pomocy społecznej, takich jak zapewnienie posiłku, przekazanie paczki żywnościowej, opatu czy innych świadczeń rzeczowych niewypłacanych jako zasiłki celowe w formie pieniężnej.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
215	Świadczenia w naturze <i>Paragraf ten obejmuje wartość świadczeń przyznawanych w naturze na rzecz osób fizycznych, w szczególności zaopatrzenie żywnościowe, materiałowe, ortopedyczne oraz w sprzęt domowy.</i>	W	2	020

Sprawienie pogrzebu przez gminę nie mieści się w tej kategorii, ponieważ nie stanowi świadczenia rzeczowego na rzecz osoby uprawnionej, lecz realizację ustawowego obowiązku gminy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 39 ust. 2, art. 40 ust. 1a, art. 44 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2026 r. poz. 639; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 986)

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

86. W jakich paragrafach klasyfikacji budżetowej od 2027 r. ujmować zwrot kosztów upomnienia i kosztów postępowania sądowego

W związku z wejściem w życie nowej klasyfikacji budżetowej od 2027 r. pojawiły się nowe paragrafy dotyczące kosztów upomnień oraz kosztów postępowań sądowych. W jakich paragrafach należy ujmować wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnienia oraz zwrotu kosztów postępowania sądowego zasądzonych na rzecz jednostki?

Zwrot kosztów upomnienia należy klasyfikować w nowym paragrafie 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
650	Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień <i>Paragraf ten obejmuje również wpływy z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień.</i>	D/W	3	035

Z kolei w przypadku zwrotu kosztów postępowania sądowego zasądzonych na rzecz jednostki właściwy będzie **nowy paragraf 676 „Koszty postępowań sądowych”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
676	Koszty postępowań sądowych <i>Paragraf ten obejmuje koszty postępowań ponoszone przez ich uczestników, w szczególności:</i> – koszty zastępstwa prawnego i procesowego, – koszty związane z postępowaniem arbitrażowym oraz zwroty z tych tytułów. <i>Paragraf ten nie obejmuje kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa ujmowanych w paragrafie 649.</i>	D/W	3	035

PORADNIK Rachunkowości Budżetowej 10 (238) / październik 2026 r.

Zgodnie z kluczami przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. paragraf 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień” został zastąpiony przez nowy paragraf 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”. W objaśnieniach do tego paragrafu wskazano wprost, że ujmuje się w nim również wpływy z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień.

Natomiast nowy paragraf 676 „Koszty postępowań sądowych” obejmuje koszty postępowań ponoszone przez ich uczestników, w szczególności koszty zastępstwa prawnego i procesowego, koszty związane z postępowaniem arbitrażowym oraz zwroty z tych tytułów. W konsekwencji odzyskane od strony przeciwnej koszty procesu należy ujmować w tym paragrafie.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

87. Zaliczka na wynagrodzenie biegłego – paragraf 649 czy 675 według nowej klasyfikacji budżetowej

Czy zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego należy od 2027 r. klasyfikować w paragrafie 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”, czy w paragrafie 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania”?

Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego lub jej jednostka organizacyjna wpłaca na rachunek sądu zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego, właściwy będzie **nowy paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
649	Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego <i>Paragraf ten obejmuje również wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego.</i>	D/W	3	035

Natomiast **nowy paragraf 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania”** ma zastosowanie do wydatków ponoszonych przez organy prowadzące postępowania, takie jak sądy, prokuratury czy organy administracji publicznej, które finansują koszty postępowania w ramach wykonywania swoich ustawowych kompetencji.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
675	Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności:</i> – należności uczelni medycznych i innych instytucji wyznaczonych do wydawania opinii, – koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu, – obserwacje szpitalne, – koszty przewozu zwłok, – sesje wyjazdowe sądu, – koszty sprowadzania i przewozu oskarżonego, świadków i biegłych, – opłaty za parkingi i holowanie zabezpieczonych pojazdów, – doręczanie wezwań i innych pism, – koszty kontroli i utrwalania rozmów telefonicznych, – ogłoszenia w prasie, radiu i telewizji, – koszty przejazdów sędziów, prokuratorów i innych osób zatrudnionych przez organy prowadzące postępowania w ramach tych postępowań, – koszty oględzin, badań przedsięwziętych w toku postępowania oraz przesylek i przechowywania zajętych przedmiotów, jak również ich sprzedaży oraz zwroty z tych tytułów.	D/W	3	035

Objaśnienia do paragrafu 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego” wskazują, że paragraf obejmuje koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego. Do tej kategorii należy zaliczyć również zaliczki wpłacane na rachunek sądu na poczet wynagrodzenia biegłego, ponieważ stanowią one element kosztów sądowych ponoszonych przez uczestnika postępowania.

Z kolei paragraf 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania” obejmuje koszty postępowań ponoszone przez organy prowadzące postępowania. Świadczy o tym zarówno nazwa paragrafu, jak i jego objaśnienia, które wymieniają przykładowo koszty nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, obserwacji szpitalnych, sprowadzania świadków

i biegłych, przewozu zwłok czy doręczania pism procesowych. Są to wydatki ponoszone przez sądy, prokuratury oraz inne organy prowadzące postępowania, a nie przez ich uczestników.

Jednostka samorządu terytorialnego występująca w postępowaniu cywilnym lub administracyjnym nie jest organem prowadzącym postępowanie. Jeżeli sąd zobowiązuje ją do wpłaty zaliczki na wynagrodzenie biegłego, jednostka uiszcza należność na rachunek sądu jako koszt sądowy. Dlatego właściwe jest zastosowanie paragrafu 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”.

Właśnie zestawienie objaśnień do paragrafu 649 i paragrafu 675 prowadzi do takiego wniosku.

Gdyby paragraf 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania” miał obejmować również zaliczki wpłacane przez uczestników postępowania, wyodrębnienie paragrafu 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”, obejmującego „koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa”, byłoby w dużej mierze pozbawione praktycznego znaczenia.

Należy więc rozróżnić rolę podmiotu ponoszącego wydatek. Dla jednostki samorządu terytorialnego wpłacającej zaliczkę do sądu właściwy jest paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”, ponieważ uiszcza ona koszt sądowy na rachunek Skarbu Państwa. Natomiast paragraf 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania” służy ewidencji wydatków ponoszonych przez sąd lub inny organ prowadzący postępowanie, który z własnego planu finansowego finansuje wynagrodzenie biegłego oraz inne koszty postępowania wskazane w objaśnieniach.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

88. Koszty procesu, zaliczka dla biegłego i wydatki komornicze – jakie nowe paragrafy stosować od 2027 r.

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy od 2027 r. klasyfikować koszty procesu, zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego oraz zaliczki na wydatki komornicze?

Koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego, należy ujmować w **nowym paragrafie 676 „Koszty postępowań sądowych”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
676	Koszty postępowań sądowych <i>Paragraf ten obejmuje koszty postępowań ponoszone przez ich uczestników, w szczególności:</i> – koszty zastępstwa prawnego i procesowego, – koszty związane z postępowaniem arbitrażowym oraz zwroty z tych tytułów. <i>Paragraf ten nie obejmuje kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa ujmowanych w paragrafie 649.</i>	D/W	3	035

W przypadku zaliczek uiszczanych na rachunek sądu na poczet wynagrodzenia biegłego właściwy będzie **nowy paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
649	Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego <i>Paragraf ten obejmuje również wpływ z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego.</i>	D/W	3	035

Natomiast wydatki związane z zaliczkami na koszty egzekucyjne ponoszone w toku postępowania prowadzonego przez komornika należy ujmować w **nowym paragrafie 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
650	Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień <i>Paragraf ten obejmuje również wpływ z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień.</i>	D/W	3	035

W nowej klasyfikacji budżetowej rozdzielono **paragraf 461** „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego” na **cztery odrębne paragrafy**, kierując się charakterem ekonomicznym ponoszonego wydatku:

Paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”	Obejmuje koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa. Do tej grupy należy zaliczyć wszelkie opłaty i zaliczki wpłacane na rachunek sądu, w tym zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, ponieważ są one uiszczane na rzecz sądu jako element kosztów sądowych.
Paragraf 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”	Obejmuje koszty związane z postępowaniem egzekucyjnym, w szczególności opłaty komornicze, zaliczki na wydatki komornicze, koszty egzekucyjne oraz koszty upomnień.
Paragraf 675 „Koszty postępowań sądowych, prokuratorskich i administracyjnych ponoszone przez organy prowadzące postępowania”	Obejmuje koszty postępowań ponoszone przez organy prowadzące postępowania takie jak sądy, prokuratury czy organy administracji publicznej, które finansują koszty postępowania w ramach wykonywania swoich ustawowych kompetencji.
Paragraf 676 „Koszty postępowań sądowych”	Dotyczy kosztów ponoszonych przez uczestników postępowań sądowych. Z objaśnień wynika, że obejmuje on w szczególności koszty zastępstwa prawnego i procesowego oraz koszty postępowania arbitrażowego. Jednocześnie ustawodawca wyraźnie wskazał, że paragraf ten nie obejmuje kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa, które należy klasyfikować w paragrafie 649.

W praktyce jednostek samorządu terytorialnego największe znaczenie ma rozróżnienie między paragrafem 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego” i paragrafem 676 „Koszty postępowań sądowych”. Kryterium podziału nie jest nazwa wydatku, lecz jego charakter.

Jeżeli należność jest uiszczana na rzecz Skarbu Państwa jako koszt sądowy (np. opłata od pozwu, zaliczka na biegłego wpłacana do sądu), właściwy jest paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”.

Jeżeli natomiast wydatek stanowi koszt uczestnictwa w postępowaniu, taki jak koszty zastępstwa prawnego lub procesowego, należy zastosować paragraf 676 „Koszty postępowań sądowych”.

Z kolei wszystkie koszty związane z postępowaniem egzekucyjnym, w tym zaliczki na wydatki komornicze, klasyfikuje się w paragrafie 650 „Koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

89. Skarga na interpretację indywidualną – jak po nowemu klasyfikować opłatę sądową

Który nowy paragraf klasyfikacji budżetowej należy zastosować do opłaty sądowej wnoszonej do wojewódzkiego sądu administracyjnego w związku ze skargą na wydaną interpretację indywidualną?

Właściwy będzie **nowy paragraf 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
649	Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego <i>Paragraf ten obejmuje również wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego.</i>	D/W	3	035

Opłata wnoszona do wojewódzkiego sądu administracyjnego w związku ze skargą na interpretację indywidualną jest opłatą związaną z postępowaniem sądowoadministracyjnym, a więc odpowiada wprost zakresowi przedmiotowemu paragrafu 649 „Koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, prokuratorskiego i administracyjnego”. Nie ma w tym przypadku potrzeby poszukiwania paragrafu o charakterze ogólnym – nowa klasyfikacja przewiduje szczegółową podziałkę przeznaczoną właśnie dla kosztów i opłat związanych z postępowaniami sądowymi i administracyjnymi.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

90. Różne opłaty od 2027 r. – kiedy stosować nowy paragraf 182, a kiedy inny paragraf klasyfikacji budżetowej

Jakie są właściwe nowe paragrafy klasyfikacji budżetowej dla opłat? Kiedy należy stosować paragraf 182 „Różne opłaty”, a kiedy prawidłowy będzie inny paragraf klasyfikacji budżetowej?

Od 2027 r. **nowy paragraf 182 „Różne opłaty”** nie będzie paragrafem właściwym dla wszystkich opłat, jak miało to miejsce w praktyce przy paragrafie 443 „Różne opłaty i składki”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
182	Różne opłaty <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności:</i> – opłaty pobierane za czynności dokonywane przez organy administracji, – należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nierolnicze, – opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa, – opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, – opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów, – opłaty za patenty krajowe, – opłaty za patent europejski, – opłaty za zgłaszane wynalazki, – opłaty za wpisy do rejestrów, – opłatę za abonament RTV, – opłatę legalizacyjną, – opłaty za wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego, – opłaty zniesione.	D/W	3	035

Analiza kluczy przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. wskazuje, że ustawodawca zrezygnował z ogólnego ujmowania opłat w jednym paragrafie i wprowadził **zasadę klasyfikowania ich według przedmiotu i charakteru ekonomicznego**. Oznacza to, że paragraf 182 będzie miał zastosowanie wyłącznie do tych opłat, dla których nowa klasyfikacja nie przewiduje odrębnego paragrafu szczegółowego.

Objaśnienia do paragrafu 182 „Różne opłaty” wskazują jedynie przykładowy katalog opłat objętych tym paragrafem. Wymieniono w nim m.in. opłaty za czynności organów administracji, opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, opłaty patentowe, opłaty za wpisy do rejestrów, abonament RTV czy opłatę legalizacyjną. Użycie przez ustawodawcę zwrotu „**w szczególności**” oznacza, że katalog ten ma charakter otwarty, jednak nie daje podstaw do przyjęcia, że wszystkie opłaty powinny być ujmowane w paragrafie 182. Analiza kluczy przejścia prowadzi także do wniosku, że jeżeli dla określonego rodzaju opłaty ustawodawca ustanowił odrębny paragraf, należy stosować właśnie ten paragraf, a nie paragraf 182 „Różne opłaty”. Dotyczy to przykładowo:

opłat sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa	paragraf 649
kosztów egzekucyjnych, opłat komorniczych i kosztów upomnień	paragraf 650
opłat za energię	paragraf 770
opłat za dostawę wody	paragraf 771
opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	paragraf 177

opłaty za częstotliwości	paragraf 168
opłaty i refundacje za studia organizowane przez uczelnie w zakresie dokształcania kadr	paragraf 639
innych opłat, dla których przewidziano odrębne paragrafy	

W konsekwencji paragraf 182 „Różne opłaty” należy traktować jako paragraf właściwy dla różnego rodzaju opłat administracyjnych i publicznoprawnych jedynie wówczas, gdy nowa klasyfikacja budżetowa nie przewiduje dla nich paragrafu szczególnego.

Paragraf 182 „Różne opłaty” pełni w nowej klasyfikacji rolę paragrafu uzupełniającego, a nie ogólnego paragrafu dla wszystkich opłat. Zmiana ta odzwierciedla nową filozofię klasyfikacji budżetowej, zgodnie z którą **pierwszeństwo mają paragrafy szczególne odnoszące się do konkretnego rodzaju wydatku**. Dopiero gdy analiza kluczy przejścia i objaśnień nie pozwala na przypisanie opłaty do takiego paragrafu, właściwe jest zastosowanie paragrafu 182 „Różne opłaty”. Takie podejście zapewnia zgodność z konstrukcją nowej klasyfikacji oraz realizuje jej podstawowy cel, jakim jest bardziej precyzyjne odzwierciedlenie ekonomicznego charakteru wydatków.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

91. Opłata za plastikowe kubeczki – nowy paragraf 182 czy inny

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć opłatę konsumencką związaną z zakupem plastikowych kubeczków?

Opłatę konsumencką należy klasyfikować w nowym paragrafie 182 „Różne opłaty”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
182	Różne opłaty <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności:</i> – opłaty pobierane za czynności dokonywane przez organy administracji, – należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nierolnicze, – opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa, – opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, – opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów,	D/W	3	035

	– opłaty za patenty krajowe, – opłaty za patent europejski, – opłaty za zgłaszane wynalazki, – opłaty za wpisy do rejestrów, – opłatę za abonament RTV, – opłatę legalizacyjną, – opłaty za wniosek o wszczęcie postępowania anty-monopolowego, – opłaty zniesione.			
--	--	--	--	--

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

92. Czy opłaty za usługi wodne należy ujmować w paragrafie 662

Czy opłaty ponoszone na rzecz Wód Polskich za odprowadzanie ścieków opadowych oraz ścieków oczyszczonych należy od 1 stycznia 2027 r. ujmować w nowym paragrafie 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków”?

Nie, paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” nie będzie prawidłowy. Dla tego rodzaju opłat właściwy będzie **nowy paragraf 182 „Różne opłaty”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
182	Różne opłaty <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności:</i> – opłaty pobierane za czynności dokonywane przez organy administracji, – należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nierolnicze, – opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa, – opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, – opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów, – opłaty za patenty krajowe, – opłaty za patent europejski, – opłaty za zgłaszane wynalazki, – opłaty za wpisy do rejestrów, – opłatę za abonament RTV, – opłatę legalizacyjną, – opłaty za wniosek o wszczęcie postępowania anty-monopolowego, – opłaty zniesione.	D/W	3	035

Paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” obejmuje wydatki związane ze świadczeniem usług odbioru ścieków oraz wywozu odpadów stałych nieobjętych systemem odbioru odpadów komunalnych. Chodzi więc o sytuację, w której jednostka nabywa usługę odbioru ścieków, a nie uiszcza opłatę publicznoprawną na rzecz Wód Polskich. Takie rozumienie konstrukcji paragrafu 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” potwierdzają również wyjaśnienia Ministerstwo Finansów.

Inny charakter mają natomiast opłaty za usługi wodne ustalone przez Wody Polskie. Ustawa z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w art. 268 przewiduje takie opłaty m.in. za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz za odprowadzanie do wód wód opadowych lub roztopowych.

Wody Polskie wskazują wprost, że są to opłaty za korzystanie z wód, a nie wynagrodzenie za usługę odbioru ścieków. Za zastosowaniem paragrafu 182 „Różne opłaty” przemawia również objaśnienie do niego, które obejmuje opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych stanowiących własność państwa.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 268 ustawy z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 960; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1156)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

93. Wpływy za korzystanie z przystanków i dworców oraz opłaty dodatkowe – jaki nowy paragraf zamiast starego 069

Jednostka uzyskuje różne wpływy, które w ujmuje w paragrafie 069 „Wpływy z różnych opłat”, m.in. opłaty za korzystanie z przystanków i dworca oraz opłaty dodatkowe za brak biletu w strefie płatnego parkowania lub w autobusie. Jak po nowemu, od 1 stycznia 2027 r., należy zaklasyfikować te dochody?

Dla wpływów z tytułu opłaty za korzystanie z przystanków i dworca oraz opłaty dodatkowe za brak biletu w strefie płatnego parkowania lub w autobusie właściwy będzie **nowy paragraf 182 „Różne opłaty”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
182	Różne opłaty <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności: – opłaty pobierane za czynności dokonywane przez organy administracji,</i>	D/W	3	035

– należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nierolnicze, – opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa, – opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, – opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów, – opłaty za patenty krajowe, – opłaty za patent europejski, – opłaty za zgłaszane wynalazki, – opłaty za wpisy do rejestrów, – opłatę za abonament RTV, – opłatę legalizacyjną, – opłaty za wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego, – opłaty zniesione.			
--	--	--	--

Paragraf 182 „Różne opłaty” ma charakter dochodowo-wydatkowy (D/W) i służy do ujmowania opłat, dla których w nowej klasyfikacji nie przewidziano bardziej szczegółowego paragrafu. Ministerstwo Finansów wskazuje, że paragraf 182 „Różne opłaty” obejmuje dochody i wydatki z tytułu opłat, które nie wpisują się w inne, bardziej szczegółowe tytuły klasyfikacyjne.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

94. Jak klasyfikować odsetki od łącznego zobowiązania pieniężnego po zmianach od 2027 r.

W kluczach przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. Ministerstwo Finansów zaproponowało odpowiedniki paragrafu dochodowego 091 „Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat” dla odsetek od podatku od nieruchomości oraz odsetek od pozostałych podatków i opłat. Jaki paragraf należy zastosować dla odsetek od łącznego zobowiązania pieniężnego?

Odsetki od łącznego zobowiązania pieniężnego należy przypisać do odpowiednich paragrafów **proporcjonalnie do struktury należności głównej** wynikającej z decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne.

W części przypadającej na podatek od nieruchomości należy stosować **nowy paragraf 139 „Odsetki od nieterminowych wpłat podatku od nieruchomości”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
139	Odsetki od nieterminowych wpłat podatku od nieruchomości <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

Natomiast w części przypadającej na podatek rolny, podatek leśny oraz pozostałe należności objęte łącznym zobowiązaniem pieniężnym właściwy będzie **nowy paragraf 189 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
189	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat. <i>Paragraf ten obejmuje odsetki, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.</i>	D/W	3	035

Łączne zobowiązanie pieniężne nie stanowi odrębnego podatku, lecz jest szczególną formą wymiaru obejmującą kilka rodzajów należności podatkowych. Odsetki za zwłokę mają charakter akcesoryjny wobec należności głównej, co oznacza, że powinny podążać za klasyfikacją podatku, od którego zostały naliczone.

Skoro w nowej klasyfikacji budżetowej dla odsetek od podatku od nieruchomości utworzono odrębny paragraf 139 „Odsetki od nieterminowych wpłat podatku od nieruchomości”, brak jest podstaw do ujmowania całej kwoty odsetek od łącznego zobowiązania pieniężnego wyłącznie w jednym paragrafie. Prawidłowe wydaje się przypisanie odsetek proporcjonalnie do udziału poszczególnych podatków w kwocie należności głównej wynikającej z decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne.

Przykładowo, jeżeli decyzja obejmuje podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny, odsetki powinny zostać podzielone według udziału tych podatków w kwocie zaległości, a następnie odpowiednio zaklasyfikowane do paragrafu 139 „Odsetki od nieterminowych wpłat podatku od nieruchomości” i paragrafu 189 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat”. Takie rozwiązanie najlepiej odpowiada konstrukcji nowych paragrafów dochodowych i pozwala zachować zgodność pomiędzy klasyfikacją należności głównej a klasyfikacją należnych od niej odsetek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6c ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- art. 53–58 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 662; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1154)

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

95. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej dla podatku od nieruchomości zamiast starego paragrafu 448

Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową podatek od nieruchomości jest ujmowany w paragrafie 448 „Podatek od nieruchomości”. Jak należy klasyfikować ten wydatek według nowej klasyfikacji budżetowej?

Od 1 stycznia 2027 r. wydatek z tytułu podatku od nieruchomości należy klasyfikować w nowym paragrafie 138 „Podatek od nieruchomości”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
138	Podatek od nieruchomości <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

Nowy paragraf 138 „Podatek od nieruchomości” ma charakter dochodowo-wydatkowy (D/W), a po stronie wydatków został przypisany do grupy 035 – wydatki związane z realizacją zadań statutowych.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

96. Czy przychody z usług samorządowego zakładu budżetowego należy ujmować w paragrafie 687

Samorządowy zakład budżetowy świadczy usługi przy użyciu koparki i koparko-ladowarki, a także wykonuje usługi asenizacyjne oraz przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne. Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową przychody z tych usług są ujmowane w paragrafie 083 „Wpływy z usług”. Czy od 1 stycznia 2027 r.

wszystkie te przychody należy ujmować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”, czy dla poszczególnych rodzajów usług przewidziane są inne nowe paragrafy?

Wymienione przychody samorządowego zakładu budżetowego należy od 1 stycznia 2027 r. ujmować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**. Dotyczy to usług wykonywanych koparką i koparko-ładowarką, usług asenizacyjnych oraz usług wykonania przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych. Są to odpłatnie świadczone usługi, dla których nie przewidziano bardziej szczegółowego paragrafu dochodowo-wydatkowego.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” nie może mieć zastosowania do przychodów z usług asenizacyjnych, ponieważ jest paragrafem wyłącz- nie wydatkowym. Dlatego dla wskazanego katalogu usług właściwy będzie paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

97. Jaki nowy paragraf klasyfikacji budżetowej stosować do usług w samorządowym zakładzie budżetowym

Zakład budżetowy świadczy usługi gastronomiczne oraz remontowo-budowlane. Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wpływy z tytułu tych usług są ujmowane w paragrafie 083 „Wpływy z usług”. Jak po nowemu, od 1 stycznia 2027 r., należy klasyfikować te dochody? Czy właściwy będzie nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe”?

Tak, nowy paragraf 687 „Usługi pozostałe” będzie właściwy, ponieważ są to wpływy z usług, dla których nowa klasyfikacja nie przewiduje odrębnych podziałek.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- material pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

98. Woda, ścieki i wywóz nieczystości – jakie nowe paragrafy stosować dla przychodów zakładu budżetowego zamiast 083

Samorządowy zakład budżetowy prowadzi działalność usługową obejmującą m.in. dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, wywóz nieczystości płynnych i odpadów, a także utrzymanie cmentarzy komunalnych. Rozliczenia z odbiorcami odbywają się na podstawie faktur, natomiast w przypadku JST – w zakresie części usług – wystawiane są noty księgowe. Zgodnie ze starą klasyfikacją budżetową wszystkie uzyskiwane z tego tytułu przychody zakład ujmował w paragrafie 083 „Wpływy z usług”. Jak należy je zaklasyfikować według nowej klasyfikacji budżetowej? Czy dostarczanie wody należy ujmować w paragrafie 771 „Woda”, a pozostałe usługi w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”? Czy w przypadku usług świadczonych na rzecz innych JST właściwy będzie paragraf 693 „Usługi świadczone przez JST na rzecz innych JST”? Jak należy zaklasyfikować dostarczanie wody na rzecz jednostek JST?

Od 2027 r. nie należy już ujmować wszystkich tych przychodów w jednym paragrafie będącym odpowiednikiem starego paragrafu 083 „Wpływy z usług”. **Konieczne jest ich rozróżnienie według charakteru ekonomicznego świadczonej usługi.** Ministerstwo Finansów wyraźnie wskazuje, że nowe paragrafy należy stosować według rzeczywistego charakteru operacji.

Dostarczanie wody należy ujmować **w nowym paragrafie 771 „Woda”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
771	Woda <i>Brak objaśnień.</i>	D/W	3	035

Paragraf 771 „Woda” jest paragrafem dochodowo-wydatkowym (D/W), który – zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów – obejmuje zarówno wydatki na zakup wody wodociągowej, jak i dochody z jej sprzedaży. Dotyczy to również sprzedaży wody na rzecz jednostek organizacyjnych JST. Sam fakt, że odbiorcą wody jest jednostka innej JST, nie powinien powodować przeniesienia tego dochodu do paragrafu 693 „Usługi świadczone przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego”, skoro dla sprzedaży wody przewidziano szczegółowy paragraf 771 „Woda”.

Natomiast przychody z wywozu nieczystości płynnych, odpłatnych usług dotyczących odpadów oraz usług cmentarnych, jeżeli nie istnieje dla nich bardziej szczegółowy paragraf dochodowy, należy ujmować **w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływ z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Ministerstwo Finansów wprost potwierdziło np., że dochody z refakturowania kosztów odbioru ścieków ujmuje się w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”. Paragraf 662 „Opłaty za wywóz odpadów stałych i odbiór ścieków” nie może być zastosowany po stronie dochodowej, ponieważ jest paragrafem wyłącznie wydatkowym (W).

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

99. Dochody z usług cmentarnych – jaki nowy paragraf zastosować

Jednostka pobiera opłaty za usługi cmentarne. Do którego nowego paragrafu należy zaklasyfikować uzyskane z tego tytułu dochody?

Dochody z tytułu usług cmentarnych należy klasyfikować w nowym paragrafie 687 „Usługi pozostałe”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
687	Usługi pozostałe <i>Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup oraz wpływy z usług niewymienionych w innych paragrafach, m.in. usługi pocztowe, a także wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne. Paragraf ten nie obejmuje usług świadczonych przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.</i>	D/W	3	035

Paragraf 687 „Usługi pozostałe” ma charakter dochodowo-wydatkowy (D/W) i służy m.in. do ujmowania wpływów z usług, dla których w nowej klasyfikacji budżetowej nie przewidziano bardziej szczegółowego paragrafu.

Ponieważ dla usług cmentarnych nie wyodrębniono odrębnej podziałki klasyfikacyjnej, uzyskane z tego tytułu wpływy, np. za korzystanie z infrastruktury cmentarnej czy inne świadczone usługi cmentarne, należy ujmować w paragrafie 687 „Usługi pozostałe”. Jest to zgodne z zasadą Ministerstwa Finansów, według której o wyborze paragrafu decyduje charakter ekonomiczny dochodu, a w przypadku usług bez szczegółowej podziałki stosuje się paragraf 687 „Usługi pozostałe”.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

100. Do którego nowego paragrafu zaliczyć wpływy ze sprzedaży elektroodpadów

Czy wpływy z tytułu sprzedaży elektroodpadów powinny być ujmowane w nowym paragrafie 162 „Opłata z tytułu zagospodarowania odpadów”, czy może właściwy będzie inny paragraf nowej klasyfikacji budżetowej?

Nie, wpływów ze sprzedaży elektroodpadów nie należy ujmować w nowym paragrafie 162 „Opłata z tytułu zagospodarowania odpadów”. Paragraf ten dotyczy opłat, a zgodnie z objaśnieniem obejmuje w szczególności wpływy z opłat dotyczących recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

W przypadku przekazania elektroodpadów podmiotowi zajmującemu się ich odbiorem i otrzymaniu za nie zapłaty mamy natomiast sprzedaż odpadu, a nie pobranie opłaty za jego zagospodarowanie. Ponieważ dla tego rodzaju sprzedaży nie przewidziano szczegółowego paragrafu, właściwy będzie **nowy paragraf 479 „Pozostałe transfery bieżące”**, a nie paragraf 162 „Opłata z tytułu zagospodarowania odpadów”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
479	Pozostałe transfery bieżące <i>Paragraf ten obejmuje wszystkie pozostałe transfery bieżące nieobjęte poszczególnymi paragrafami.</i>	D/W	1	010

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

101. Jak klasyfikować wpływy ze sprzedaży zdemontowanych lamp

W jakim nowym paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć dochody ze sprzedaży na złom lamp wymienianych w związku z realizacją nowej inwestycji?

Dochody uzyskane ze sprzedaży na złom zdemontowanych lamp należy klasyfikować w nowym paragrafie 479 „Pozostałe transfery bieżące”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
479	Pozostałe transfery bieżące <i>Paragraf ten obejmuje wszystkie pozostałe transfery bieżące nieobjęte poszczególnymi paragrafami.</i>	D/W	1	010

W opisanym przypadku przedmiotem sprzedaży nie są środki trwale przeznaczone do zbycia, lecz elementy zdemontowane w związku z realizacją inwestycji, które po demon-tażu zostały przeznaczone na złom. Uzyskany wpływ ma więc charakter ubocznego do-chodu powstałego w związku z realizacją zadania inwestycyjnego.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

102. Składka do Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” – w którym nowym paragrafie ją ująć

Który nowy paragraf klasyfikacji budżetowej należy zastosować do składki członkowskiej z tytułu przystąpienia jednostki do Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”?

Od 1 stycznia 2027 r. składkę członkowską z tytułu przystąpienia jednostki do Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” powinno się ujmować **w nowym paragrafie 182 „Różne opłaty”**.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
182	Różne opłaty <i>Paragraf ten obejmuje w szczególności:</i> – opłaty pobierane za czynności dokonywane przez organy administracji, – należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nierolnicze, – opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa, – opłaty za wydanie dokumentów, duplikatów i zaświadczeń, – opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów, – opłaty za patenty krajowe, – opłaty za patent europejski, – opłaty za zgłaszane wynalazki, – opłaty za wpisy do rejestrów, – opłatę za abonament RTV, – opłatę legalizacyjną, – opłaty za wnioski o wszczęcie postępowania antymonopolowego, – opłaty zniesione.	D/W	3	035

Składka członkowska nie jest opłatą za szczególne korzystanie z wód ani urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa – są to dwa całkowicie odrębne tytuły prawne i ekonomiczne. W tym przypadku mamy do czynienia z dobrowolną należnością o charakterze cywilnoprawnym, wynikającą z członkostwa jednostki w organizacji gospodarczej. Dlatego zarówno jednorazową opłatę wpisową, jak i okresową składkę członkowską należy klasyfikować w paragrafie 182 „Różne opłaty”. Przy braku szczegółowej podziałki Ministerstwo Finansów wskazuje na stosowanie paragrafów o charakterze ogólnym, najlepiej odpowiadających charakterowi ekonomicznemu operacji.

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

103. Jeden nowy paragraf, dwa konta kosztowe – jak księgować wydatki od 2027 r.

Jakie zasady księgowania należy zastosować w sytuacji, gdy klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową wskazują jeden paragraf obowiązujący od 2027 r., który zastępuje dwa stare paragrafy ewidencjonowane na różnych kontach kosztowych? Przykładowo nowy paragraf 639 „Opłaty i refundacje za studia organizowane przez uczelnie w zakresie dokształcania kadr” zastępuje stare paragrafy 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń” i paragraf 430 „Zakup usług pozostałych”. Dotychczas wydatki te ujmowano odpowiednio na kontach 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” (lub 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”) oraz 402 „Usługi obce”. Które konto należy stosować od 2027 r.?

Samo przypisanie dwóch starych paragrafów klasyfikacji budżetowej do jednego nowego paragrafu nie oznacza konieczności dokonania zmiany zasad ewidencji księgowej. Do czasu opublikowania przez Ministra Finansów wytycznych, o których mowa w art. 40a ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: uofp), zasadne jest stosowanie dotychczasowych zasad ewidencji kosztów wynikających z ich ekonomicznego charakteru. Oznacza to, że **nowy paragraf 639 „Opłaty i refundacje za studia organizowane przez uczelnie w zakresie dokształcania kadr”** może być powiązany z różnymi kontami zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

Symbol paragrafu	Nazwa paragrafu oraz objaśnienia	Dochody (D)/ Wydatki (W)	Symbol grupy wydatków BP	Symbol grupy wydatków JST
639	Opłaty i refundacje za studia organizowane przez uczelnie w zakresie dokształcania kadr <i>Brak objaśnień.</i>	W	3	035

Jeżeli wydatek ma charakter świadczenia na rzecz pracownika (refundacja kosztów studiów), powinien być ujmowany na koncie właściwym dla świadczeń na rzecz pracowników, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości jednostki (konto 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” lub 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”).

Jeżeli jednostka nabywa usługę edukacyjną od uczelni, wydatek zachowuje charakter usługi obcej i powinien być ujmowany na koncie 402 „Usługi obce”.

Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r. określają wyłącznie sposób przyporządkowania starych paragrafów klasyfikacji

budżetowej do nowych paragrafów obowiązujących od 2027 r. Nie odnoszą się natomiast do zasad prowadzenia ewidencji księgowej. Istotne znaczenie ma w tym kontekście art. 40a uofp, obowiązujący od 14 kwietnia 2026 r., zgodnie z którym:

§ *Minister Finansów publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego wytyczne w zakresie przypisywania paragrafów, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2, do kont księgowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 4, w celu zapewnienia jednolitego ewidencjonowania danych w zakresie gospodarowania środkami publicznymi.*

Przepis ten jednoznacznie wskazuje, że powiązanie nowych paragrafów klasyfikacji budżetowej z kontami księgowymi ma zostać określone w odrębnych wytycznych Ministra Finansów, a nie wynika bezpośrednio z nowego rozporządzenia w sprawie klasyfikacji budżetowej ani z samych kluczy przejścia.

W konsekwencji, do czasu opublikowania tych wytycznych, nie ma podstaw do przyjęcia, że jeden nowy paragraf klasyfikacji budżetowej powinien być ewidencjonowany wyłącznie na jednym koncie księgowym. Nadal należy stosować obowiązujące zasady rachunkowości i kierować się przy tym ekonomicznym charakterem operacji gospodarczej.

Mimo że od 2027 r. refundacja opłaty za studia i zapłata usługi za studia będą wykazywane w jednym paragrafie klasyfikacji budżetowej, mogą być nadal ujmowane na różnych kontach kosztowych, odpowiednio jako świadczenia na rzecz pracowników lub usługi obce.

Oznacza to, że zmiana klasyfikacji budżetowej nie powoduje automatycznie zmiany zasad ewidencji bilansowej, chyba że odmienne rozwiązania zostaną wskazane w wytycznych Ministra Finansów wydanych na podstawie art. 40a uofp.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 40a ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909).
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

104. Plan finansowy na 2027 r. – jaka szczegółowość będzie wymagana zgodnie z układem nowej klasyfikacji budżetowej

Jak po zmianach będzie sporządzany plan finansowy jednostki budżetowej – według grup wydatków czy z podziałem na poszczególne paragrafy nowej klasyfikacji budżetowej?

Sama zmiana klasyfikacji budżetowej od 2027 r. nie oznacza automatycznie, że plan finansowy jednostki budżetowej ma być sporządzany wyłącznie według nowych grup wydatków albo obowiązkowo według wszystkich paragrafów. **Nowa klasyfikacja zachowuje strukturę: dział – rozdział – paragraf, natomiast wprowadza nowe powiązanie paragrafów z grupami ekonomicznymi wydatków.**

Minimalna szczegółowość budżetu JST wynika z ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: uofp), natomiast organ stanowiący JST może określić bardziej szczegółowe rozwiązania w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Zgodnie z art. 234 pkt 1 uofp uchwała ta określa w szczególności wymaganą szczegółowość projektu budżetu JST. W praktyce oznacza to, że przy przygotowaniu planów na 2027 r. należy sprawdzić przede wszystkim uchwałę organu stanowiącego w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej oraz przyjęte w danej JST procedury planistyczne. To w nich mogą zostać określone wymagania dotyczące przygotowania materiałów i planów przez jednostki organizacyjne, w tym obowiązek przedstawienia wydatków w szczególności do nowych paragrafów. Nie można więc przyjąć ogólnej zasady, że od 2027 r. wszystkie jednostki budżetowe będą sporządzały swoje plany finansowe wyłącznie według grup wydatków. Szczegółowość stosowana w konkretnej JST będzie zależała również od rozwiązań przyjętych przez organ stanowiący i procedur planistycznych obowiązujących w tej JST.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 234 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 912)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- materiał pomocniczy Ministerstwa Finansów – Klucze przejścia pomiędzy starą a nową klasyfikacją budżetową obowiązującą od 2027 r.

105. Co trzeba dostosować w polityce rachunkowości w związku z nową klasyfikacją budżetową

Czy w związku z wprowadzeniem nowej klasyfikacji budżetowej od 1 stycznia 2027 r. jednostka powinna zmienić swoją politykę rachunkowości? Jeśli tak, to które jej elementy wymagają dostosowania do nowych zasad klasyfikowania dochodów i wydatków?

Jednostka powinna **dokonać przeglądu i aktualizacji polityki rachunkowości oraz wprowadzić rozwiązania, które będą stosowane od 1 stycznia 2027 r.** (art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości). Nie powinna to być wyłącznie techniczna zamiana starych paragrafów na nowe.

Nowa klasyfikacja, w szczególności w zakresie wydatków na niefinansowe aktywa trwałe, jest bezpośrednio powiązana z przyjętymi przez jednostkę zasadami rachunkowości. Ministerstwo Finansów wskazuje m.in., że sposób kwalifikowania zakupów środków

trwałych do właściwych paragrafów powinien wynikać z przepisów oraz polityki rachunkowości jednostki. Aktualizacji powinny podlegać przede wszystkim zasady ewidencji nakładów na niefinansowe aktywa trwałe, zasady ewidencji materiałów i wyposażenia oraz zasady kwalifikowania składników majątku do ewidencji środków trwałych.

Jednostka powinna również określić przyjęte progi istotności dla zakupów majątku, w tym zasady ujmowania składników niskocennych, oraz zweryfikować stosowane dotychczas uproszczenia ewidencyjne. Jest to szczególnie istotne wobec odejścia w nowej klasyfikacji budżetowej od progu 10 000 zł jako kryterium rozstrzygającego o klasyfikacji wydatku jako bieżącego albo majątkowego.

Konieczne jest również **zaktualizowanie zakładowego planu kont, zasad prowadzenia ewidencji analitycznej oraz powiązań kont księgowych z nowymi paragrafami klasyfikacji budżetowej.**

Przyjęte rozwiązania powinny zapewnić możliwość prawidłowego sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych. Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zakładowy plan kont powinien uwzględniać ustalenia dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych istotnych dla rodzaju działalności oraz zapewniać możliwość sporządzania wymaganych sprawozdań. Dlatego przed 1 stycznia 2027 r. jednostka powinna nie tylko przyporządkować stare paragrafy do nowej klasyfikacji, ale przede wszystkim ustalić jednolite zasady kwalifikowania i grupowania operacji gospodarczych oraz zapewnić ich spójność z polityką rachunkowości, zakładowym planem kont i stosowanymi rozwiązaniami ewidencyjnymi.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 582)
- § 20 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 909)

Abonament 2027

Przedłuż abonament **PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej** na 2027 rok

☎ 22 761 30 30, 801 626 666 ✉ bok@infor.pl 🛒 sklep.infor.pl

POLECAMY

w najbliższym numerze PORADNIKA Rachunkowości Budżetowej:

Planowanie 2027 po zmianach

W 2026 r. w planowaniu finansowym może pojawić się wiele problemów w związku z nowelizacją licznych przepisów, w tym wprowadzeniem całkowicie nowej klasyfikacji budżetowej.

Bardzo ważne jest, aby kierownictwo jednostek organizacyjnych wiedziało, jaki mają zakres obowiązków i uprawnień w tych procesach.

Z Poradnika będzie można się dowiedzieć m.in.:

- jakie terminy obowiązują w procedurach planowania finansowego w jednostkach państwowych i w jednostkach samorządowych,
- co robić, gdy terminy maksymalne w procedurach planistycznych wypadają w dniu wolnym od pracy,
- jak według nowych przepisów stosować zasady uproszczonego planowania (grupowanie dochodów i wydatków),
- jak przekształcać na nowe podziałki klasyfikacji budżetowej dane planistyczne w odniesieniu do wykonania dochodów i wydatków w latach ubiegłych, wykazywanych w starych paragrafach i grupach paragrafów,
- na czym polega ustalanie planu finansowego jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego i w jakim zakresie o jego kształcie decyduje kierownik jednostki, a w jakim organy nadrzędne,
- co robić, gdy w trakcie planowania finansowego jednostka zorientuje się, że popełniła błąd w stosowaniu nowej klasyfikacji budżetowej lub wytknie jej to organ nadrzędny,
- jakie sankcje grożą za nieprawidłowe zaplanowanie dochodów lub wydatków w nowych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

w INFORLEX:

- **NOWOŚĆ!** Książka: Klasyfikacja budżetowa 2027
- Nowe wydanie książki: Prawa i obowiązki dyrektora szkoły
- Dyskryminacja i mobbing – wszystko o zmianach przepisów

PRENUMERATA

PORADNIK Rachunkowości Budżetowej PREMIUM (papier + e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1370 zł brutto

STANDARD (e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1260 zł brutto

Polecamy także:

Rachunkowość Budżetowa PREMIUM (papier + e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1480 zł brutto

Gazeta Samorządu i Administracji STANDARD (e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1190 zł brutto

📞 www.sklep.infor.pl ☎ 801 626 666, 22 761 30 30
✉ bok@infor.pl

Grupa INFOR PL

Właściciel i Prezes Zarządu:
Ryszard Piętkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
ul. Burakowska 14, 01-066 Warszawa
www.infor.pl

Dyrektor Pionu Produktów Cyfrowych:
Grzegorz Błażejczyk

Redaktor naczelny:
Małgorzata Majewska
malgorzata.majewska@infor.pl
www.facebook.com/PRBinfor
tel. 510 024 802

Sekretarz redakcji: Dorota Majcher
Redaktor graficzny: Monika Rodziewicz

Adres redakcji:
ul. Burakowska 14, 01-066 Warszawa
www.inforlex.pl

Biuro Reklamy:
Ewa Tyburska-Gromek
e-mail: ewa.gromek@infor.pl
tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta
ul. Burakowska 14, 01-066 Warszawa
tel. (22) 761 30 30 801 626 666
e-mail: bok@infor.pl

www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

© – znak zastrzeżenia praw autorskich;

Ⓒ – znak odpłatności;

Ⓒ Ⓒ – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

Druk: „Paper&Tinta” Barbara Tokłowicz Sp.K.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-009-30-66

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład: 1045 egz.

Nowa klasyfikacja budżetowa

z Asystentem AI ✨

Przygotuj jednostkę do planowania finansowego na 2027 r. **szybciej, pewniej i bez błędów**

W pakiecie zyskasz:

- publikację z kompleksowym omówieniem nowego rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r., kluczami przejścia i komentarzem eksperta,
- dostęp do **Asystenta AI Nowa klasyfikacja budżetowa – klucze przejścia** – opartego na wiarygodnych źródłach INFORLEX, który pozwala szybko i pewnie ustalić prawidłowy paragraf w nowej klasyfikacji obowiązującej od roku budżetowego 2027.

ZAMÓW **sklep.infor.pl**

ANNA ZAWADZKA

skarbnik gminy, wykładowca i szkoleniowiec, certyfikowana księgowa

Nowa klasyfikacja budżetowa

– 105 pytań i odpowiedzi

Wdrożenie nowej klasyfikacji budżetowej wiąże się w praktyce z wieloma wyzwaniami interpretacyjnymi i organizacyjnymi. Trudno mówić o zwykłej nowelizacji klasyfikacji budżetowej – **wprowadzone zmiany mają charakter prawdziwej rewolucji**. Nowe regulacje nie pozwalają na proste przyporządkowanie każdego dotychczasowego paragrafu do jednego odpowiadającego mu oznaczenia.

W Poradniku **zebrano 105 pytań i przygotowano odpowiedzi według nowych zasad klasyfikowania dochodów i wydatków**.

Z Poradnika można się dowiedzieć m.in.:

- jak po nowemu klasyfikować usługi remontowe, konserwacyjne, przeglądy techniczne, pomiary elektryczne i dozoru UDT oraz usługi pocztowe,
- jak klasyfikować najem i dzierżawę składników majątkowych, opłaty za energię, wodę i ścieki,
- gdzie przebiega granica między usługami informatycznymi ujmowanymi w paragrafie 682 a pozostałymi usługami klasyfikowanymi w paragrafie 687,
- jak rozróżniać wydatki bieżące ujmowane w paragrafie 778 od wydatków majątkowych klasyfikowanych w paragrafach 701 i 702, z uwzględnieniem odejścia od progu 10 000 zł oraz znaczenia zapisów polityki rachunkowości jednostki,
- jak klasyfikować ekwiwalent za pracę zdalną, świadczenia bhp, dodatek wiejski dla nauczycieli i składki ZUS od umów zlecenia, szkolenia pracowników i osób zewnętrznych oraz diety i podróże służbowe radnych,
- jak ujmować podręczniki i książki stanowiące zbiory biblioteczne w odróżnieniu od materiałów ćwiczeniowych i książek niestanowiących zbiorów oraz jak klasyfikować stypendia socjalne i zasiłki szkolne,
- jak prawidłowo stosować nowe paragrafy dla świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także jak rozgraniczać odpłatność mieszkańców za pobyt w DPS od rozliczeń między JST,
- w jaki sposób został podzielony dotychczasowy paragraf 461 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”.

Nowe rozwiązania w procedurach podatkowych – najważniejsze zmiany w Ordynacji podatkowej od 1 października 2026 r.

Od 1 października 2026 r. obowiązują liczne zmiany i nowości w procedurach podatkowych. Wynikają one z dwóch dużych nowelizacji Ordynacji podatkowej z 29 maja 2026 r. Wprowadzone zmiany obejmują m.in. uproszczenie procedury dochodzenia nadpłaty podatku poprzez likwidację obowiązku składania odrębnego wniosku przy korekcie deklaracji, podniesienie do 5000 zł limitu zapłaty podatku przez wyręczyciela oraz podwojenie – do 10 000 zł – kwoty, do której organ może skorygować deklarację z urzędu. Nowe przepisy wprowadzają także nowoczesne narzędzia, takie jak możliwość przeprowadzania przesłuchań na odległość przy użyciu przekazu obrazu i dźwięku.

Kolejne istotne rozwiązania wejdą w życie 1 stycznia 2027 r., w tym nowa procedura milczącego załatwienia sprawy.

Nowe regulacje wpłyną na codzienną pracę podatników, księgowych oraz organów podatkowych. W tabeli zestawiono dotychczasowy i nowy stan prawny – wskazano najważniejsze zmiany oraz ich praktyczne znaczenie.

Co zmienia się w Ordynacji podatkowej od 1 października 2026 r.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Publikacja interpretacji indywidualnych – art. 14i § 6 i § 7*)	Wójt, burmistrz (prezydent miasta) wydaje interpretację indywidualną na wniosek zainteresowanego (w zakresie podatków lokalnych). Po jej doręczeniu wnioskodawcy organ jest zobowiązany do niezwłocznego zamieszczenia jej w BIP, w odpowiedniej zakładce urzędu gminy – po usunięciu danych identyfikujących. Nie jest przewidziane odrębne, bardziej szczegółowe uregulowanie nakazujące publikację interpretacji wójta w innym trybie. Stosuje się ogólne zasady wynikające z rozdziału o interpretacjach indywidualnych w Ordynacji podatkowej.	Pojawia się odrębna jednostka redakcyjna regulująca publikację interpretacji indywidualnej wydanej przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta): Wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta i marszałek województwa niezwłocznie przekazują na adres do doręczeń elektronicznych Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, zgodnie z warunkami technicznymi i według wzoru formularza: 1) interpretacje indywidualne wydane przez te organy oraz informacje dotyczące tych interpretacji indywidualnych – w celu ich zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 2) informacje dodatkowe o interpretacjach indywidualnych opisujące te interpretacje indywidualne przez wskazanie tytułu interpretacji indywidualnej, zagadnienia nią objętego, słów kluczowych w niej użytych i przywołanych w niej przepisów prawa – w celu umożliwienia wyszukania tych interpretacji indywidualnych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 3) ostateczne postanowienia o uchyleniu lub stwierdzeniu wygaśnięcia interpretacji indywidualnych – w celu weryfikacji informacji o uchyleniu lub stwierdzeniu wygaśnięcia tych interpretacji indywidualnych, które mają zostać zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W praktyce oznacza to, że interpretacje będą publikowane w jednym, centralnym miejscu – w BIP na stronie Ministerstwa Finansów.

Termin w Ordynacji podatkowej – art. 12 § 5	Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy, chyba że ustawy podatkowe stanowią inaczej.	Jeżeli ostatni dzień terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy, chyba że ustawy podatkowe stanowią inaczej. Nowe brzmienie przepisu precyzuje, że przesunięcie terminu na następny dzień roboczy dotyczy terminów do wykonania czynności, a nie terminów w znaczeniu ogólnym. Jest to przede wszystkim zmiana redakcyjna, która ma na celu większą precyzję przepisu bez zmiany jego dotychczasowego znaczenia.
Kolejność zarachowania wpłat w poczet decyzji ratalnej – art. 62 § 3	Jeżeli na podatniku ciąży zobowiązania podatkowe z różnych tytułów, dokonaną wpłatę zalicza się na poczet podatku zgodnie ze wskazaniem podatnika, a w przypadku braku takiego wskazania – na poczet zobowiązania podatkowego o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zobowiązań podatkowych podatnika. W przypadku gdy na podatniku ciąży zobowiązania podatkowe, których termin płatności upłynął, dokonaną wpłatę zalicza się na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności we wskazanym przez podatnika podatku, a w przypadku braku takiego wskazania lub braku zaległości podatkowej we wskazanym podatku – na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zaległości podatkowych podatnika. Przepis ten stosuje się odpowiednio w razie dokonywania wpłat na poczet rat, na jakie rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę oraz rat podatku.	Wpłaty dokonane na poczet rat, na które rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę, oraz rat podatku zalicza się na poczet raty o najwcześniejszym terminie płatności. Wprowadzono odrębną zasadę dla wpłat na raty wynikającej z decyzji o rozłożeniu podatku lub zaległości podatkowej na raty – każdą wpłatę zalicza się w pierwszej kolejności na ratę o najwcześniejszym terminie płatności, niezależnie od tego, którą ratę z decyzji ratalnej wskazał podatnik.
Maksymalna kwota zapłaty podatku przez wyręczyciela – art. 62b § 1 pkt 3	Zapłata podatku może nastąpić także przez inny podmiot, w przypadku, gdy kwota podatku nie przekracza 1000 zł.	Zapłata podatku może nastąpić także przez inny podmiot, w przypadku, gdy kwota podatku nie przekracza 5000 zł. Pięciokrotnie zwiększono limit kwoty podatku, którą może w imieniu podatnika zapłacić inny podmiot.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Zaokrąglanie kwot przy wpłacie częściowej – art. 63 § 3	Podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. Przepisu tego nie stosuje się do zaliczenia wpłaty, zaliczenia nadpłaty lub zaliczenia zwrotu podatku.	W przypadku zaliczenia wpłaty, zaliczenia nadpłaty lub zaliczenia zwrotu podatku na poczet zaległości podatkowej, niepokrywających w całości zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, przepisu § 1 (zaokrąglania kwot do pełnych złotych) nie stosuje się do części podatku i odsetek za zwłokę, pokrywanych zgodnie z art. 55 § 2 (proporcjonalne rozliczenie wpłaty) z zaliczanej wpłaty, zaliczanej nadpłaty lub zaliczanego zwrotu podatku. Doprecyzowano zasady zaokrąglania przy częściowym rozliczeniu wpłaty – po zmianach przy wpłacie niepokrywającej całej zaległości obowiązują zasady zaokrąglania co do grosza, natomiast przy wpłacie pokrywającej całą zaległość, obowiązuje zasada zaokrąglania do pełnych złotych.
Umorzenie zaległości podatkowej – art. 67a § 1 pkt 3	Organ podatkowy, na wniosek podatnika w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.	Organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości albo w części podatek, zaległość podatkową, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Wprowadzono możliwość umorzenia bieżącego zobowiązania podatkowego. Wyraźnie wskazano, że umorzenie może obejmować również podatek przed powstaniem zaległości podatkowej.
Ulgi w spłacie zobowiązań z urzędu – art. 67d § 1	Organ podatkowy może z urzędu udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 67a § 1 pkt 3 (umorzenie zaległego podatku).	Organ podatkowy może z urzędu udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 67a § 1 pkt 3 (umorzenie podatku oraz zaległego podatku), z wyjątkiem umorzenia podatku. Ustawodawca doprecyzował, iż umorzenie z urzędu dotyczy tylko zaległości podatkowej, a nie bieżącego zobowiązania.

Nadpłata podatku – art. 75 § 3 (uchylony)	Jeżeli z przepisów prawa podatkowego wynika obowiązek złożenia zeznania (deklaracji), to podatnik, płatnik lub inkasent równocześnie z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty jest obowiązany złożyć skorygowane zeznanie (deklarację).	Przepis ten został uchylony – co upraszcza procedurę. Oznacza to, że w przypadku złożenia korekty deklaracji, z której będzie wynikała nadpłata, podatnik, płatnik lub inkasent nie będzie miał obowiązku składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Wystarczy sama deklaracja (korekta deklaracji).
Data wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty wynikającej ze złożonej deklaracji – art. 165 § 8a	Brak odrębnej regulacji w zakresie daty wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty wynikającej ze złożonej deklaracji.	Pojawia się odrębna regulacja w zakresie daty wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty wynikającej ze złożonej deklaracji – art. 165 § 8a, która brzmi: Przepisów § 3 i 3b [datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi podatkowemu; datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione na adres do doręczeń elektronicznych jest dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych] nie stosuje się do postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty, jeżeli nadpłata wynika ze skorygowanej deklaracji składanej po upływie terminu do jej złożenia. W takim przypadku za datę wszczęcia postępowania przyjmuje się datę złożenia tej korekty.
Termin zwrotu nadpłaty podatku – art. 77 § 1 pkt 3	Nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o zmianie, uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji – jeżeli w związku z uchyleniem albo stwierdzeniem nieważności decyzji nie wystąpi obowiązek wydania nowej decyzji.	Nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o zmianie, uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji albo od dnia doręczenia organowi podatkowemu odpisu orzeczenia sądu administracyjnego ze stwierdzeniem jego prawomocności, uchylającego decyzję albo stwierdzającego jej nieważność – jeżeli w związku z uchyleniem albo stwierdzeniem nieważności decyzji nie wystąpi obowiązek wydania nowej decyzji. Rozszerzono katalog przypadków, w których 30-dniowy termin zwrotu nadpłaty liczy się od doręczenia organowi prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego uchylającego decyzję lub stwierdzającego jej nieważność.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Nadpłata i termin zwrotu podatków – przepisy przejściowe	W sprawach stwierdzenia, na podstawie Ordynacji podatkowej, nadpłaty wynikającej ze skorygowanej deklaracji złożonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do zwrotu i oprocentowania tej nadpłaty stosuje się przepisy dotychczasowe.	
Treść pełnomocnictwa – art. 138c § 1	Pełnomocnictwo wskazuje dane identyfikujące mocodawcę, w tym jego identyfikator podatkowy, dane identyfikujące pełnomocnika, w tym jego identyfikator podatkowy, a w przypadku nierezydenta – numer i serię paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, lub inny numer identyfikacyjny, o ile nie posiada identyfikatora podatkowego, adres tego pełnomocnika do doręczeń w kraju, chyba że wskazuje adres do doręczeń elektronicznych, na który organy podatkowe mają doręczać pisma. Adwokat, radca prawny lub doradca podatkowy wskazuje adres do doręczeń elektronicznych.	Pełnomocnictwo wskazuje dane identyfikacyjne mocodawcy, w tym jego identyfikator podatkowy, dane identyfikacyjne pełnomocnika, w tym jego identyfikator podatkowy i adres pełnomocnika do doręczeń w kraju. W przypadku pełnomocnika będącego nierezydentem pełnomocnictwo wskazuje także numer i serię paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość lub inny numer identyfikacyjny, o ile nie posiada on identyfikatora podatkowego. Zmiana upraszcza treść pełnomocnictwa – nie będzie już konieczne wskazywanie adresu do doręczeń elektronicznych pełnomocnika ani odrębne wskazywanie takiego adresu przez adwokata, radcę prawnego lub doradcę podatkowego.
Zgłoszenie pełnomocnictwa – art. 138d § 5	Adwokat, radca prawny oraz doradca podatkowy mogą sami zgłaszać udzielenie im pełnomocnictwa ogólnego oraz zawiadamiać o jego zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu, ze wskazaniem daty zwolnienia z obowiązku reprezentacji.	Doprecyzowano, kto i w jakim zakresie może samodzielnie dokonywać zgłoszeń dotyczących pełnomocnictwa ogólnego. Prawo zgłaszania pełnomocnictwa oraz zawiadamiania o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu pełnomocnictwa, zostało zapisane w dwóch odrębnych jednostkach redakcyjnych: Art. 138d § 5: Adwokat, radca prawny oraz doradca podatkowy mogą sami zgłaszać udzielenie im pełnomocnictwa ogólnego. Art. 138d § 5a: Pełnomocnik może sam zawiadamiać o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu pełnomocnictwa ogólnego, ze wskazaniem daty zwolnienia z obowiązku reprezentacji.

Doręczanie pism wybranym pełnomocnikom – art. 144 § 5 (uchylony)	Doręczanie pism pełnomocnikowi będącemu adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym oraz organom administracji publicznej następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo w siedzibie organu podatkowego.	Przepis ten został uchylony. Zrezygnowano ze szczególnego sposobu doręczania pism. Oznacza, że doręczenie pism pełnomocnikowi będącemu adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym oraz organom administracji publicznej następuje na zasadach ogólnych przewidzianych w art. 144 Ordynacji podatkowej.
Doręczenie wydruku pisma utrwalonego w formie elektronicznej – art. 144b § 1	W przypadku pism utrwalonych w postaci elektronicznej, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma odzwierciedlającego treść tego pisma.	W przypadku pism utrwalonych w postaci elektronicznej, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu podatkowego , doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma odzwierciedlającego treść tego pisma. Rozszerzono możliwość doręczenia wydruku pisma elektronicznego na pisma opatrzone kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu podatkowego.
Oznaczenie pisma utrwalonego w formie elektronicznej – art. 144b § 1a (uchylony)	Organ podatkowy oznacza pismo utrwalone w postaci elektronicznej klauzulą: „Tajemnica skarbową”.	Przepis został uchylony. Oznacza to, że pisma utrwalonego w formie elektronicznej, zawierającego dane objęte tajemnicą skarbową, organ podatkowy nie będzie oznaczał klauzulą: „Tajemnica skarbową”. Zrezygnowano z tego obowiązku.
Doręczanie pism pełnomocnikom – art. 145 § 2	Jeżeli ustanowiono pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi pod adresem wskazanym w pełnomocnictwie.	Jeżeli ustanowiono pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi. W przypadku doręczania w sposób określony w art. 144 § 1b i 1c pisma doręcza się pełnomocnikowi pod adresem wskazanym w pełnomocnictwie.
Doręczanie pism pełnomocnikom – art. 145 § 2a (uchylony)	Pełnomocnikowi mającemu miejsce zamieszkania za granicą, który nie wskazuje adresu do doręczeń w kraju, pisma doręcza się za pomocą środków komunikacji elektronicznej na wskazany adres elektroniczny.	Przepis został uchylony. Oznacza to, że doręczenie pism pełnomocnikowi następuje na zasadach ogólnych przewidzianych w art. 144 Ordynacji podatkowej.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Miejsca doręczania pism osobom fizycznym – art. 148 § 1	Pisma doręcza się osobom fizycznym pod adresem miejsca ich zamieszkania albo pod adresem do doręczeń w kraju.	W przypadku doręczania w sposób określony w art. 144 § 1b i 1c osobom fizycznym pisma doręcza się pod adresem miejsca ich zamieszkania albo pod adresem do doręczeń w kraju. Zapis ten potwierdza, że do doręczeń elektronicznych nie ma znaczenia adres zamieszkania osoby fizycznej.
Miejsca doręczania pism osobom prawnym oraz jednostkom nieposiadającym osobowości prawnej – art. 151 § 1	Osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej pisma doręcza się w lokalu ich siedziby lub w miejscu prowadzenia działalności – osobie upoważnionej do odbioru korespondencji lub prokurentowi. Przepisy art. 146, art. 148 § 2 pkt 1 oraz art. 150 i art. 150a stosuje się odpowiednio.	W przypadku doręczania w sposób określony w art. 144 § 1b i 1c osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej pisma doręcza się w lokalu ich siedziby lub w miejscu prowadzenia działalności – osobie upoważnionej do odbioru korespondencji lub prokurentowi. Zapis ten potwierdza, że do doręczeń elektronicznych nie ma znaczenia adres siedziby ani adres prowadzenia działalności przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.
Odmowa odbioru pisma – art. 153 § 3	Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma doręczanego mu w ramach publicznej usługi hybrydowej, przez pracowników urzędu obsługującego organ lub przesyłką rejestrowaną, o której mowa w Prawie pocztowym, pismo zwraca się nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. Pismo wraz z adnotacją pozostawia się w aktach sprawy. Uznaje się, że pismo doręczone zostało w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata.	Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma doręczanego mu w ramach publicznej usługi hybrydowej, przez pracowników urzędu obsługującego organ lub przesyłką rejestrowaną, o której mowa w Prawie pocztowym, pismo zwraca się nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. Pismo wraz z adnotacją pozostawia się w aktach sprawy. Uznaje się, że pismo doręczone zostało w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata. Powyższe stosuje się odpowiednio do doręczania pisma w siedzibie organu podatkowego. W praktyce pismo uznaje się za doręczone w przypadku odmowy odbioru pism dokonanej w siedzibie organu podatkowego. Do tej pory nie było takiej regulacji.

Postanowienie o wszczęciu postępowania podatkowego – art. 165 § 5 pkt 1	Przepisów § 2 i § 4 [o wszczęciu postępowania podatkowego z urzędu poprzez doręczenie postanowienia o wszczęciu tego postępowania] nie stosuje się do postępowania w sprawie ustalenia zobowiązań podatkowych, które zgodnie z odrębnymi przepisami ustalane są corocznie, jeżeli stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres, nie uległ zmianie.	Przepisów § 2 i § 4 [o wszczęciu postępowania podatkowego z urzędu poprzez doręczenie postanowienia o wszczęciu tego postępowania] nie stosuje się do postępowania w sprawie ustalenia zobowiązań podatkowych, które zgodnie z odrębnymi przepisami ustalane są corocznie, jeżeli: a) stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres, nie uległ zmianie lub b) wydanie decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego jest możliwe na podstawie danych znanych organowi podatkowemu z urzędu, a podatnik nie złożył w terminie informacji, o której mowa w przepisach prawa podatkowego. Rozszerzono wyjątek od obowiązku doręczania postanowienia o wszczęciu postępowania – obejmie także sytuacje, gdy podatnik nie złożył w terminie wymaganej informacji, a organ dysponuje danymi pozwalającymi ustalić wysokość zobowiązania.
Przesłuchanie strony lub świadka – art. 199b	Nie ma regulacji prawnych pozwalających na przesłuchanie strony lub świadka przez organ podatkowy za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość (przez Internet).	Do postępowania podatkowego wprowadzono przepisy dające możliwość przeprowadzania przesłuchań na odległość. § 1. Przesłuchanie strony lub świadka przez organ podatkowy może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli organ podatkowy posiada odpowiednie środki techniczne. § 2. Przesłuchanie strony lub świadka, w tym również przesłuchanie, o którym mowa w § 1, może zostać utrwalone za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk albo dźwięk, jeżeli organ podatkowy posiada odpowiednie środki techniczne.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Podpisywanie decyzji wymiarowych – art. 210 § 1a	Decyzja w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości, podatku rolnym lub podatku leśnym, w tym w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, sporządzana z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, może zamiast podpisu własnoręcznego osoby upoważnionej do jej wydania, zawierać podpis mechanicznie odtwarzany tej osoby lub nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania.	Decyzja w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości, podatku rolnym lub podatku leśnym, w tym w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, sporządzana z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, może zamiast podpisu osoby upoważnionej do jej wydania zawierać: 1) podpis mechanicznie odtwarzany tej osoby lub nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania – w przypadku decyzji w postaci papierowej; 2) wskazanie imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania – w przypadku decyzji w postaci elektronicznej. Doprecyzowano, iż decyzja sporządzona z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego i przesyłana w postaci elektronicznej (e-doręczenia) może nie zawierać podpisu, a tylko wskazanie imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania. Tym samym ustawodawca dał jasną odpowiedź na pytanie: czy decyzje wymiarowe wysyłane elektronicznie muszą być podpisywane kwalifikowanym lub innym podpisem elektronicznym. Nie muszą, wystarczy wskazanie imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania.
Odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji – art. 213 § 5	Odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Przepis § 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydania decyzji o uzupełnieniu lub sprostowaniu decyzji termin do wniesienia odwołania lub skargi biegnie od dnia doręczenia tej decyzji.	Odmowa uzupełnienia lub sprostowania decyzji następuje w drodze postanowienia. W takim przypadku termin do wniesienia odwołania od decyzji lub skargi biegnie od dnia doręczenia tego postanowienia. Usunięto możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie uzupełnienia lub sprostowania decyzji – od terminu doręczenia

		takiego postanowienia będzie natomiast liczony termin do wniesienia odwołania od decyzji lub skargi.
Odwołanie od decyzji – art. 228 § 2 pkt 3	Organ odwoławczy stwierdza w formie postanowienia pozostawienie odwołania bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia warunków wynikających z art. 222 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym odwołanie od decyzji organu podatkowego powinno zawierać zarzuty przeciw decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.	Organ odwoławczy stwierdza w formie postanowienia pozostawienie odwołania bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia warunków wynikających z art. 168 § 2, 3 lub 3a lub art. 222. Art. 168 § 2. Podanie powinno zawierać co najmniej treść żądania, wskazanie osoby, od której pochodzi, oraz jej adres (miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu, siedziby albo miejsca prowadzenia działalności) lub adres do doręczeń w kraju, identyfikator podatkowy, a w przypadku nierezydentów – numer i serię paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, lub inny numer identyfikacyjny, o ile nie posiadają identyfikatora podatkowego, a także czynić zadość innym wymogom ustalonym w przepisach szczególnych. § 3. Podanie wniesione na piśmie albo ustnie do protokołu powinno być podpisane przez wnoszącego, a protokół ponadto przez pracownika, który go sporządził. Jeżeli podanie wnosi osoba, która nie może lub nie umie złożyć podpisu, podanie lub protokół podpisuje za nią inna osoba przez nią upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu. § 3a. Podanie wniesione na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu podatkowego powinno zawierać dane w ustalonym formacie zawartym we wzorze podania określonym w odrębnych przepisach, jeżeli te przepisy nakazują wnoszenie podań według określonego wzoru. Rozszerzono przesłanki pozostawienia przez organ odwoławczy odwołania bez rozpatrzenia – będzie to możliwe także w przypadku niespełnienia ogólnych wymogów dotyczących podań określonych w art. 168 § 2, 3 lub 3a.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
Maksymalna kwota zmiany wysokości zobowiązania w przypadku korekty deklaracji z urzędu – art. 274 § 1 pkt 1	Korekta deklaracji z urzędu jest możliwa, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł.	Korekta deklaracji z urzędu jest możliwa, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 10 000 zł . Podwojono limit zmiany kwoty zobowiązania podatkowego, nadpłaty, zwrotu podatku lub straty, która pozwala organowi dokonać korekty deklaracji z urzędu – z 5000 zł do 10 000 zł.
Korekta deklaracji z urzędu – procedura – art. 274 § 2	Dokonując korekty deklaracji z urzędu organ podatkowy uwierzytelnia kopię skorygowanej deklaracji, a następnie doręcza podatnikowi uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty, albo informacją o braku takich zmian, oraz pouczeniem o prawie wniesienia sprzeciwu.	Dokonując korekty deklaracji z urzędu organ podatkowy doręcza podatnikowi informację o przyczynie korekty oraz związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, nadpłaty, zwrotu podatku, podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych, wysokości straty lub podatku do zapłaty, albo informację o braku takich zmian. Informacja ta zawiera pouczenie o prawie wniesienia sprzeciwu. Organ podatkowy nie ma już obowiązku uwierzytelniania kopii skorygowanej deklaracji i doręczania jej podatnikowi. Procedura korekty deklaracji z urzędu została uproszczona – organ nie będzie już doręczał podatnikowi uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji, lecz informację o przyczynie i skutkach korekty.
Termin do wniesienia sprzeciwu na korektę deklaracji z urzędu – art. 274 § 3	Na korektę deklaracji dokonaną z urzędu podatnik może wnieść sprzeciw do organu, który dokonuje korekty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji.	Na korektę deklaracji dokonaną z urzędu podatnik może wnieść sprzeciw do organu, który dokonuje korekty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o dokonanej korekcie.

		Dostosowano sposób liczenia terminu do nowej procedury – 14-dniowy termin na wniesienie sprzeciwu będzie liczony od dnia doręczenia informacji o dokonanej korekcie.
Tajemnica skarbowa – art. 294 § 1 pkt 2 i 9	W kręgu osób posiadających dostęp do tajemnicy skarbowej nie ma wolontariuszy oraz osób działających w imieniu podmiotów świadczących usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych.	Rozszerzono krąg osób mających dostęp do tajemnicy skarbowej o osoby odbywające wolontariat oraz osoby działające w imieniu podmiotów świadczących usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych. Wykreślono z grona osób posiadających dostęp do tajemnicy skarbowej osoby odbywające praktykę zawodową lub studencką w organach podatkowych.
Zasady dostępu do tajemnicy skarbowej dla osób działających w imieniu podmiotów świadczących usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych – art. 299k	Brak regulacji prawnych.	Podmioty świadczące usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych oraz osoby działające w imieniu tych podmiotów uzyskują dostęp do danych objętych tajemnicą skarbową w zakresie, w jakim jest to niezbędne do świadczenia tych usług, wyłącznie w przypadku, gdy usług tych nie da się wykonać bez udostępnienia danych objętych tajemnicą skarbową, przy zachowaniu szczególnych regulacji zapisanych w treści zawieranej umowy. Szczególne wymogi co do treści umowy z podmiotem świadczącym usługi informatyczne na rzecz organów podatkowych zawiera zapis art. 299k Ordynacji podatkowej.
Zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych podatnika na żądanie małżonka podatnika – art. 306h § 2	Organy podatkowe, za zgodą podatnika, wydają zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych podatnika. Zgoda podatnika nie jest wymagana, jeżeli z żądaniem wydania zaświadczenia występuje małżonek podatnika pozostający z nim we wspólności majątkowej. Małżonek podatnika składa oświadczenie o pozostawaniu z podatnikiem we wspólności majątkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Brak szczególnych wymogów co do dodatkowych klauzul w składanym oświadczeniu.	Organy podatkowe, za zgodą podatnika, wydają zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych podatnika. Zgoda podatnika nie jest wymagana, jeżeli z żądaniem wydania zaświadczenia występuje małżonek podatnika pozostający z nim we wspólności majątkowej. Małżonek podatnika składa oświadczenie o pozostawaniu z podatnikiem we wspólności majątkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Oświadczenie to zawiera klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Zakres zmian	Zasady obowiązujące	
	do 30 września 2026 r.	od 1 października 2026 r.
		Wprowadzono obowiązek zamieszczenia w oświadczeniu małżonka wyrażnej klauzuli o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, która zastępuje dotychczasowe pouczenie.

*) **Od redakcji PRB:** Przepisy te obowiązują od 24 września 2026 r.

Zasadniczym celem tej zmiany jest stworzenie podstaw prawnych do uwzględnienia w obecnie funkcjonującej, jednordonnej i ogólnodostępnej bazie interpretacji podatkowych także interpretacji wydawanych przez samorządowe organy podatkowe (wójtów, burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie podatków i opłat pozostających w ich właściwości. Nowelizacja zmieniła miejsce publikacji indywidualnych interpretacji podatkowych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe (wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starostę oraz marszałka województwa) – zamiast w BIP urzędu obsługującego te organy (urzędu gminy, miasta, starostwa powiatowego, urzędu marszałkowskiego) muszą być publikowane w BIP Ministerstwa Finansów.

Zgromadzenie interpretacji podatkowych wydawanych przez państwowe i samorządowe organy podatkowe w jednym miejscu ma zapewnić lepszy dostęp do nich dla obywateli, a także możliwość bieżącego monitorowania jednolitości stosowania prawa przez samorządowe organy podatkowe.

Obowiązek niezwłocznego przekazania do publikacji dotyczy interpretacji indywidualnych wydanych przez samorządowe organy podatkowe od 24 września 2026 r. oraz ostatecznych postanowień o uchyleniu lub stwierdzeniu ich wygaśnięcia. Ustawa nie definiuje pojęcia „niezwłocznie”. Trzeba więc zrobić to bez zbędnej zwłoki, w normalnym trybie pracy jednostki.

Ponadto samorządowe organy podatkowe będą musiały przesłać do Dyrektora KIS interpretacje indywidualne wydane w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 23 września 2026 r. Na uzupełnienie tych danych samorządowe organy podatkowe mają dłuższy czas.

Termin wykonania obowiązku	Zakres interpretacji podlegających przekazaniu
31 października 2026 r.	Interpretacje wydane od 1 stycznia 2025 r. do 30 czerwca 2025 r. oraz informacje i postanowienia o ich zmianie, uchyleniu, wygaśnięciu lub ustaleniu ich nieprawidłowości.
31 grudnia 2026 r.	Interpretacje wydane od 1 lipca 2025 r. do 23 września 2026 r. oraz informacje i postanowienia o ich zmianie, uchyleniu, wygaśnięciu lub ustaleniu ich nieprawidłowości.

Uzupełnienie informacji o interpretacjach podatkowych na stronie BIP Ministerstwa Finansów o interpretacje indywidualne samorządowych organów podatkowych wydane od 1 stycznia 2025 r. do 23 września 2026 r. ma nastąpić w systemie EUREKA najpóźniej do 31 marca 2027 r.

Do interpretacji indywidualnych wydanych przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę i marszałka województwa do 31 grudnia 2024 r. oraz do informacji i postanowień dotyczących tych interpretacji indywidualnych zastosowanie znajdują przepisy dotychczasowe.

Z dniem 1 stycznia 2027 r. w Ordynacji podatkowej pojawi się **nowa**, nieznana dotąd w postępowaniu podatkowym procedura – **milczące załatwienie sprawy**. Jej istotą będzie możliwość uznania sprawy za rozstrzygniętą bez wydania decyzji, jeżeli organ podatkowy nie podejmie w określonym terminie czynności wymaganej przez przepisy. Rozwiązanie to ma uprościć i przyspieszyć załatwianie niektórych spraw podatkowych. Nowość ta została wprowadzona ustawą z 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco.

Milczące załatwienie sprawy będzie równocześnie funkcjonowało w ustawie o podatku rolnym (w odniesieniu do zwolnień i ulg) oraz w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (w odniesieniu do umorzenia należności gmin dochodzonych przez naczelników urzędów skarbowych).

Na czym dokładnie będzie polegała nowa procedura, kiedy będzie można ją zastosować i jakie skutki wywoła brak działania organu? Zasady milczącego załatwienia sprawy oraz ich praktyczne znaczenie dla podatników i organów podatkowych szczegółowo omówimy w PRB 12/2026.

Podstawa prawna:

- ❑ Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1154)
- ❑ Ustawa z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2026 r. poz. 825)
- ❑ Ustawa z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- ❑ Ustawa z 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco (Dz.U. z 2026 r. poz. 875)

dr Hanna Kmiecik

doktor nauk prawnych o specjalności prawo finansowe; ceniony przez praktyków ekspert w dziedzinie dochodów JST, procedur podatkowych i egzekucji należności na rzecz JST, właściciel Kancelarii JST konsultacje szkolenia doradztwo dla JST, wieloletni pracownik JST, konsultant Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Poznaniu, konsultant i wykładowca regionalnych izb obrachunkowych, autor licznych książek oraz publikacji z dziedziny prawa finansowego i procedur podatkowych

